bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

PERŞEMBE
23
MART 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1718.

POL-DER'in sunduğu belgede, saldırıyı komandoların yaptığı belirtiliyor...

16 MART KATLIAMINI POLİS 8 GÜN ÖNCE BİLİYORDU

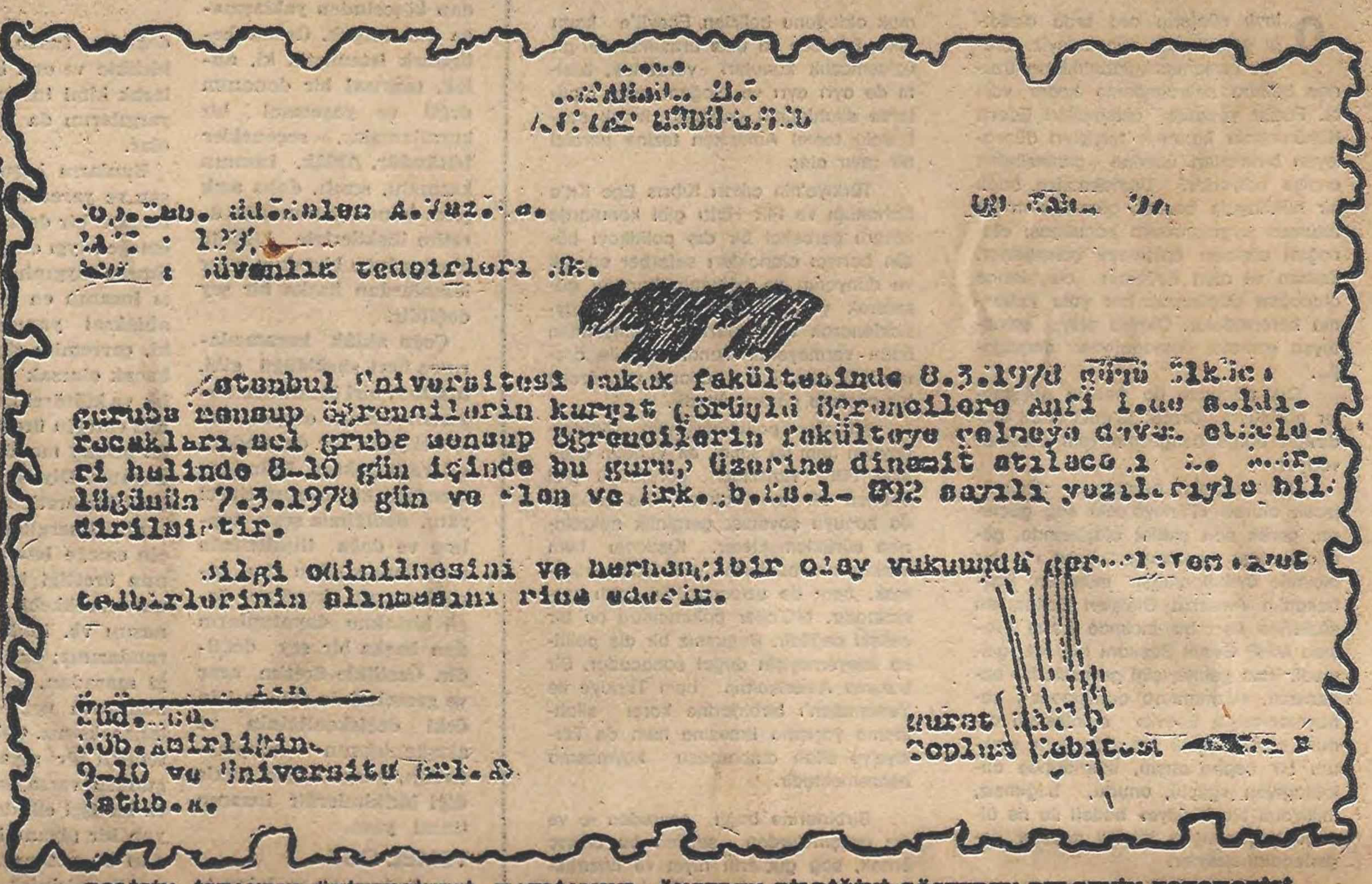

[illegible]
[illegible]

[illegible] A.Vaz[illegible] [illegible]
[illegible] : 127[illegible]
[illegible] : Güvenlik tedbirleri [illegible]

[redacted]

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde 8.3.1978 günü Ülkücü grubu mensup öğrencilerin karşıt görüşlü öğrencilere Anfi 1.de saldıracakları, sol grubu mensup öğrencilerin fakülteye gelmeye devam etmeleri halinde 8-10 gün içinde bu grup üzerine dinamit atılaca[illegible] [illegible]lüğünün 7.3.1978 gün ve Plan ve Hrk.Şb.Ks.1- 892 sayılı yazılarıyla bildirilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve herhangibir olay vukuunda gereken emniyet tedbirlerinin alınmasını rica ederim.

Müd.[illegible]
Nöb.Amirliğine
9-10 ve Üniversite Brl.[illegible]
İstih.[illegible]

Murat [illegible]
Toplum Zabıtası [illegible]

POLİSİN, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KATLİAMINI ÖNCEDEN BİLDİĞİNİ GÖSTEREN BELGENİN FOTOKOPİSİ

8 MART GÜNÜ ELDE EDİLEN İSTİHBARAT. ÜNİVERSİTEDEKİ POLİS BİRLİĞİ DE DAHİL, İLGİLİLERE YAZILI OLARAK DUYURULDU

POL-DER, «YANLILIĞI KANITLANMIŞ EMNİYET GÖREVLİLERİ DEĞİŞTİRİLMEDEN ANARŞİ ÖNLENEMEZ» DİYOR

İSTANBUL (İSTA)

16 Mart Katliamı'nın İstanbul Emniyet Örgütü tarafından olay gününden sekiz gün önce istihbar edildiği ve Toplum Zabıtası Müdürlüğü tarafından aralarında Üniversitede görevli polis birliğinin de bulunduğu ilgili bölümlere yazılı olarak duyurulduğu belge ile kanıtlanmıştır.

POL-DER tarafından bir basın bildirisine ekli olarak dağıtılan resmi yazının fotokopisinde, saldırının komandolar tarafından gerçekleştirileceği açıkça belirtilmektedir.

8 Mart 1978 tarihini taşıyan resmi yazıda «Sol görüşe mensup öğrencilerin fakülteye gelmeye devam etmeleri halinde 8-10 gün içinde, bu grup üzerine dinamit atılacağı bildirilmiştir» denmektedir.

Belgenin incelenmesinden çıkan sonuca göre komandoların saldırısı ile ilgili istihbarat, İstanbul Emniyet Örgütüne «Emniyet Müdürlüğünün 7 Mart 1978 tarihli ve Plan ve Harekat Şubesi 1. Kısım'ın 892 Sayılı» yazısıyla iletilmiştir. İstihbarat, İstanbul Emniyetine aktarıldıktan hemen bir gün sonra da İstanbul Toplum Zabıtası Müdürlüğü, 1297 sayılı yazısı ile konudan Müdür Muavinini, Nöbetçi Amirliğini, 9 ve 10 numaralı ekiplerle Üniversite Birliği Amirini ve İstihbarat Amirini haberdar etmiş ve «Gereken emniyet tedbirlerinin alınmasını» istemiştir.

BELGENİN METNİ

POL-DER tarafından basına dağıtılan belgenin

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

DİSK ve TÖB-DER Başbakanın suçlamalarını yanıtladılar

"SAĞA DA, SOLA DA KARŞIYIZ DİYEREK FAŞİZM ÖNLENMEZ"

HABER MERKEZİ

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, dün ayrı ayrı yaptıkları basın toplantılarında Başbakan Ecevit'in «20 Mart faşizme ihtar eylemi» ile ilgili suçlamalarını cevaplandırmışlar, faşizmle, hem sağa hem sola aynı şekilde karşı olunarak mücadele edilemeyeceğini, eylemlerinin faşist tırmanışa karşı olduğunu ve faşizme karşı Anayasal bir hak olan direniş hakkının kullanıldığını bildirmişlerdir.

Öte yandan, Ecevit'in demecine ve suçlamalarına yankılar sürmektedir.

AYRINTILI HABERİ 4. SAYFADA

Ülkü Ocakları Eskişehir Şubesinde 2 tabanca bulundu

HABER MERKEZİ

Eskişehir Ülkü Ocakları Şubesinde yapılan aramada 2 adet tabanca ele geçirilmiş iki «Ülkücü» faşist gözaltına alınmıştır. Elazığ'da 2 gündür devam eden saldırılar dün gece 3 yere bomba atılarak sürdürülmüştür. Samsun'da ise 16 demokratik kuruluş, Valinin değiştirilmesini istemiştir.

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Eğitim Enstitüleri ve Öğretmen Liseleri öğrencilerine yeni haklar tanındı

ANKARA, (A.A.)

Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, «Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü bulunmaması nedeniyle Eğitim Enstitüleri ve Öğretmen Liselerinde 1975 - 76 ve 1976 - 77 öğretim yıllarında okullarına devam edemeyen öğrencilere tanınması kararlaştırılan yeni öğrenim olanakları» konusunda bir genelge yayınlamıştır.

Uğur, genelgesinde, iki ve üç yıllık Eğitim Enstitülerinde 1976-77 öğretim yılında can güvensizliği nedeniyle devam edemeyerek sınıfta kalan tüm öğrencilerin durumlarının okul idarelerince inceleneceğini, sınıfları kesin olarak belirlendikten sonra,

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Yurt dışındaki işçiler emeklilik tasarısına karşı çıktı

★ **FEDERAL ALMANYA'DAKİ TÜRKİYELİ İŞÇİLER, SENDİKACILAR, SOSYAL DANIŞMANLAR VE GAZETELER YASA TASARISININ ÜLKELERE GÖRE AYRICALIKLAR GETİRDİĞİNİ BİR RAPORLA BELİRLEDİLER**

(HABER MERKEZİ)

Yurt dışındaki işçilerin borçlanma yoluyla primlerini ödeyerek Türkiye'de emeklilik hakkı kazanmasını sağlayan yasa tasarısının kısa vadede Türkiye'ye döviz sağlayabileceği, ancak uzun vadede ağır ekonomik yükümlülükleri de beraberinde getireceği bildirilmiştir. Almanya'da çalışan Türkiyeli işçiler, sendikacılar, öğretmenler, sosyal danışmanlar ve gazetecilerden oluşan bir araştırma grubunun raporuna göre, söz konusu yasa tasarısı yurt dışında çalışan işçilerin çalıştıkları ülkelere göre ayrıcalıklar yaratmıştır.

Raporda, yasa tasarısının meclislerden bu şekilde geçmesi halinde Federal Almanya'da çalışıp 15 yılını doldurmuş ve emekliliğe hak kazanmış TC. vatandaşlarının kısa bir süre içinde Türkiye'ye kesin dönüş yapacakları belirtilmiştir. Raporda bu durumun geçici bir döviz rahatlığı sağlayacağı kaydedilmiştir.

Raporda, Federal Almanya dışındaki Batı Avrupa ülkelerinde çalışan Türkiyeli işçilerin ödedikleri emeklilik sigortası primlerinin işçi payını geri alma olanağına sahip bulunmadıkları da belirtilmiş, daha sonra şu görüşe yer verilmiştir:

«— Bu yasa tasarısı, Türkiye'deki işçilerle Federal Almanya'daki işçiler ara-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

---

cuk

YÖNTEM

Faşizme nasıl
geçit verilmez?
Kimileri:
«susalım» diyor.
Biz,
«faşistleri susturalım»
diyoruz.
Tartışılan bu...

A.E.

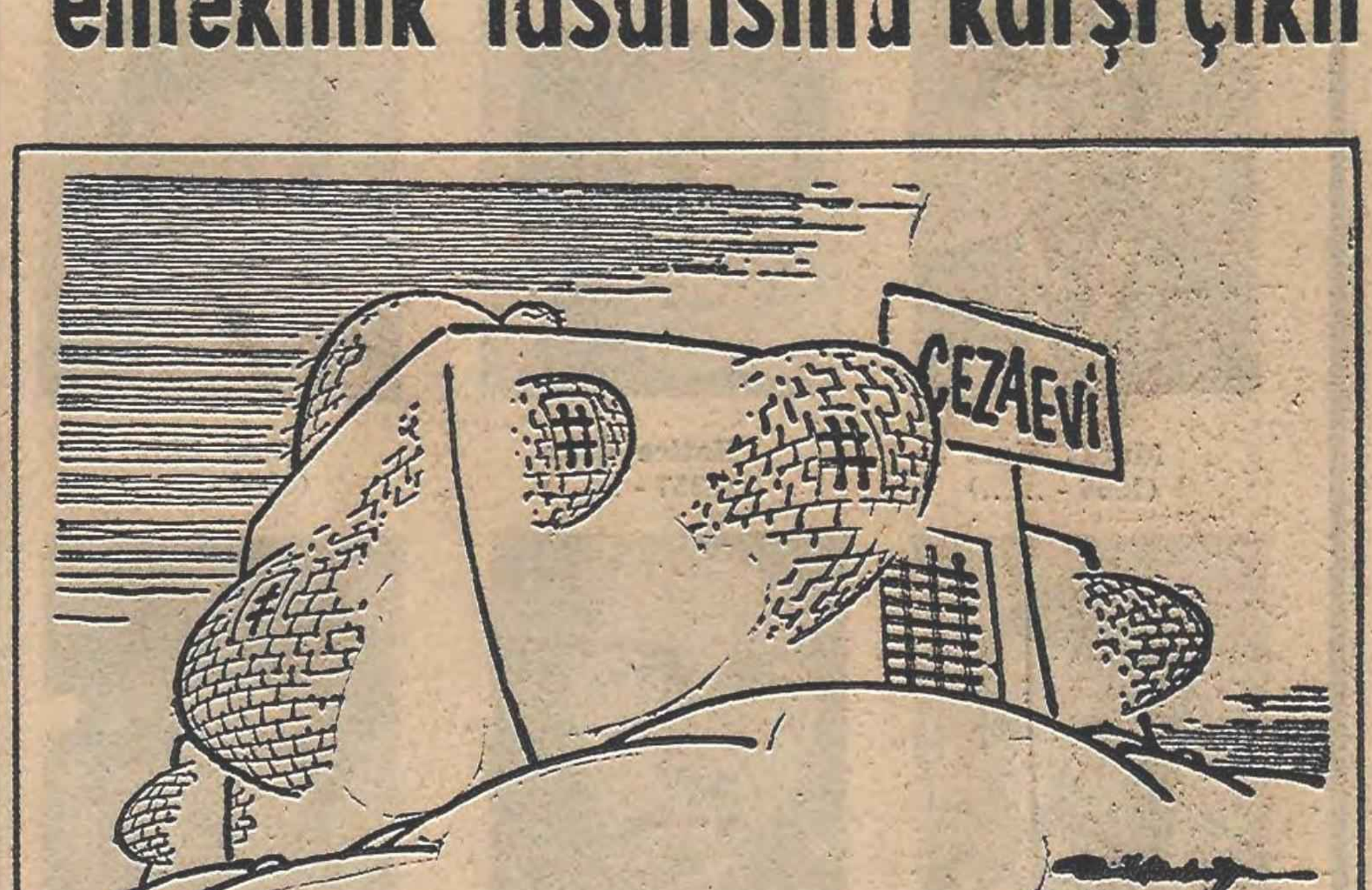

ÇALIŞMA BAKANLIĞI, SORUNLARA İŞVERENLE ORTAK ÇÖZÜM ARIYOR

★ **ÇALIŞMA BAKANI ERSOY, İŞVERENLERLE İLİŞKİLERİ «TAZE TUTMAK» İSTEDİĞİNİ SÖYLEDİ**

ANKARA, (THA)

Çalışma Bakanı **Bahir Ersoy**, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonunu dün saat 09.30'da ziyaret ederek TİSK Genel Başkanı **Halit Narin** ve Genel Sekreter **Rafet İbrahimoğlu**'yla bir görüşme yapmıştır. Çalışma Bakanı **Ersoy**, görüşmeden önce gazetecilere, gelecekte çalışma hayatıyla ilgili sorunlara işverenlerle ortak çözüm arama ortamını her an taze tutmak istediğini söylemiştir. TİSK **Genel Başkanı Narin** ise **«Çalışma Bakanlığı yalnız çalışanların değil çalıştıranların da bakanlığıdır»** demiştir.

ERSOY'UN SÖZLERİ

Çalışma Bakanı **Bahir Ersoy**, şöyle konuşmuştur:

«Çalışma Bakanlığının çalışma hayatını kapsayan görevi içinde çalışanlar ve ça-

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

CHP ANTİ-FAŞİST
SAVAŞIMDA
YERİNİ ALACAK MI ?

SOSYAL DEMOKRASİNİN
İKTİDAR OLDUĞU
ÜLKELERDE ANTİ-FAŞİST
SAVAŞIM VE CEPHE SORUNU

Faşizm Türkiye'de tırmanırken, tarihin dersleri ve sosyal demokrasinin yanılgıları

Yakında *Politika*'da

YANLIŞ DURAN

Uzun Hikaye

Yazan : Kemal AYDIN

Yakında *Politika*'da

---

9. Dünya Sendikaları Kongresi Karar taslakları

(16-23 Nisan 1978 - PRAG)

Yakında *Politika*'da

yazdıkça adil özkol

Olaylı Günler

Olaylı günlerin ard arda dizildiği gergin bir dönemdeyiz. Şiddet tırmanışı kalabalıkların üzerine bomba savrulmasına kadar vardı. Faşist yönetim özlemcileri Ecevit Hükümetinin karanlık tertipleri düzenleyen birikimleri üzerine gitmesinden endişe ediyorlar. Demokrasiye bağlı bir hükümetin başlıca görevi olan bu tutumun uygulanmaya konulması olanağını peşinen önlemeye çalışıyorlar. Zaman ve alan kaybının aleyhlerine olacağını düşünerek her yolu kullanma kararındalar. Olaysa olay; şamataysa şamata; demagojiyse demagoji...

Dış dünyada da önemli gelişmeler görülüyor. Ortadoğu'daki İsrail saldırıları bölge dengesine yeni çehreler veriyor.

Bütün bunlar beraberce düşünülecek olursa «Türkiye'deki sağ güçlerin, gerek son şiddet olaylarında, gerekse diğer konularda daha net bir biçimde aydınlanması mümkün. Başbakan'ın Amerika Dışişleri Bakanı'nın sözlerine sert bir biçimde karşı çıkışına MHP Genel Başkanı hiç razı gelmedi. Razı gelmeyişini geçersiz bir bahanenin, «Uzmanlara danışmadan konuşmamalıydı Ecevit» cümlesinin ardına takarak belli etti. Böylesine açıktan bir cephe alışın, liderlerince anlatılagelen «güçlü, onurlu, bağımsız, milliyetçi bir Türkiye» hedefi ile ne ölçüde bağdaştığını MHP'li gençler değerlendirmelidirler.

AP ise son Türkiye-Amerika çekişmesinde MHP'nin tavrının aynını göstermedi. Ancak Ana Muhalefet Partisi de dış konularda «üzerine düşeni» yapmaya çalıştı. Montrö'yü bir hiçmiş gibi göstermeye çalışan Demirel daha ilginç şeyler de söyledi. Türkiye ile Yunanistan arasında çeşitli çıkar ayrılıkları bulunmamakla beraber iki ülkeye de en çok çıkar sağlayacak tutumun gerginlik havasından kurtularak konuları uygun çözümlere bağlamak olduğunu belirten Ecevit'e karşı çıktı. Böylece iki ülke arasında sür-git uzlaşmazlık konuları yaratmak, ikisini de ayrı ayrı ve olağanı aşan ölçülerde silahlanma yarışına itmek şeklindeki temel Amerikan tezine paralel bir tavır aldı.

Türkiye'nin çıkarı Kıbrıs Ege Kıt'a Sahanlığı ve FIR Hattı gibi konularda kararlı gerçekçi bir dış politikayı bütün barışçı olanakları seferber ederek ve dünyanın ve bölgenin barışını gözeterek yürütmektedir. Buradan kaynaklanarak ve haklarının temelinden ödün vermeyerek Yunanistan ile aramızdaki sorunları adilane ve sürekli bir çözüme götürmektedir.

MC'ciler politikası hem iktidardayken hem de şimdi, bir yandan özellikle FIR Hattında görüldüğü gibi ödüncü bir tavır almak, öte yandan da konuyu şovenist gerginlik noktalarına sürüklemektedir. Kısacası hem Türkiye'nin haklarını yeterince korumak, hem de uzlaşmazlığı canlı tutmaktadır. MC'ciler bakımından bu bir çelişki değildir. Bağımsız bir dış politika izleyemeyişin doğal sonucudur. Bir bakıma Amerika'nın hem Türkiye ile Yunanistan'ı birbirlerine karşı silahlanma yarışına itmesine hem de Türkiye'ye silah ambargosu koymasına benzemektedir.

Birbirlerine bağlı seyreden iç ve dış gelişmelerden seçilen bu birkaç örnek, sağ güçlerin niyet ve hazırlıklarını göstermektedir. Bunları telâş çırpınışları düzeyinde bırakmak demokrasi güçlerinin kararlılığına ve bilincine bağlıdır. Faşizm özlemcilerinin ekmeğine yağ sürecek bir karşılıklı vuruşma kırışma ortamını ve buna yönelik «ince oyunları» etkisiz bırakarak, kalıcı birikimler yaratıp, tüm anayasal, barışçı yolları kullanarak kuvvetlerini ve bir aradalıklarını vurgulamak durumundadırlar demokrasi yandaşları...

Ahlak eğitimi üzerine

Ali DÜNDAR

Geçen haftalarda, bu sütunlarda okuduğunuz bir yazımızda «Hangi Ahlâk» diye sormuş, bu kavrama kıyısından köşesinden yaklaşmağa çalışmıştık. Orada belirtmek istemiştik ki, ahlâk, tanrısal bir donanım değil ve yaşamsal bir kurallamalar, seçenekler bütündür. Ahlâk, insanın katmanı, sınıfı, daha açıkçası: İçinde bulunduğu üretim ilişkileriyle birlikte oluşturduğu birtakım sınırlamalardan başka bir şey değildir.

Çoğu ahlâk kuramcılarınca ileri sürüldüğü gibi, insanın, biri ötekinden bağımsız olarak oluşan bir tinsel yanı, bir de maddesel yanı yoktur. Bilim göstermiştir ki, insanın tinsel yanı, dediğimiz şey, toplum ve doğa ilişkilerinin zorunlamasından bu zorunlamanın kendine özgü birtakım dayatımlarından başka bir şey değildir. Özellikle üretim araç ve gereçlerinin zaman içindeki değişkenliğinin ve akışkanlığının kalıplaştırdığı, yargı değeri yüklediği birikimlerdir insanın tinsel yanı.

TEMEL ÖGE

İnsanı insan kılan temel öge kendi yaratımlarıdır. Çünkü insan işlevselliği içinde hem doğayı, hem de kendini sürekli değişikliğe uğratır. İnsanlığın üzerine oturduğu kültür ve uygarlıkların temel belirteçleri olan nesneyi biçimlendirir, üretir. Kuşkusuz insanın salt görevi kuru nesneler üretmekten ibaret değildir. İnsan, nesne ile birlikte ve ona bağımlı olarak kimi insancıl değer yargılarını da oluşturmuş olur.

Bunların başında çalışan ve yaratan insana, daha açık bir deyişle: Üreten emeğe saygı oluşumu gelir. Emeğe saygınlığın oluşması insanın en çarpıcı, en ahlâksal yanıdır. Neden ki, çevremize şöyle bir bakacak olursak tüm uygarlık ve kültürel kazanımlarımız emeğin ürettiği bir, ya da birkaç maddeye varıp dayanır. Diyelim bir yazar bir fikir üreticisisiniz: Üretiminizi sergileyebilmek için emeğe başvurmak onun ürettiği kağıdı, kalemi, mürekkebi, yazı makinasını vb. kullanmak zorundasınız; emeğin ürettiği masadan, sandalyeden, lambanın ışığından yararlanacaksınız. Çok üstün yetenekli bir piyanist olduğunuzu varsaysak bile, usta bir işçi elinden çıkmayan bir piyano hazır olmadan bu yeteneğinizi gösterebilir misiniz?

Buradan şu anlamı çıkarabiliriz: Şayet ahlâksallık bir sağtöre bütünlemesi iyiye, doğrüya, güzele açık bir saygınlık davranımı ise, neden bunun temel ögesi emek olmasın? «Düşüncelerin, öğretileri ve değerlerin, yani iyinin, güzelin, haklının maddi hayat koşullarına bağlı olarak oluştuğunu ve ortaya çıktığını söylemek yani materyalist bir açıklama yapmak, fikirlerin, öğretilerin ve değerlerin belli bir rol oynadıklarını, belli bir etkinlikleri olduğunu inkâr etmek demek değildir. Bir fenomenin ortaya çıkış ve gelişme koşullarının incelenmesi, bu fenomenin rolü ve etkisi olduğunu reddetmek anlamına gelmez.» (1)

Tam tersine, saygınlık yönelttiğimiz şey daha bir somutluk, daha bir belirginlik kazanmış olur, iyi, doğru, güzel, haklı diye ard arda sıraladığımız kavramlara boyut ve kişilik kazandirmış oluruz.

BÜTÜNCÜL İNSAN

Bugün ülkemizde gerek birtakım yasallamalar ve siyasal baskılar yolu ile, gerekse eğitim çağı kuşağına dayatılan din ve ahlâk dersleri yolu ile tutturulmağa çalışılan dünya görüşü, çoktan çağını doldurmuş, geçerliğini yitirmiş, bayatlamış, taşıllaşmış bir görüştür. Bütüncül insanı değil, bölmeli insanı, ikilemli insanı oluşturma çabasında olanların bir uydurukçasıdır. Sömürüyü meslek edinmiş egemen güçlerin büyük emekçi yığınlara sunduğu şekerli su içindeki afyondur bu.

MC iktidarı az daha kalsa idi. Milli Eğitim Bakanlığında kurulan bir geçici yankurulun hazırlamakta olduğu, din ve ahlâk derslerini de kapsamına alan: Maneviyat Dersi olarak karşımıza çıkacaktı sözünü ettiğimiz bu afyon sunağı. Din ve ahlâk derslerini Maneviyet Dersi adı altında birleştirecekler ve de tüm eğitim kurumları için zorunlu dersler arasında okutulmasını sağlayacaklardı.

Fakat kötülük tohumlarının kökü kazınmış değildir. Bölmeli kafalar oluşturmayı amaç edinen işbirlikçi-faşist MC ortaklığının yazdırttığı: Ayrıcalıklı yurttaş yaratmaya yönelik, işçiyi ve emeği aşağılayan, yurttaşlar arasında inanç ayrılığı yolu ile bölünmeyi ve çatışmayı teşvik eden din, felsefe ve ahlâk dersi kitapları hâlâ piyasada ve çocuklarımızın elindedir. Din.. Ahlâk.. Vicdan.. sözcüklerini dillerinden düşürmeyenler, toplumumuza dayattıkları çağ dışı bir din, ahlâk ve vicdan yolu ile en büyük kötülüğü etmişler; tüm çağdaş değer yargılarını yıkmışlardır.

SONUÇ

Kendi deyimleriyle: Ahlâkın, Vicdanın, Maneviyatın inançtan kaynaklandığı, tamamen bir uydurmadan, bir safsatadan ibarettir. Yukarılarda da açıklamağa çalıştığımız gibi, tüm inanç, ahlâk, kültür ve uygarlık övüncelerimizin dayanağı maddesel yaratımlar, buluşlar ve kazanımlarımızdır. Yani insan emeğinin, insan zihninin ürettiği ögeler, nesneler ve kavramlardır toplumları diri, devingen ve yaratıcı yapan şey. Bu, bir yerde alınteri, bir yerde bilgi, bir yerde sevgidir.

Çekip alınız insandan, insanlıktan alınterini, bilgiyi ve sevgiyi... geriye ne kalır? Hele de çekip alınız insanın elinden kendi yaratma gücünü; yani emeğinden, zihinsel çabasından soyutlayınız insanı... O zaman ne kültür övünceniz kalır elinizde, ne uygarlık böbürlenmeniz, ne de maneviyat uydurukçanız.

İnsan nasıl insan oldu? Çalıştı, öğrendi ve sevdi. Biz de ancak o yolla ahlâk sallaşabiliriz: Çalışarak, öğrenerek ve de severek...

YORUM oya baydar

Faşizmi protesto eylemi kime karşıydı?

Ecevit'in «faşizme ihtar eylemi» konusundaki demokratik güçleri bir anda karşısına alan ve suçlayan açıklaması, aslında yeni ve alışılmadık bir tavır değil. Sosyal demokrasinin bu tavrı karşısında yapılacak iş, öfkeye kapılıp goşist yanılgılara düşmek de değil. Yapacağımız iş, bu tavrın nedenlerine inmek, Ecevit'in şahsını olmasa da sosyal demokrat geniş bir tabanı, CHP'nin sol sosyal demokrat kanadını, bu tavrın nedenleri, tarihsel örnekleri ve acı sonuçları konusunda bir kere, bir kere daha uyarmak, anti-faşist saflara çağırmaktır.

Başbakan Ecevit, önceki gün, radyoda, televizyonda, faşizme ihtar eylemine karşı yağıp gürlerken, bu eyleme katılan ve eylemi destekleyen, Tabib Odalarından demokratik derneklere, Üniversite öğretim üyelerinden teknik elemanlara, eyleme katılan DİSK'li ve DİSK dışı sendika üyesi işçilerden memurlara, yüzbinlerce öğretmene kadar, Türkiye'nin en ileri, en etkili güçlerini suçluyor, karşısına alıyordu. Neden? Simgesel de olsa anti-faşist bir eylem, anti-faşist bir direniş yaptılar diye... Ve yine dar bir gözlemle söyleyelim, radyosu, televizyonu başında Ecevit'i hayretle dinleyen CHP sempatizanı, yeryer Ecevit hayranı «vatandaş» «Niye yaptı böyle Ecevit, nedir acaba işin aslı? Bu yapılan grev, direniş, faşistlere karşı olduğuna göre, aslında Ecevit'i desteklemek için değil mi?» diye saf saf soruyordu.

İşte sorunun düğüm noktası, işte sosyal demokrasinin «iki cami arasında bi-namaz» sallanırken, yuvarlanma korkusuyla sermayeye yaslanmayı yeğleyen bir kanadının, kendisini yuvarlanmaktan asla kurtaramamış olan tarihsel yanılgısı...

DİSK'in faşizmi protesto kararı karşısında İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Halit Narin'in aldığı ürkütücü, caydırıcı, düşmanca tavır ve eyleme katılacakların cezalandırılacağı yolundaki sözleri, Feyzioğlu'nun, eylemin yasal olmadığı, rejim düşmanlarının işi olduğu yolundaki sözleri, Türkeş'lerin, Demirel'lerin sözleri, eski çizgilerinin bir devamı sayılacak olsa da, Başbakan Ecevit'in faşizme karşı yapılan simgesel eyleme, eylem olaysız geçtiği halde böylesine tavır alması, onun, sıradan «vatandaş»ın anladığını anlamak istemediğinin açık belgesidir.

Ecevit, çok sinirli ve çok duygusal bir konuşma ile eylemi duygusal olarak nitelemiş olaylara yol açanlar bir takım saldırganlar olduğuna, hükümet de bunlara karşı mücadele ettiğine, bu türden «anarşik» olaylarla en iyi bu hükümetin mücadele edebileceğine, bu görüldüğüne göre, neden böyle bir eyleme gerek görüldüğünü anlamadığını bildirmiştir. İşte o «anlamamak» kişi olarak Ecevit'in anlayış eksikliğinden gelmemekte, sağ sosyal demokrasinin sınıfsal körlüğünün bir sonucu olmaktadır.

Anlaşılmayacak hiçbir şey yoktu oysa. Eylem ve protesto faşizme karşıydı ve faşizme karşı mücadele, hiçbir zaman bir siyasal kanadın tek başına mücadelesi olmamıştı tarihte ve olamazdı. Sosyal demokratlardan komünistlere, işçilerden gençlere, emekçilerden köylülere, ileri olan, emekten yana olan, demokrat olan herşeye düşman faşizm, ancak ezdiği, düşman olduğu çizgi, siyasal kanat ve kitlelerin tümünün ortak savaşımıyla yenilebilirdi. Sosyal demokrasi ve bizzat Ecevit, bugüne kadar bu tarihsel ve tartışmasız gerçeği kavramak istemediğinin çeşitli belirtilerini vermiş, «faşizme karşı mücadele ise, onu da biz yaparız» mantığını defalarca tekrarlamış, kendisini CHP dışı demokrasi güçlerinden ve soldan, örgütlü demokrat muhalefetten ayrı tutmaya büyük özen göstermişti. Eğer bu eksik kavrayış ve sınıfsal körlük olmasaydı, Ecevit televizyonu başında kendisini dinleyen teyzenin, ninenin, amcanın yani Ecevit'çi vatandaşın kavradığını iyi kavrar, faşizme ihtar eyleminin Ecevit hükümetine karşı değil, Ecevit hükümetini faşizme karşı destekleme eylemi olduğunu anlardı.

İşin özünde, faşizm olgusunu anlamayan, yanlış değerlendiren, «CHP iktidara geldi işte artık faşizme mücadeleye falan gerek kalmadı» gibi, bizzat olayların ve gelişmelerin, yani hayatın yanlışladığı bir mantık vardır. Bu mantık faşizme her yerde güç vermiş, faşizme ortam hazırlamış, demokrasi güçlerinin birliğini zedelemiş, geciktirmiş ve sonunda sadece komünistler, sosyalistler, işçi sınıfı değil, sosyal demokraside en ağır yaraları almıştır. Öte yandan, bu bakış açıcı, işçi sınıfı dışı sapık akımları sözde sol adına ortaya çıkan bireysel terörcü, maceracı akımları güçlendirmekten başka bir işe yaramaz. Bu konu önemlidir ve yeni bir yazı konusu olacaktır.

Özetle, Ecevit, «kime karşıydı bu eylem» diye soruyor. «Faşizme karşıydı» diyoruz ve faşizme karşı mücadelenin tek ayaklı değil çok ayaklı bir mücadele olduğunu, faşizmin tırmanışının bütün şiddetiyle devam ettiğini hatırlatıyoruz.

İşçi sınıfı, emekçi kitleler, Türkiye'nin en etkili demokrasi güçleri Ecevit hükümetine bir kez daha el uzatmışlardı önceki günkü anti-faşist ihtar eylemi sırasında, Ecevit bu eli tutmaktan korktu, belki de sermaye elini bırakır diye. Ama sermayenin veresiye eli ile işçi sınıfının emekçi sınıfların güçlü bileği arasında tercihi yanlış yaptınız mı, vay halinize, vay memleketin haline.

KÖY VE KOOPERATİF

KISA HABERLER

☆ KARACABEY'İN DÖRT KÖYÜ BİRLEŞEREK KOOPERATİF KURUYOR.

Karacabey'in Yenisarıbey, Ortasarıbey, Eskisarıbey ve Sazlıca köylüleri aralarında birleşerek dört köyün adını taşıyan «Sarıbey'liler Kalkınma Kooperatifi»ni oluşturmak için yasal girişimlerde bulunmuşlardır.

Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı'ndan konuyla ilgili bir yetkili gelerek köyde ön etüd çalışmaları yapmıştır. Ova köylülerinde çığır açan dört örnek köyün el ele uyumlu çalışmaları yörede takdirle karşılanmaktadır.

★ MERSİN'DE ELMA REKOLTESİ DÜŞÜYOR.

İçel'de Sebze ve Narenciye üretimine önem verilmesi üzerine Elma rekoltesinin gittikçe düştüğü açıklanmıştır.

İlgililer, İçel'de Elma rekoltesinin 1973 yılında 22 bin 313, 1974 de 12 bin 543, 1975 de 7 bin 366 1976 da 9 bin 54 ton olduğunu 1977 yılında ise bu Rakamın 8 bin 998 tona düştüğünü söylemişlerdir.

☆ KARADENİZ BÖLGESİNDE TOPRAK VERİMİ AZALIYOR.

Yapılan araştırmada Karadeniz Bölgesindeki toprakların özellikle erezyon sonucunda verim gücünün düştüğünü; birim alandan en çok ürünü alabilmek için, toprağı iyi işleyerek, Zirai mücadele yapılması, sulama, niteliği üstün tohum ve toprağın durumuna göre gübrelemenin esas olduğunu ifade eden yetkililer «Sel ve Rüzgarın etkisi ile meydana gelen erezyon sonunda sun'i gübre kullanımının yüzde yüz arttığını» söylemiş, Bölgede ekili alanın fazla bir artış göstermemesine dikkati çekmişlerdir.

1965 yılında kullanılan gübre miktarının 6.895 tonunun fosforlu, 4.173 tonunun da Potaslı Gübre olmasına rağmen, 1977 yılında, kullanılan Azot'lu Gübrenin 71.186 ton; Fosforlu Gübrenin 40.560 ton; Potaslı Gübrenin ise 292 ton olduğu bildirilmiştir.

★ MURADİYE'DE 40 GENÇ KALKINDIRMA KOOPERATİFİ KURDU

Susurluk İlçesinin Göbel bucağına bağlı Muradiye Köyünde 40 gencin önderliği ile bir kalkındırma Kooperatifi kurulmuştur.

Müteşebbis Heyet Başkanlığına Veysel Karayılmaz'ın getirildiği Kooperatif, geçimini üreticilik ve hayvancılıkla sağlayan köylünün Gübre ve yem gibi zaruri ihtiyaçlarını öncelikle karşılamaya çalışacaktır. Kooperatifin amaçları arasında üretim Pazarlama-Tüketim işlerinde Köylüye ve çevreye yardımcı olmak da bulunmaktadır.

SULAMA SORUNU GITGIDE DAHA BUYUK ONEM KAZANIYOR

YURDUMUZDA BULUNAN 27,5 MİLYON HEKTAR TOPRAKTAN 13 MİLYON 600 BİN HEKTARININ SULANABİLECEĞİ BELİRTİLİYOR

Geleneksel tarımın çerçevesi aşılıp sermaye-yoğun tarıma geçildikçe, Türkiye'de tarımsal sulama sorununun önemi de artmaktadır. Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesinde yapılan bir araştırmaya göre, hızla artan nüfusumuzu besleyebilmek için yoğun tarıma geçilmesi, bunun için de toprak ve su kaynaklarının iyi değerlendirilmesi gerekmekte, etkin bir sulama bu konuda onemli olmaktadır.

Yurdumuzda bulunan 27,5 milyon hektar topraktan 13 milyon 600 bin hektarının sulanabileceği belirtilirken, bunun için önemli bir yatırım gerektiği ancak bu yatırımın ürünlerini vereceği de ilave edilmektedir. Araştırmada özetle şöyle denmektedir:

«— Yarı kurak iklim kuşağında yer alan Türkiye'de genellikle yeterli bitkisel üretim için sulama gereklidir. Ancak sulama, teknik ve ekonomik koşulların yanı sıra toprağın sulamaya elverişli olması bağlıdır.
na ve yetiştirilecek ürüne yeterli suyun bulunmasına

Ziraat Fakültesi Kültür - Teknik Kürsüsünde yürütülen bir araştırmaya göre, Türkiye'de yüzde 6 ekime kadar olan toplam sulanabilir arazi alanı 13.6 milyon hektar olarak saptanmıştır. Ancak havzalar arasında su nakli yapılmadan ekonomik olarak sulanabilecek miktar yalnız 6,6 milyon hektar olmaktadır.

Ülkemizde Üçüncü 5 Yıllık Plan döneminde, devletçe sulamaya açılan alan 1.513.388 hektardır. Yaklaşık olarak 5 milyon hektar arazi daha sulamaya açılabilir.

Büyük ve küçük sulama tesisleri birlikte düşünüldüğünde bir hektar arazinin sulanabilmesi için yapılacak masrafların ortalama 70.000 TL kabulü ile 5 milyon hektar arazi için 350 milyar TL. lık bir yatırıma gerek olduğu görülür.

Türkiye'de drenaj sorunu olan araziler toplam 2.75 milyar hektarı bulmaktadır. Ülkemizde çorak toprakların hepsi genellikle drenaj sorunu içerirler ve toplam 1,5 milyon hektar arazide de çeşitli seviyede çoraklık söz konusudur. Drenaj ve arazi ıslahı konularında bu güne kadar üzerinde çalışma yapılan alan ancak 122.800 hektardır. Ülkemizde mevcut bataklıkların kurutulması ve 4,2 milyon hektar arazide drenaj ve arazi ıslahı ile ilgili çalışmaların yapılması gerekmektedir. Hektarı (3.200 TL) üzerinden işlenen tuzlu ve alkali arazilerin ıslahı için 13,4 milyar TL. lık yatırım gerekmektedir.

72 MİLYAR LİRA HARCANDI

Ülkemizde Birinci, İkinci ve Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planında toprak ve su kaynaklarının geliştirilmesi için tarım enerji hizmet sektörleri toplamı olarak yapılmış olan yatırımlar şöyle özetlenmektedir:

1937 yılından 1962 yılına kadar yani planlı kalkınma dönemi öncesi toprak ve su kaynaklarının değerlendirilmesi için 4 milyar 136 milyon 767 bin lira harcanmıştır. Birinci, İkinci ve Üçüncü Kalkınma Planı döneminde 68 milyar 845 milyon lira civarında yatırım yapılmıştır. 1978 / 1982 dönemini kapsayan Dördüncü Kalkınma Planında 72 milyar liralık yatırım yapılması öngörülmüştür.

SULANMAYA AÇILAN 1 HEKTAR ARAZİDE VERİM ARTIŞI 25 BİN LİRAYI BULUYOR

Aynı zamanda bir hektar arazinin sulamaya açılması halinde gayrisafi tarım gelirlerinde yaklaşık olarak 25.000 TL. gelir artışı sağlamaktadır. Belirtilen nedenle, toprak ve su kaynaklarının geliştirilmesi amacıyla yukarıda sayılan çok büyük yatırımlara ihtiyaç söz konusu olabilmektedir. Ancak 5 milyon hektar arazinin sulamaya açılması halinde yılda yaklaşık 125 milyar TL. lık gelir artışı sağlanabileceği dikkate alınarak, toprak ve su kaynakların geliştirilmesi amacıyla yapılacak olan yatırımlarda beklenen yararın sağlanabilmesi amacıyl devletin kısıntı ypmaması uygun olacaktır.»

16 MART UNUTULMAYACAKTIR

Murat Kurt
(1956 - ......)

Hatice Özen
(1957 - ......)

Baki Ekiz
(1956 - ......)

Hamit Akıl
(1954 - ......)

Abdullah Şimşek
(1956 - ......)

A. Turan Ören
(1955 - ......)

16 Mart; faşizme, emperyalizme ve şövenizme karşı mücadele bayrağını yükselten Türkiye halklarının ve anti-faşist gençliğin kararlılığının simgesidir.

Emperyalizmin, faşist canilerin, insanlık düşmanı aşağılık yüzlerinin bir kere daha olanca çıplaklığıyla göründüğü gündür.

Bağımsız demokrasi sosyalizm mücadelesinin yüce bayrağını onların bıraktığı yerden devraldık.

Biz tüm ilericiler, devrimciler söz veriyoruz ki, dökülen kanların hesabını faşist canilerden ergeç soracağız.

Yaşamları gururumuz, anıları mücadelemize önder olsun.

Kahrolsun faşizm...

İGD, DEV-GENÇ, DÖB, İst. DDKD

BİR
EKMEK
BİR
Politika

İkisinden de "vazgeçilemez"

Politika
Bayinizden her sabah ısrarla gazetenizi arayınız

Sovyetler, Çin ile iyi ilişkilerin kurulacağı inancında

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nin Çin ile ilişkilerini normalleştirmek için yaptığı girişimin Çin tarafından geri çevrilmesi üzerine bir yorum yayınlayan Resmi Sovyet Ajansı TASS, Sovyet halkının iki ülke arasında iyi ilişkilerin yeniden kurulavcağı inancında olduğunu belirtmiştir.

TASS Ajansının açıklamasında, ikili bir toplantının yapılması için geçen ay Sovyetler'in Çin'e bir çağırı yaptığını ve ikili ilişkilerin, barış içinde bir arada yaşama, hak eşitliği ve toprak bütünlüğüne karşılıklı saygı, birbirlerinin içişlerine karışılmaması ve güç kullanılmaması ilkeleri üzerinde kurulabileceğini belirttiği söylenmiştir.

TASS Ajansı, bu önerinin Çin tarafından geri çevrilmesine karşın Sovyet yönetiminin iki ülke arasında çözülemeyecek sorunların bulunduğuna inanmadığını belirtmiştir. TASS Ajansının bildirisinde, «Sovyet halkı, Çin Halk Cumhuriyeti ile işbirliği ve iyi komşuluk ilişkilerinin, iki halkın çıkarına ve dünya barışı yararına olarak, zamanla yeniden kurulacağı inancındadır» denilmiştir.

Federal Alman metal işçilerinin grevi sürüyor

★ GREVE KATILAN İŞÇİ SAYISI, 80 BİNDEN 114 BİNE ÇIKTI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya'da 80 bin metal işçisinin başlattığı grev, patronların bazı işyerlerinde lokavt uygulamasından sonra yeni işçilerin de katılması ile genişleyerek sürmektedir. Bildirildiğine göre Stutgart IG METALL Sendikasının kararı üzerine 31 bin işçi daha greve katılmıştır. Greve katılan toplam işçi sayısı 114 bine ulaşmıştır. Sendika yetkilileri yaptıkları açıklamalarda, lokavtlar ve kendilerine yapılan parasal baskılara karşın grevin disiplin içinde süreceğini bildirmişlerdir.

Öte yandan Federal Almanya'nın bütün basın işkolunda sürmekte olan grev ve lokavt, varılan ödünlü bir anlaşma ile sona ermiş ve işçiler işbaşı yapmışlardır. Salı gününden başlayarak Federal Almanya'da bütün gazete ve dergiler düzenli olarak yayınlanmaya başlamıştır. Yapılan anlaşma ile işçilere ücret zammı ve sosyal haklar verilmektedir. Sözleşmeye göre, patronlar, yeni teknik uygulamalar nedeni ile işçileri işten çıkaramayacak ve yeni makineler yüzünden işini kaybeden işçiye, eski ücreti ile iş sağlamak zorunda olacaktır.

İsrail şimdi de kendi "ateşkes,, ine uymuyor

★ FKÖ: İSRAİL TÜM TOPRAKLARDAN GERİ ÇEKİLMELİDİR

★ İLK BM BARIŞ GÜCÜ, GÜNEY LÜBNAN'A GİRDİ

★ KIBRIS'DAKİ AĞRATUR ÜSSÜ BM BARIŞ GÜCÜNE VERİLECEK

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Filistin Kurtuluş Örgütü, İsrail'in Güney Lübnan'da ateş-kesi ilan etmesiyle ilgili olarak, önce İsrail Birliklerinin geri çekilmesi gerektiğini ardından kendilerinin de bir ateş-kes ilan edeceklerini açıklamıştır.

Beyrut'taki FKÖ Sözcüsü Mahmut Labadi şöyle konuşmuştur:

«İsrail'in ateş-kes çağrısına tek tepkimiz, İsrail Birlikleri hiçbir ön koşulsuz Güney Lübnan'dan geri çekilmeleri isteğimizi bildirmektir. Ortadoğu bunalımı, İsrail'in Güney Lübnan'ı işgaliyle başlamadığı gibi, bölgeden çekilmesiyle de son bulmayacaktır. Bu gerçek de unutulmasın.»

FKÖ'nün başka bir yetkilisi ise şunları anlatmıştır. «İsrail'in ateş-kes ilan ettiği söyleniyor. Peki, ama ateş-kes nerede? Önceki gün saat 18.00'de silahların susacağını söylemelerine rağmen, 18.00'i geçtiği halde İsrail Birlikleri Sur kentini topa tutmaya devam ediyorlardı. Ateş-kes türküleri çağırmadan önce, İsrail, hem Güney Lübnan, hem de işgal altındaki diğer Arap topraklarından tamamiyle geri çekilmelidir.»

İsrail Televizyonunun savaş muhabiri, BM Barış Gücü'ne bağlı ilk birliğin dün Türkiye saatiyle 10.00 da İsrail'in Metualla kentinden Güney Lübnan'a girdiğini bildirmiştir.

Çoğu İranlı askerlerden oluşan ve Golan Tepelerinde üslenmiş 400-500 kişilik bir birliğin Sur kentinde mevzilenmek üzere harekete geçtiği açıklanmıştır.

BM Güvenlik Konseyi'nin, Genel Sekreter Kurt Waldheim'in Fransa, Nepal ve Norveç'in Güney Lübnan'a gönderilecek BM Barış Gücüne birer tabur asker gönderme önerilerini kabul etme kararını onaylandığını bildirirken Kanada, Avusturya ve İsveç'in ise çatışmalar tamamen durmadan BM Barış Gücüne asker vermeyi reddettikleri öğrenilmiştir.

BM Güvenlik Konseyi, İran'ın Barış Gücü'nün Güney Lübnan'daki faaliyet bölgesine Golan'da üslenmiş İran Birliklerini gönderme önerisini de olumlu karşılamıştır.

Ayrıca, BM Genel Sekreteri, Güvenlik Konseyine İsveç ve Avusturya hükümetlerinden Güney Lübnan'a öncü BM gücü olarak Sina'da ve Golan Tepelerinde bulunan İsveç ve Avusturya Birliklerinin gönderilmesine izin vermelerini istediğini bildirmiştir.

İngiltere Savunma Bakanlığının bir sözcüsü, İngiltere'nin Kıbrıs'taki İngiliz Ağratur Üssünü resmen Güney Lübnan'da görev yapacak olan BM Barış Gücü'nün hizmetine verdiğini bildirmiştir.

Sözcü, kararın BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın çağrısı üzerine alındığını ve üsteki tıbbi servisler ve ikmal kaynaklarının Barış Gücü'nün emrinde olacağını belirtmiştir.

Ayrıca, BM Güvenlik Konseyi üyesi büyük devletlerin BM Barış Güçleri emrine birlik vermemesi geleneğine uygun olarak, İngiltere'nin Güney Lübnan'daki Barış Gücü'ne birlik vermeyeceği tahmin edilmektedir.

LÜBNAN'A AMERİKAN YARDIMI

ABD Dışişleri Bakanlığının bir bildirisinde, ABD'nin dün Lübnan'a çadır ve battaniye yardımı şeklinde 1.2 milyon dolar tutarında yardım gönderdiği belirtilmiştir.

Peru Seçimlerine Komünist Partisi de katılıyor

★ PKP, 4 HAZİRAN SEÇİMLERİNDE 100 ADAY GÖSTERECEĞİNİ AÇIKLADI

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Peru Komünist Partisi tarafından yapılan açıklamada, 4 Haziran 1978 tarihinde yapılacak olan seçimlere tüm partiler gibi, Peru Komünist Partisi'nin de katılacağı bildirilmiştir. 1966 yılından bu yana ülkede yapılacak olan ilk seçim olan 1978 için Komünist Partisi'nin 100 aday gösterdiği, adaylar arasında Parti Genel Sekreteri Jorge del Prado'nun da bulunduğu verilen haberler arasındadır.

PKP seçimlere ilişkin olarak yayınladığı bildiride, gerici ve faşist güçlerin seçimleri ertelemek ya da seçimlere ülkenin ilerici partilerinin katılmamalarını sağlamak yolunda karanlık girişimlerde bulunmalarını kınamış ve tüm ilerici partilerin bu girişimlere karşı uyanık olmalarını, bu yolda iş ve güçbirliği yapmaları gerektiğini belirtmiştir.

Salyut-6 kozmonotları basın toplantısı yaptı

★ ROMANENKO: «YERYÜZÜNE YUMUŞAK İNİŞ YAPTIK. ANCAK SONRA SERT ADIMLAR ATMAK DURUMUNDA OLDUĞUMUZU ANIMSADIK.»

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Uzayda 96 gün 10 saat kalarak rekor kıran Salyut-6 uzay istasyonunun kozmonotları Yuri Romanenko ve Georgi Greçko, düzenledikleri basın toplantısında, uzayda çalışmalarını ve yeryüzüne ilk indikleri anlardaki izlenimlerini anlatmışlardır.

Kozmonotların, yeryüzüne indikten ve yeryüzü koşularına karşı vücutlarının tepkisinin araştırılmasına devam edildiğinden, basın toplantısı tıp merkezinde yapılmıştır.

Yuri Romanenko ve Georgi Greçko, uzaydaki çalışmalara çok alıştıklarını ve uzay koşullarında yaşamanın hiç de zor olmadığını söylemişlerdir.

Romanenko şöyle konuşmuştur: «Yeryüzüne yumuşak iniş yaptık. Ancak sonra sert adımlar atmak durumunda olduğumuzu anımsadık. Bu geçiş, bizi çok şaşırttı.»

Georgi Greçko da dünyadaki ilk izlenimlerini şöyle özetlemiştir: «Çalışmalarımız başarılı oldu. Tüm sistemler önceden hesaplandığı biçimde ve arızasız işlediler. Böylesine büyük bir görevi gerçekleştirdiğimiz için çok mutluyuz. Bir de şunu eklemek istiyorum. Uzay gemimiz iniş yaptıktan sonra, dışarıdan büyük bir gürültü geldiğini sandık. Uzay çalışmalarında bile böylesine büyük sesler gelmemişti. Dostlar, yoldaşlar, arkadaşlar birikmiş, herkes büyük bir coşkuyla bağırıyordu. Bir de baktık ki, biz de en az onlar kadar bağırıyoruz.»

Fransa'nın silah satışı rekor düzeye ulaştı

PARİS (A.A.)

Fransız silah sanayinin geçen yıl içinde 5.4 milyar dolarlık ihracat siparişi alarak rekor kırdığı, ve en çok istenen Fransız silahları arasında uçak, helikopter ve füzelerin bulunduğu bildirilmiştir.

Dünyanın en büyük silah satıcılarından biri olan Fransa'nın, yurt dışından aldığı silah siparişleri bir önceki yıla oranla 1.7 milyar dolarlık artış göstermiştir

Geçtiğimiz yıl içinde çeşitli ülkelerin Fransa'ya sipariş ettiği uçak, füze ve elektronik malzemenin 4.6 milyar dolar değerinde olduğu bildirilmiştir.

«Mirage» savaş uçakları imal eden «Marcel Dessault» Şirketi ise aynı yıl içinde 2.1 milyar dolarlık sipariş almıştır.

1977 yılı içinde Fransa yabancı ülkelere 129 savaş uçağı satmıştır. Bunlardan 36'sı Irak'a, 25'i Fas'a, 14'ü Mısır'a, 7'si de Brezilya'ya satılmıştır.

Fransız Silah Endüstrisi Federasyonu'nun yaptığı açıklamada bu yılın kendileri açısından daha da «verimli» bir yıl olacağı belirtilmiştir.

Fransa'nın ürettiği tüm silahların % 60'ı yabancı ülkelere ihraç edilmektedir.

Yeni CIA Direktörü Amiral S. Turner

CIA, Dünya Haber Ajanslarını nasıl etkiledi?

HAZIRLAYAN
A. CENGİZ

CIA (Amerikan Merkezi Haberalma Örgütü'nün) yasa dışı girişimlerini soruşturan bir ABD Kongre Soruşturma Kurulu, örgütün para karşılığı ünlü gazetelerle, haber ajanslarıyla ve bir çok tanınmış yazarla ilişki kurduğunu ortaya çıkardı. ABD dışındaki ülkeleri de içeren CIA ilişkisi evrensel düzeyde süren bir «haber üretme» girişimini ortaya koymaktadır. Aşağıdaki roportaj, Washington'da **ATLAS** adlı tanınmış bir dergi tarafından düzenlenmiş olup, **Ruy Barbosa, Patrick Brogan, Creighton Burns** adlı 3 yabancı muhabirin konuyla ilişkin görüşlerini sunmaktadır. Bu gazeteciler den **Roy Barbosa «O Estado de Sao Paulo»** adlı bir Brezilya gazetesinin, **Patrick Brogan** ise tanınmış İngiliz gazetesi **«Times»**'in, Amerika muhabirliğini yapmaktadır. Üçüncü gazeteci **Creighton Burns**, Avustralya'da **Melbourn** kentinde yayınlanan **«Age»** gazetesi muhabiridir.

***

CIA Örgütünün, Basın ve diğer haberleşme araçlarını egemenliğine alma girişimleri ülkenizde nasıl bir tepki yarattı?

BARBOSA: CIA Örgütünün, özellikle ABD basınının en seçkin yazarlarını bile bordrosuna aldığı, Kongre soruşturmaları sonucu ortaya çıktığı zaman, Tüm Brezilya ayağa kalkmıştı. Güney Amerikalı yayıncı ve yazarların çoğunu içinde toplayan mesleksel örgüt **«Inter - American Basın Birliği»**nin de, CIA ile bağlantı kurduğu öne sürülünce, herkes, her okuduğunun, CIA tarafından uydurulduğunu ve üretildiğini sanmaya başladı.

BURNS: 1960'lar döneminde, ülkemiz Avustralyada CIA Örgütünün işçi sendikalarına sızmayı başardığı haberi, epey tartışma doğurmuştu. CIA'nın bazı Avustralya gazetelerinde ilinti kurduğu söylentileri ortaya çıkınca, kamu oyu konuyu biraz daha ılımlı karşıladı. Ben ünlü bir ABD ekonomi dergisi olan **Business International**'da başyazar olarak görevli Avustralyalı bir CIA ajanı saptamıştım. **Rolling Stone** lı müzik ve sanat dergisinin ifşaatından sonra, dergi bu gazeteci - ajanı görevden uzaklaştırdı.

BROGAN: CIA, İngiliz halkından çok ağır tepki görmüştür. İngiliz haber ajansı Reuter'in bir çok muhabirinin CIA için çalıştığı ortaya çıkınca, bir çok gazete genel yayın müdürü, inkarı tek çıkar yol gördü.

Ülkenizde CIA tarafından üretilmiş haberler basınınızı nasıl etkilemiştir?

BARBOSA: Başka yayın organları için konuşmam ama, benim gazetem, özellikle yabancı ilgililerden gelen haber kaynaklarına karşı çok dikkatli davranır. Örneğin, Güney Amerikada bir ordu kadar kapsamlı çalışan **USIS-USIA**'dan gelen hiçbir habere yer vermedik.

BURNS: Avustralya'daki genel görüşe göre CIA yoluyla üretilmiş haber varsa, bunun önce, CIA ile sıkı fıkı olan Avustralya MIT'inden onay gördüğü doğal sayılıyor. CIA'nın Avustralya basınına direkt bir etkiyle girdiğini belirleyen kesin belge yok ama. CIA, siyasal partilere ve işçi sendikalarına çengel atmayı başarmıştır.

BROGAN: CIA'nın İngiltere basınındaki en pervasız ilişkisi, bir basın ajansının varlığıyla belirlenebilir. Londra'da **Forum World Features** adlı bir haber ajansı kuran CIA, bu ajansı, sağcı İngiliz yazarların ca yönetmiştir. ABD'yi destekleyen ve anti-komünizm temasını benimseyen bu haber ajansı, ciddi basın organlarına, TV ve radyolara haber satmayı başarmıştır. Hatta, **«Times»** bile CIA haber ajansından etkilenmiştir. Maskesi düşer düşmez, CIA bu örgütü kapatıverdi.

BURNS: CIA'nın Avustralya'daki bağlantısı bir dergiyle açıklanabilir. Kongrede açıklanan belgelere göre, Belbourn'da **«Quadrant»** adlı siyasal bir dergi yayınlatan CIA, son yılardaki karşıt tepkilerden sonra, bu yayına son verdi. CIA'nın, Filipinlerde, Endonezya'da ve Malezya'da da bazı dergi ve gazeteler çıkardığı yada çıkarttığı biliniyor.

BROGAN: Bundan 10 yıl önce kurulan ve **«Congress on Cultural Freedon - Kültürel Özgürlük Topluluğu»** adlı örgüt, bir çok sağcı yazarı, **«Encounter»** adlı bir dergiyi ve birçok öğrenci derneğini içine alıyordu. Hem bu örgüt hem de bu örgütün tüm yan kuruluşlarının, CIA parasıyla çalıştığı ortaya çıkmıştır.

Çalıştığınız Gazeteler Bilerek MIT ajanı kullanırmı?

BROGAN: Kanımca hayır. Bir kaç yıl önce, Washington Post adlı ABD gazetesi, büyük bir İngiliz gazetesinin, İngiliz MIT'ine ait bazı ajanları, gazeteci maskesi altında çalıştırdığını yazmıştı. Bu uydurulmuş bir haber olduğu için, **Washington Post'u** çok sert kınadık. Bu uydurma haber, muhabirlerin casus sayılmasıyla, büyük bir tehlikeye yol açabilirdi. İngilteredeki en ilginç son olay, Kahire'de öldürülen **Sunday Times** muhabiri **David Holden**'in gizemli ölümüydü. Genel inanca göre, birbirlerini ancak casuslar öldüreceğine göre, bu İngiliz muhabirinin ajan olması olasılığı vardır. Ama, kimin hizmetinde bulunduğunu bilmek kuşkusuz zor.

BARBOSA: Benim gazetemin, MIT ajanı kullanması düşünülemez ama, Brezilya'da bunu yapacak bir yığın gazete bulunabilir. CIA tüm ülkemiz ve tüm Güney Amerika için, büyük bir derttir ve ortalıkta ağır bir paranoya yaratmıştır.

BURNS: Benim gazetemin de MIT ajanlarına görev verebileceğini sanmam. Şimdilerde, tüm atmosfer zaten değişti. Avustralya MIT'inin bulaştığı kirli işler soruşturulmaya başladığı için, konu basın açısından tehlike olmaktan çıkmış sayılabilir. MIT, son açıklamalara göre, sosyal demokrat **«İşçi Partisi»** iktidara geldiğinde, partinin liderlerini, parlamento üyelerini gizlice, izlemiş. Bunu, minyatür dinleme gereçleriyle yapmış Avustralya BIT'i. Avustralya MIT'inin, Vietnam savaşı sırasında, protestocu kişi yada kurumları, yasalara aykırı olarak dosyaladığı da ortaya çıktı.

CIA ile ilişkin Olaylar da Abartma payı var mı sizce?

BROGAN: CIA, gerek çapı, gerek içeriği ve gerek önemi bakımından, aşırı yargılarla ele alınmıştır. Bütçesinin 7 ile 9 milyar dolar olduğu söylenen CIA yeni direktörünün öncülüğünde, bazı değişikliklere uğradı. 800 CIA ajanını görevden atan yeni direktör **Amiral Turner**, casusluk personelinin % 25'ine yol vermiş oluyor. CIA'nın işleri açık olarak kamuya yansımadığı için, örgütün hangi gerçek başarılar sağladığını bilmiyoruz. Ancak konuyu iyi bilen bazı uzman yazarlar ,CIA'nın gücünün, klasik casusluktan değil **«Olay analizi»**nden oluştuğunu belirtiyorlar.

BROGAN: Bir gazeteci için kural şu: Ne ortaya çıkarmışsam, onu hemen basarım. Gazetecilerin sırları, hergün, kendi gazetelerinde, sütunlarda izlenebilir. CIA, bana çengel atacığına öğrenmek istedikleri, gazeteme abone olarak sağlayabilir.

Son Kongre Soruşturmalarını ortaya koyduklar, ABD basının, saygınlığını olumsuz etkilemiş midir?

BRUNS: Watergate skandalındaki tutumu, ABD basını için olumlu yargılar doğurdu. Kendi - kendini eleştiri ilkesinde, ABD basınıyla yarışacağımızı sanmam. ABD toplumundaki açıklık, bazı yazarların ve baliyle zedelenmiştir belki.

BARBOSA: ABD basının, Güney Amerika'daki etkisi çok geniştir. Ben şu anda Brezilyada olsam, görevli olduğum gazeteye gelecek Amerikan kaynaklı haberlere karşı çok uyanık olunmasını salık verirdim.

BURNS: Avustralya'daki genel endişe, CIA'nın kendi ülkesinde yerel politikada taraf olması konusudur. Kendi yurttaşlarını, kendi örgütlerini ve kendi devletini, yasalara aykırı izlemeye çalışan CIA, korku yarattı doğal olarak.

BAREOSA: Bence ABD dış politikadaki girişimlerinin çoğunda, CIA'dan yaknaklanıyor. Kuşkusuz, bir hükümetin evrensel uygulamalarında, entelijansın büyük etkisi vardır.

Begin, Carter ile görüştü

WASHİGTON, (THA)

Washington'u ziyaret eden İsrail Başbakanı Menahem Begin ve ABD Başkanı Carter arasında yapılan ilk görüşmede İsrail'in Güney Lübnan'a saldırısı konusunda ele alındığı ileri sürülmüştür.

İki saatten fazla süren görüşmenin ardından Beyaz Saray'dan yapılan resmi açıklama şöyledir, «İki lider ilk görüşmelerinde Orta Doğu'da barış görüşmelerine hız verilmesi ve bu görüşmelerde gelişme kaydedilmesi olasılıkları ve olanaklarını araştırmışlardır.

Rodezya'da gerici hükümet kuruldu

SALİSBURY, (A.A.)

Rodezya'nın ırkçı beyaz Lideri İan Smith ile üç ılımlı siyah lider dün ilk kez resmi bir toplantıda bir araya gelmişler ve çoğunluk rejimine geçiş sürecinde ülkeyi yönetmekle sorumlu olacağı bildirilen Bakanlar Konseyini seçmişlerdir. Yeni hükümetin yemin etmesinden üç saat sonra Hükümetin Yürütme Konseyi toplanmış ve ülkenin günlük işlerini yürütmek üzere yerli Rodezyalılardan oluşan 13 kişilik bir Bakanlar Kurulu seçmişlerdir.

kısa haberler

PARİS

Paris'te büyük bir kuyumcu, silahlı kişiler tarafından soyulmuştur. Soyguncuların, 10 milyon TL. sı değerinde mücevher çaldıkları haber verilmiştir.

BRAZİL —

Brezilya'nın büyük ve en modern kenti olarak inşa edilen Brazil kentindeki sellerin 42 bin kişiyi evsiz bıraktığı bildirilmiştir. Sellerden harabolan evlerin büyük bir çoğunluğunun işçi mahallelerinde bulunduğu gelen haberler arasındadır.

TOKYO —

Japonya'nın en yoğun nüfuslu kentinin Varabi kenti olduğu açıklanmıştır. Verilen bilgilere göre, Başkent Tokyo'nun yakınında bulunan kentte kilometre kare başına 14.388 kişi düşmektedir.

MOSKOVA —

Sovyetler Birliği'nin Kuzey Kafkasya Bölgesinde Richter ölçeğine göre 6 şiddetinde bir deprem olduğu bildirilmiştir. Depremde mal ve can kaybı olmadığı haber verilmiştir.

ADDİS-ABABA —

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü temsilcilerinden oluşan bir delegasyonun, Etiyopya'nın Başkenti Addis Ababa'ya geldiği haber verilmiştir. Örgütün Polonyalı Sekreteri Jerzy Szopa Başkanlığındaki delegasyonun, sosyalist ülkelerin İşbirliği Örgütü ile Etiyopya arasında yararlı ve karşılıklı eşitlik ve yarar ilkesine uygun olarak anlaşmalar yapacakları öğrenilmiştir.

DARESSELAM —

Tanzanya yetkililerinin verdikleri bilgilere göre, Kasım ayından bu yana ülkede yayılmakta olan kolera hastalığına karşı yoğun önlemler alınmaktadır. Aşı ve temizlik kampanyasına ek olarak, serbest sebze ve meyva satışının da yasaklandığı kaydedilmektedir.

VARŞOVA —

Polonya Birleşik İşçi Partisi Merkez Komitesi 11. oturumunun yapıldığı ve bu toplantıda, tarım alanında yapılacak atılımın görüşüldüğü açıklanmıştır. Bu arada ABD tarafından üretilen ve toplu kırım silahı olmasıyla da tüm insanlığı tehdit eden nötron silahıyla aktif savaşımın güçlendirilmesi kararı da alınmıştır.

DİSK GENEL BAŞKANI ABDULLAH BAŞTURK'UN BASIN TOPLANTISI

"Faşizme ihtar eylemi demokrasiye yeni boyutlar kazandırmıştır,,

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk dün bir basın toplantısı düzenleyerek 20 Mart günü yapılan «Faşizme İhtar» eylemi ve gelişmeleri konusunda bilgi vermiştir. Eylemin işçi sınıfının disiplini içinde başarılı bir şekilde uygulandığını ve demokrasiye yeni boyutlar kazandırdığını belirten Baştürk «İşçi sınıfının ve emekçi halkımızın çıkarları açısından olaylara bakan DİSK, herhangi bir diyet bekleyerek demokrasi mücadelesi vermez, faşizmi biz sağa da sola da karşıyız diyerek önlemek mümkün değildir» demiştir.

DİSK'in, «Faşizme İhtar» eylemini, Anayasanın tanıdığı hakka dayanarak DİSK Yürütme Kurulunca kararlaştırılarak gerçekleştirildiğini, DİSK'in öncülüğündeki bu eylemin öğretmen, öğrenci, hukukçu teknik eleman ve tüm demokrasiden yana olan güçler tarafından da desteklendiğini hatırlatan DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, açıklamasında daha sonra şu görüşlere yer vermiştir:

«Biz DİSK yöneticileri «Faşizme İhtar» eylemine karar verirken ve uygularken sorumluluğumuzun bilinci içinde davrandık. Bu nedenle ne işçi sınıfımızın ne DİSK ve ne de onun yöneticileri kimseden bu güne kadar koruyuculuk beklemedi, bundan böyle de beklemeyecektir. DİSK, demokratik hak ve özgürlükler konusunda işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza söz vermişler olanlardan bu sözlerinde durmalarını ısrarla bekleyecektir. Faşizme ihtar eylemimizin dayanağı Anayasadır. Faşizme karşı «uyanık bekçiliğimizin» yüklediği vazgeçilmez bir görevin yerine getirilmesidir; insan hakları Evrensel bildirisidir. Eylemimiz çocuklarımızın öldürülmemesi içindir. Eylemimiz bu bakımdan hukuka aykırı ise sonuçlarına katlanacağız. Yeter ki çocuklarımız öldürülmesin, yeter ki Anayasamız çiğnenmesin, yeter ki faşizm kanlı diktasını kurmasın. Sayın Başbakan öğrencilerin tepki gösterme biçimini beğeniyor. İşçilerin «aktif direniş» saydığı iki saatlik işi bırakmaları nı beğenmiyor. Elbette işçilerin tepki gösterme biçimi öğrencilerinkine benzemez. Biz tepkilerimizi en azından işyerinde böyle gösterebiliriz. Üstelik bu eylem biçimimiz en pasif olanıdır. Sayın Başbakan'ın bunu aktif direniş sayması yanlıştır. Faşizme karşı dünya işçilerinin nasıl direndiklerini bilmemeye imkân yoktur. Faşizm, işçi sınıfının şanlı direnişleri ile yuvalarından söküle bilmektedir. DİSK'in eylemi için yaptığı güç ve eylem birliği çağrısı bütün demokrat, ilerici, yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşlar tarafından benimsenmiş ve alkışlanmıştır. Bu duyarlılığı gösteren kişi ve kuruluşlara karşı uygulanacak baskı yöntemleri, bu güne kadar bu yola başvuranlara yarar sağlamamıştır. Bu demokratik ve görkemli «Faşizme İhtar» eylemine katılanları DİSK olarak kutluyor ve saygıyla selamlıyoruz.»

SORULAR - CEVAPLAR

Açıklamasından sonra basın mensuplarının sorularını da cevaplandıran DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Anayasal haklarına dayanarak yaptıkları eylemden sonra tutuklananlar için DİSK'in gerekli girişimleri yaptığını ve yapmaya devam ettiğini belirtmiş «Tutuklananlar derhal serbest bırakılmalıdır» demiştir. Anarşiye karşı alınan tedbirlerin yeterli olup olmadığı şeklindeki bir soruya ise Baştürk şu karşılığı vermiştir:

«Hükümetin anarşiye karşı aldığı tedbirleri hep beraber görüyoruz. Açıklamamda da belirttiğim gibi sağa da sola da karşıyım diyerek anarşiyi önlemek mümkün değildir. Tüm faşist yuvalar dağıtılmadıkça ve buralara karşı etkin tedbirler alınmadıkça saldırılar önlenemez.»

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, dünkü basın toplantısında görülüyor...

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun basın toplantısı

"Kurulan tuzaklar hükümetle demokratik örgütleri karşı karşıya getirmektedir,,

ANKARA (İSTA)

Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER) Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, dün düzenlediği basın toplantısında Başbakan Bülent Ecevit'in DİSK'in öncülüğünde gerçekleştirilen direnişten sonra verdiği demeci eleştirmiş, «Hiç bir demokratik dernek, örgüt içi disiplini ne olursa olsun, kitlesini inanmadığı bir eyleme sürükleyemez. Sürüklemeye kalkışırsa bu denli yaygın ve başarılı bir katılım sağlayamaz» demiştir.

KARANLIK GÜÇLERE İHTARDA BULUNMAK BİR İNSANLIK GÖREVİDİR

İstanbul'da 6 kişinin ölümüyle sonuçlanan faşist saldırıdan sonra, DİSK'in çağrısı doğrultusunda gerçekleştirilen direnişe TÖB-DER gibi diğer demokratik kitle örgütlerinin de etkin bir şekilde katıldığını bildiren Gazioğlu, «Faşist güçlerin tüm girişimlerinin bir amacı da hükümeti ve demokrasi güçlerini etkisizleştirmek, kitleleri umutsuzluğa iterek kanlı faşizmi yerleştirmektir. Bu nedenle faşizme karşı demokratik direnişler koymak, karanlık güçlere ihtarda bulunmak bir insanlık görevidir ve Anayasal bir haktır. Faşistlerin kurduğu tuzakları bozmanın yolu pasif önlemler almaktan geçmiyor. Kitlelerin yığınsal ve demokratik tepkilerini yönlendirerek oyunlarını bozarak yürümekten geçiyor» şeklinde konuşmuştur.

Gazioğlu özetle şunları söylemiştir:

«Çocuk yaştaki öğrencilerin öğretmenler tarafından yasadışı direnişlere zorlandığı iddiası, sanıyoruz ki, yanlış bilgilenmeye dayanmaktadır. Belki öğretmenler, davranışlarının nedenlerini ve amaçlarını öğrencilere anlatmak zorunda kalmışlardır. Bilinen odur ki, 20 Mart günü ülkemizde okullarda hiçbir ciddi öğrenci olayı da olmamıştır. Son ayların, son günlerin öğrenci olayları yönünden en az olayın görüldüğü gün 20 Mart'tır. Türkiye'de çocuklar bile faşist zorbalıklara karşı çıkacak duruma gelmişlerse de, bu, öğretmenlerin çocukları kışkırttığına değil, faşist tehlikenin «sınırlı bazı çevrelerin faşist eğilimlerini» çoktan aştığına bağlanmalıdır. Ve eğer çocuklarımız faşizme karşı demokratik tepki geliştirecek kadar büyümüşlerse, bundan ötürü öğretmenlere teşekkür etmek gerekir.

Sayın Başbakanın konuşmasının bir yerinde, «Tuzağa düşülmemesi için gerekli uyarıları zamanında yaptığım halde, bazı kuruluşlar demokratik sorumlulukla bağdaştıramadığım eylemler düzenlemeye veya teşvik etmeye kalkıştılar ve iyi niyetlerinden kuşku duymadığım bir kısım üyelerini de baskı altına aldılar, sonunda bugünkü olaylar ortaya çıktı» deniliyor.

HÜKÜMETLE DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNİ KARŞI KARŞIYA GETİRMEK

Burada örgütlerin üyelerini iyi niyetli, yönetimlerini de art niyetli gösterme çabası sezilmektedir. Oysa, örgütlerin üyeleri ve yönetimleriyle bir bütün olduğu bilinir. Üyelerle yönetimler arasında böylesine bir çelişki doğduğunda, üyeler bu çelişkiyi aşar ve diledikleri yönetimleri işbaşına getirirler. Son eylemde değil örgütümüzde, bizim dışımızdaki kitle örgütlerinde bile, üyelerle örgüt yönetimleri arasında en küçük bir çelişki görülmemiştir.

Herhalde Sayın Başbakan «Örgütlerin üyeleri çok iyi, ama yönetimleri ve yöneticileri art niyetli ve sorumsuzdur» demek istememiştir. Bu nedenlerle Sayın Başbakanın demokratik kitle örgütlerinin yöneticileriyle ilgili sözlerini anlamakta güçlük çekmekteyiz.

Sayın Başbakanın, faşist ve karanlık güçlerin ülkemizde bir takım tuzaklar kurdukları yolundaki teşhislerine katılıyoruz. O tuzaklara düşmemek konusundaki dileğine ve düşüncelerine de katılıyoruz. Ancak kurulan tuzaklardan birinin de mevcut hükümetle, demokratik kitle örgütlerini karşı karşıya getirmek olduğunu biliyoruz. Herkesin de bu gerçeği görmesini ve bilmesini istiyoruz.»

Kayseri'de, Türkeş'in yargılanması, MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması istendi

KAYSERİ, (İSTA)

DİSK'e bağlı sendikalar ile demokratik kitle örgütlerinden 14 kuruluşun yetkilileri ortak bir açıklama yaparak «Sicilli Hitler ajanı Türkeş ve yandaşları yargılanmalıdır» demişlerdir.

Maden-İş, Lastik-İş, Gıda-İş, Yeni Haber-İş, TİS, Dev Maden-Sen, Tek Ges-İş, Tüs-Der, TÖB-DER, İGD, Halkevleri, TÜTED, Bank-Sen, Ziraatçılar Derneği yetkilileri, tarafından yapılan açıklamada ulusal demokratik güçlerin eylem birliği yolunda mücadele edilmesi gerektiği belirtilmiş «saldırıların ve provakasyonların temel amacı ilericilere gözdağı vermek ve faşizmi tezgâhlamaktır. Ya faşizmden yanayız, yada demokrasiden» denilmiştir.

Faşist saldırıların arkasında kontr-gerilla, CİA, ve benzeri yasa dışı örgütlerin olduğu belirtilen açıklamada, egemen sınıfların cunta oyununu sahnelemeye çalıştığı belirtilmiş, MHP ve Ülkü Ocakları ile faşist örgütleri kapatılması istenmiştir.

TEPKİLER... TEPKİLER... TEPKİLER... TEPKİLER...

★ MANİSA'DA 8 KURULUŞUN AÇIKLAMASI

Manisa'da, T. MADEN - İŞ Sendikası 4501 nolu lokal temsilciliği, DEVRİMCİ TOPRAK - İŞ sendikası bölge temsilciliği, TÜS-DER, TÜTED, Türkiye ZİRAAT ÇILAR DERNEĞİ, HALKEVİ, İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ, ve İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ (İGD) Manisa şubeleri başkanları, İstanbul Üniversitesi'ndeki faşist katliam konusunda ortak bir açıklama yapmışlardır. Açıklama metni şöyledir:

Ortak açıklamada, «Gericilik ve faşizm güçleri, 1 Mayıs 1977 den bu yana ikinci büyük katliamlarını önceki gün İstanbul Üniversitesi'nde gerçekleştirmiştir. Yurdumuzun geleceğini temsil eden ilerici yurtsever gençlerimize, öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği isteyen öğrencilerimize karşı girişilen bu kanlı ve planlı saldırıda, kontr-gerillânın, faşist cinayet yuvalarıyla elele verdiği açıktır.

İlerici gençlerimize karşı girişilen son kanlı faşist katliam söylenen doğruları çok acı bir şekilde kanıtladı.

Şimdi vakit geçirmeden yapılacak olan, yığınların örgütlü ve kararlı seslerini, istemlerini dikkate almak, bütün faşist yuvalarını, başta MHP ve Ülkü Ocakları, kontr-gerilla ve benzeri örgütler olmak üzere dağıtmak cinayetlerin sorumlularını yakalamak, teker teker hesap sormak ve bu katilleri en ağır şekilde cezalandırmaktır.

Ecevit Hükümeti böylesi faşist saldırılar karşısında «tarafsızlık» adı altında faşistlerle faşist saldırıların hedefi olan ilerici - devrimci gençliği, demokrasi güçlerini ayni kefeye koyma tavrını, faşizm karşısında kararsız tutumunu hiç vakit geçirmeden, kesinlikle bir kenara bırakmalı, tüm demokratik güçlerin yıllardan beri dile getirdiği «faşist yuvaların kapatılması» istemini bir an önce yerine getirmelidir. Bu örgütlerin kapatılması için yeterince suç kanıtı vardır.

★ ODTÜ ÖĞRENCİ AİLELERİ DERNEĞİ, 16 MART KATLİAMINI KINADI

Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Aileleri Derneği dün basına yaptığı yazılı açıklamada, «16 Mart kıyım ve kırımını kınıyor ilgilileri uyarıyoruz» demiş, bazı güçlerin ODTÜ'de öğrenimin sürmesini hazmedemediklerini belirtmişlerdir.

ODTÜ Öğrenci Aileleri Derneği açıklamasında, öğrenim kurumlarında can güvenliğinin henüz sağlanılmadığını belirtmiş, açık seçik kırımların sanıklarının yakalanmamasının düşündürücü endişe verici ve kaygılandırıcı olduğunu ifade etmiştir.

☆ DİYARBAKIR BELEDİYE BAŞKANI ZANA, DİRENİŞE KARŞI ÇIKTI

Diyarbakır Belediye Başkanı Mehdi Zana, DİSK ve demokratik örgütlerin yurt çapında uygulamış olduğu iki saatlik işi bırakma kararını, faşizmin eylemi doğrultusunda alınan bir karar olduğunu ileri sürmüştür.

★ CHP İSTANBUL GENÇLİK KOLLARININ ECEVİT'E TELGRAFI

CHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı Süha Akıncı, Başbakan Bülent Ecevit'e son basın toplantısındaki açıklamaları üzerine bir telgraf çekmiş özetle:

«Demokrasinin yerleşmesi ve gelişmesinde bugüne kadar büyük sınavlar veren İstanbul halkı ve onun kopmaz bir parçası olan gençlik, demokratik hak ve özgürlüklerin önüne çıkartılmak istenen tuzaklara karşı tüm gücü ile sonuna kadar sizinle beraber olacaktır.

Devrimcilik adına sabırsızlık ve sorumsuzluk göstermenin faşist dikta özlemcilerinin istediği ortamı yaratmaya hizmet edeceğinin bilinci içindeyiz.» demiştr.

★ HABER-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANI DİRENİŞİ KINADI

Türk-İş'e bağlı Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Sabri Işık dün basına yaptığı yazılı açıklamasında, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) ile TÖB-DER'in Pazartesi günü yapmış oldukları iki saatlik direnişi kınamış, bu kuruluşların kapatılmasını istemiştir.

televizyon

19.00	Okul Öncesi **(Çocuklara)**
19.25	Geleceğe Miras
20.00	Haberler
20.45	Beş Dakika **(Yararlı)**
20.50	Zengin ve Yoksul
21.35	Konser **(Sevenlere)**
21.55	Haber Program **(İzlenebilir)**
22.50	Güne Bakış

bulmaca

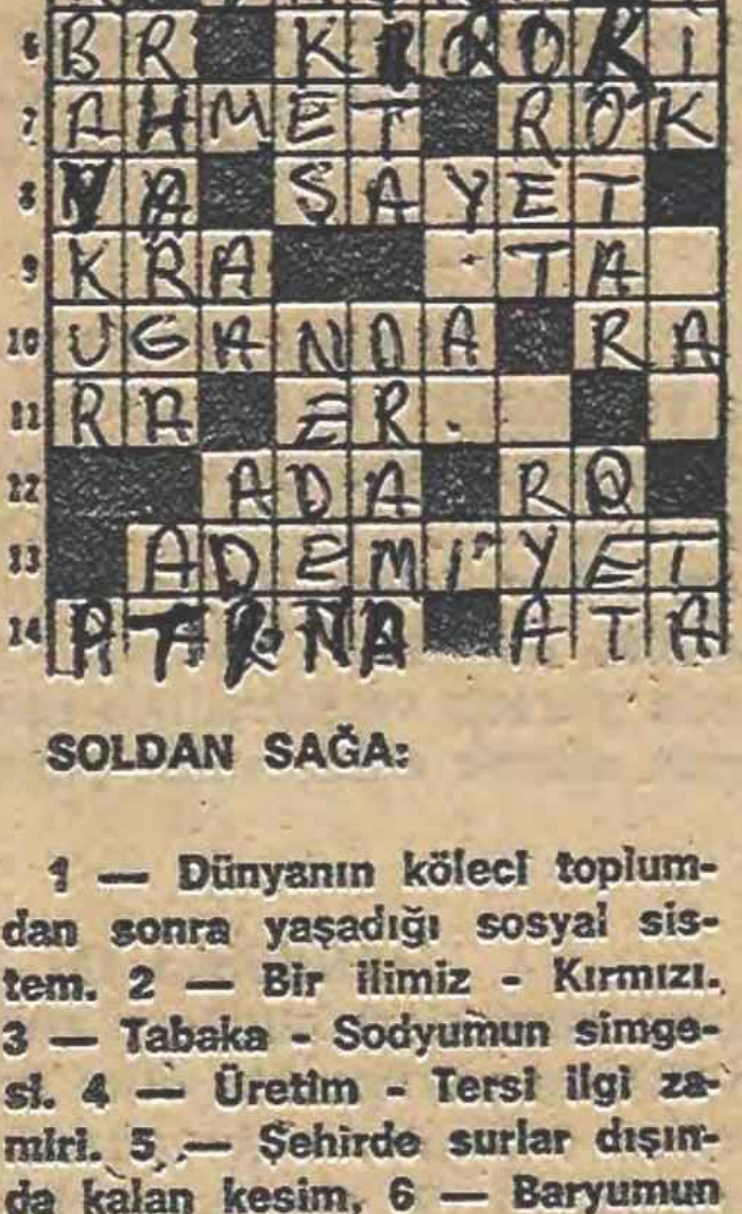

SOLDAN SAĞA:

1 — Dünyanın köleci toplumdan sonra yaşadığı sosyal sistem. 2 — Bir ilimiz - Kırmızı. 3 — Tabaka - Sodyumun simgesi. 4 — Üretim - Tersi ilgi zamiri. 5 — Şehirde surlar dışında kalan kesim, 6 — Baryumun simgesi - Proje. 7 — Bir erkek adı - Tersi gözleri görmeyen. 8 — Dünyanın uydusu (Tersi) - Eğer. 9 — Tersi, su yolu - ABD'de bir eyalet. 10 — İdi Amin'in ülkesi - Mısır'da güneş tanrısı. 11 — Tersi, utanma, haya - Bir Alman kadın adı. 12 — Suyla çevrili kara parçası - Radonun simgesi. 13 — İnsanlık. 14 — Avrupa'da bir başkent - Baba, ced.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 — Tırpan Yılanların öcü adlı kitabı ile tanınan yazarımız. 2 — Bir Kur'an süresi - Açık Deniz - Bir binek hayvanı. 3 — (Bir sesten) farklı olan ses - Bir haber ajansının simgesi - Bayağı. 4 — Yeraltı sularının mağaralarda çökertmiş olduğu tortu - Sebeb. 5 — Bir emir - Bir kadın adı - Bir türküye konu olan köprü. 6 — Tersi, at ayakkabısı - Osmiyumun simgesi - Bir İspanyol adının okunuşu. 7 — Belirti - Uzun dramatik opera şarkısı. 8 — Bir savaş aracı - Gecikme - Belirgin. 9 — Bir göz rengi - İyi giyinmiş - Draje halindeki ilaç - Uzaklık belirtir.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Batakılık. 2 — İkiz - Irak. 3 — TBT - Asa. 4 — Mao - Na - As. 5 — eB - Sinema. 6 — Yazıt - Sav. 7 — Arı - adE. 8 — Nara - kreT. 9 — krA - ImE. 10 — Ayrım - Tas. 11 — vA - Ran - Ye. 12 — agloT. 13 — Asla - Roma. 14 — Sitem - İt.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 — Bitmeyen Kavga. 2 — Akraba - Arya - SS. 3 — Tito - Zarar - Ali. 4 — Az - Sıra - Irgat. 5 — anitl - İmal. 6 — İlsaN - Km - Norm. 7 — İRA - Ssaret - tO. 8 — kA - Amade - Ay - MI. 9 — Kasavet - Sedat.

radyolar

TRT 1

06.02	Günaydın
07.02	Köye Haberler
07.30	HABERLER
10.01	ARKASI YARIN
13.00	HABERLER
15.01	Sizlerle Birlikte
19.00	HABERLER
20.15	Köy Dağarcığı
22.02	T.B.M.M. Saati
22.40	Şarkılar
23.00	HABERLER
23.10	Türküler Geçidi
24.00	Kısa Haberler
00.55	Kısa Haberler

TRT 2

08.00	GÜN BAŞLIYOR
09.00	OLAYLARIN İÇİNDEN
13.00	HABERLER
13.30	OLAYLARIN İÇİNDEN
16.20	ARKASI YARIN
17.00	Şarkılar
18.30	Aile
19.00	HABERLER
19.30	Türküler
20.30	OLAYLARIN İÇİNDEN
21.15	Tarih ve Müzik
23.30	HABERLER
23.35	Türküler Geçidi

TRT 3

09.30	Gönül Telimizi Titretenler
10.45	Bizim Eller Ne Güzel Eller
12.15	Saz Eserleri
12.30	Türk Bestecileri
12.45	Aşıklık Geleneği
14.30	Türküler Geçidi
16.00	Diskoteğimizden
24.00	Gece ve Müzik

TÖB-DER ve TÜS-DER Ödemiş'de ücretsiz muayene düzenlediler

TÜS-DER ve TÖB-DER Ödemiş Şubeleri demokratik örgütlerin yalnızca kendi üyelerinin özlük sorunlarıyla ilgilenmekle değil aynı zamanda halka dönük çalışmalar yapmakla yükümlü oldukları gerekçesiyle fakir kişileri ücretsiz muayene seansı düzenlemişlerdir. 11 Mart tarihinde TÖB-DER lokalinde TÜS-DER üyesi 4 uzman doktorun katılmasıyla yapılan ilk ücretsiz muayene seansında 200 vatandaş muayene edilmiştir. İki demokratik derneğin ortaklaşa düzenledikleri bu çalışma muayeneye gelen hastalar tarafından taktirle karşılanmış ve halka dönük çalışmaların her alanda olmasını isteyen hastalar bunu demokratik örgütlerden beklediklerini söylemişlerdir.

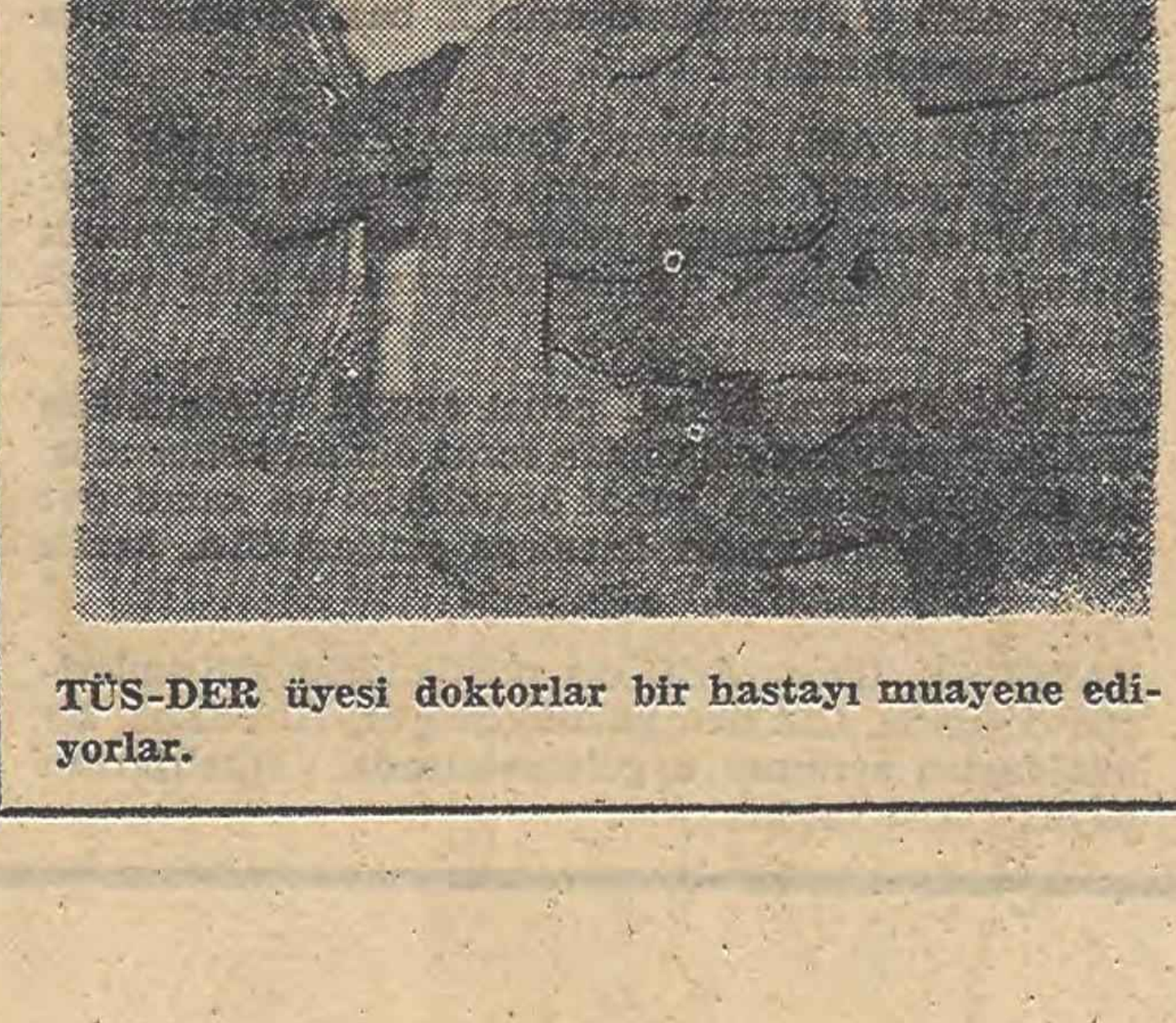

TÜS-DER üyesi doktorlar bir hastayı muayene ediyorlar.

yurt haberleri

Van'da TIP Bayramı "Baloyla,, kutlanıyor

Şahin AKÇAP

Çeşitli ilerici kuruluşlar ve bu arada Tabibler Odası «Halkın sağlık sorunları çözüme kavuşturulmadan Tıp Bayramının kutlanması saygısızlıktır» derken, yakın bir zamanda önemli bir deprem gören ve bir çok insanın doktorsuzluktan ve bakımsızlıktan öldüğü Van'da Tıp Bayramının doktorların Askeri Gazino'da düzenledikleri bir baloyla kutlanacağı öğrenilmiştir. Haber şehirde tepki yaratmıştır.

Aksaray'da öğretmen yetersizliği var

Aksaray'da Meslek Lisesinde öğretmen olmadığı için en önemli ders olan Mesleki Resim derslerinin yapılamadığı bildirilmektedir. Bu arada Aksaray'a bağlı Ağaçlı kasabasının da ortaokulunda hiç öğretmen bulunmamaktadır.

AKSARAY Endüstri Meslek Lisesi Müdürü Nurettin Aslan ve Yardımcısı Hüseyin Yılmaz'ın yeni hükümet aleyhinde ileri geri konuştukları ve ilerici öğretmen ve öğrencilere baskı yapmaya devam ettikleri bildirilmektedir.

Beritan Aşiretinden bir aile nüfusa geçirilmemiş

Diyarbakır'da, göçebe hayatı yaşayan Beritan aşiretinden Gürpınar ailesinin hiç bir ferdinin nüfusa kayıtlı olmadığı anlaşılmıştır. Olay, göçebeliği bırakıp yerleşik hayata geçen Beritan Aşiretini yerleştirme çalışmaları sırasında ortaya çıkarılmıştır.

Moskova Radyosu, İstanbul Üniversitesi katliamı ve 2 saatlik greve geniş yerverdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

16 Mart günü İstanbul Üniversitesi'nde ilerici-devrimci öğrencilere karşı faşistlerin giriştiği bombalı ve makinalı tüfekli katliam ülke içinde büyük direnişlere ve tepkilere yolaçarken, uluslararası demokratik kamuoyu ve sosyalist ülkelerde de yankılar uyandırmıştır. Moskova Radyosu da dün yaptığı yayınında, İstanbul Üniversitesi katliamı ve «Faşizme ilk ihtar» grevine geniş yer vermiştir. Moskova Radyosu'nun konu ile ilgili yayını şöyledir:

«Saflarında 600 bin kadar kişiyi birleştiren Türkiye'nin büyük konfederasyonunun çağırısı üzerine ülkenin her tarafında iki saatlik grev ve kalabalık anti-faşist gösteriler yapıldı. Kentlerde otobüsler ve birçok okul derslerini kesti. Türkiye emekçileri, 16 Mart'ta İstanbul Üniversitesi'nde öğrencilere faşistlerin yaptıkları saldırıyı içten bir biçimde cevap verdiler. Bu saldırı yüzünden 6 öğrenci öldü ve 40 tanesi yaralandı. Başkentin ana caddelerine çıkan lise ve yüksek okullardan binlerce genç, «faşizme geçit yok», «Kahrolsun Amerikan emperyalizmi», «Enstitülerden faşistler kovulmalıdır» sloganlarını bağırdılar. Öğrencilerin gösterilerini, birçok toplumsal örgüt, bu arada Türkiye İşçi Partisi, İlerici Kadınlar Derneği, öğretmenler, avukat, doktor, mühendis birlikleri ve diğer mesleklerden insanlar desteklediler. DİSK Genel Başkanı Baştürk, ülkenin her tarafında yapılan gösterilerin, faşizme ve gericilere ciddi bir ihtar olduğunu, Türkiye işçi sınıfının, gericilere yolu kapatacağını, faşist unsurlar tedhiş hareketlerini sürdürdükleri takdirde proletaryanın, ülkenin bütün demokratik güçleri ile birlikte savaşı daha da şiddetlendireceğini söyledi.»

AMERİKAN ÜSSÜNDE BİR TÜRK SUBAYI

"ÜS YOK TESiS VAR,,

Hasan KIYAFET

"Görevim bir Amerikan Birliğine hizmet etmektir. Şu ellerimle sürerim 32 milyonun alnına lekeyi,,

YUKARDAKİ SÖZLERİ BÜYÜK BİR YÜREKLİLİKLE SÖYLEYEN SARAL, HEMEN TUTUKLANMIŞ, SONRA DA SÜRGÜNE GÖNDERİLMİŞTİ. VE BİRGÜN ORDUDAN AYRILDIKTAN SONRA ÖLDÜRÜLMÜŞTÜ SARAL

«SARAL'DAN SONRA SIRA BANA GELMİŞTİ. İLKİN 12 MART'TA DAVUTPAŞA KIŞLASINA, ELROM İÇİN REHİNE OLARAK TIKTILAR. DERKEN YOLUMU TÜRÜN PAŞANIN «KONTUR»UNA ÇEVİRDİLER»

-11-

ÇORLU Halk Partisi gençlik örgütü, bir açık oturum düzenlenmişti. Konu 19 Mayıs ve Atatürk Devrimleriydi. Günler önce açık oturum halka duyuruldu. Bir öğleden sonra Şehir Kulübü salonunda toplanıldı. Salon hıncahınç doluydu. Sivil giyinmiş subay, assubay, öğretmen dinleyiciler çoğunluktaydı. Mehmet Saral'la beraber biz de katıldık.

Konuşmacılardan profesörler ve o günlerde adı duyulan genç devrimciler vardı. Tümümüzün tanıdığı ajan Mahir Kaynak da vardı. Konuşmacılar sırayla gerçek Atatürkçülük deyince ne anladıklarını ve ne anlaşılması gerektiğini anlattılar. En heyecanlı söylevi Mahir Kaynak verdi. «Devrim namlunun ucundadır» provokasyonunu ikide bir yineledi durdu...

Açıkoturumu yöneten Noter Hasan tüm iyi niyetine rağmen bir takım komploları önleyemedi. Çorlu AP. örgütü başkanı Avukat Rüştü Bayraklı, da konuşmacılar arasındaydı. Bir ara Rüştü Bayraklı, konuyu belki onun da istemediği bir yöne çekti götürdü.

Konuşmacılardan birinin «— Atatürk devrimleri son zamanlarda yoğun bir erezyona hedef olmuştur. Günümüzde gerçek Atatürkçüler, şu yada bu nedenlerle susturulmakta ve Atatürkçü görüşler eritilmek istenmektedir demesi üzerine Bayraklı ayağa fırladı:

— Bütün bunlar belli zihniyetin, komünistlerin uydurmasıdır. Gerçekte Atatürkçülüğün erezyona merezyona uğraması yoktur, dedi.

Bu sırada, dinleyici sıralarından ağır ve kararlı bir ses yükseldi. Bu ses bizim Saral'ın sesiydi. Bu ses nasırına basılan bir kafa ve kol emekçisinin sesiydi. Ordunun yükünü en yoğun çeken bir sanatçı assubayın sesiydi. Ve bu ses, kurumsal olarak o anda konuşulan konunun, her gün yükünü taşıyan bir ağır iş hamalının sesiydi...

— Sayın başkan söz istiyorum. İzin verirseniz, AP başkanının çıkışını ben karşılayayım. Çünkü üzerinde konuştuğunuz konuya canlı bir örnek olarak açıklık getireceğim. İnancındayım. Daha doğrusu Atatürk devrimlerinden verilen ödün ve yapılan aşınma konusunda bir tanık olmak istiyorum.

Salonda tüm yüzler ona çevrildi. Çıt yoktu ortalıkta. Kimdi bu kişi? Neyin nasıl bir tanığıydı. Askermiydi acaba? Eğer askerse nerden alıyordu bu yürekliliği? En azından asker siyasetle uğraşmaz, asker yurt sorunlarıyla ilgilenmez yutturmacasının dışına taşmaktı bu.

Saral o kendine özgü kalın sesi ve beş parmağını insanın gözüne sokacakmış gibi sert tavrıyla başladı:

— SAYIN ARKADAŞLAR, SAYIN Başkan, ben Çorlu Havaalanında bir assubayım. Görevim Det. 74 diye bilinen bir Amerikan birliğine hizmet etmektir. Şu gördüğünüz ellerimle sürerim ben otuz iki milyonun alnına lekeyi. Bu eller döker Amerikalının bokunu, çöpünü. Sizin oğullarınıza verilen emrin son halkasını ben oluştururum. İşte bakın bu eller işler o suçu... Vallaha Atatürk devrimlerinden erezyon var mıdır, yok mudur orasını iyi bilmem, ama bir assubay olarak her gün yaşadığım hali perişanımı arz ederim size böylece...

Ortalıktaki ölüm suskunluğu bir süre daha irileşti. Saral'a dikilmiş gözlere giderek bir yas çöktü. Ona bakan sevecen gözlerde «Çok doğru söyledi, çok yürekliydi, fakat yazık oldu kendisine» anlamında bir anlam vardı. Saral'ın sözü bitmeden en pis sesiyle bir sivil polis yaklaştı:

— Seni aşağıdan istiyorlar.

Evet ne olduysa ondan sonra oldu. Sar'al'ı aşağıya indirdiler, fakat yukarı çıkmasına kolay izin vermediler. Sorgu sual derken, Saral soluğunu Tümen cezaevinde aldı.

SARAL TUTUKEVİNDE MUTLUYDU

Saral'ın miğdesi ülserdi. Geride karısı ve lisede okuyan iki çocuğu Mustafayla Erdal vardı. Onun bu durumu, Çorlu'da herkes gibi beni de çok üzmüştü. Doğal bir arkadaşlık tutkusuyla kendisini ziyarete gittim. Güç bela tel örgüleri aşıp görüşme olanağı buldum. Beni her zamanden daha güleç karşıladı. Öylesine coşkuluydu ki anlatımı güç... Demir parmakları, kiri pası kolay çıkmayan nasırlı elleriyle kavrayarak:

— Amanlin Teğmenim, siz mi geldiniz? Amanlin insan olmak ne güzel şeymiş. Ömrümün en rahat ve en uzun uykusunu uyudum burada. Uyuyamayan tüm namuslu insanlara benim adıma n'olursun duyur bunu. Eğer rahat uyumak istiyorlarsa, benim suçumu işleyip hemen girsinler ha buraya daa. Dışımdaki düşman hiç birşey. Şimdi tek düşmanım var, habu miğdem. Dankları avuç avuç içiyorum. Fakat zıkkım yine fayda etmiyor.

SARAL'I NASIL KURTARACAİIZ?

Aradan on onbeş gün geçmişti. Saral'ı tanıyan tüm asker takımı yoğun bir üzüntü içindeydi. Saral'ın nasıl kurtulacağı üstüne kendi kendimize düşler kurup duruyorduk. Tam o sırada yine eski tanıdıklardan biri çıktı karşımıza. Bu kişi Kolorduda görevli bir assubaydı. Ne yaptığını pek bilmez ve de sorma gereğini duymazdık.

Hiç yoktan bize yakınlık duydu. Hemşeriyiz falan derken bizi evine bağlama plak dinlemeye rakı içmeye zorla davet etti. Ne bilirsin adamın yüreğinde kötülük var, biz safça kalkıp gittik. Meğer adam CIA'dan icazatlı ajanmış. Subay, assubay, öğretmen birbiriyle samimi, orduevinde tavla kağıt arkadaşı on onbeş kişiyi bir araya topladı. Yenip içilirken bir yandan da gizli teyp çalışırmış. Deli saçması sözlerin arasında onun bize sorduğu zehir hafiye soruları vardı. Örneğin bana sorduğu en duyulur soru şuydu:

— Teğmenim bize sosyalist bir orduda örgütlenme biçimi nedir tanıtırmısınız? Saral'ı nasıl kurtaralım, nasıl gizli plan yapalım?

Birinci sorusuna, ipe sapa gelmez, sırf kendi uydurduğum, bir yanıt veriyorum. Neler dememişim neler. Eğer sosyalist bir ordunun en küçük rütbeli eri duysa gülmekten kırılır:

İkinci soruya, bereket, biraz akıllıca cevap vermişim:

— Saral bizim arkadaşımız. Bırakın arkadaşımız olmasını, haksızlığa uğramış bir insan. Gelin onu savunalım. Gelin onu koruyalım. O Çorlu Havaalanında, Amerikalıların bokunu dökmemekle tümümüzün şerefini kurtardı. Bir assubay olarak bir çok kişinin göğüsleyemiyeceği bir güçlüğü yiğitçe göğüsledi. O halde ister assubay olsun, ister er, yada paşa, her namuslu kişi ona sahip çıkacaktır. Birer liramızı yanyana koyarak bir avukat tutalım. Kısacası Saral'ı yalnız bırakmayalım» demişim

Aradan çok geçmeden kendimizi 5. Kolordu Mahkemesi önünde bulduk. Suçumuz ağırdı. Ne anlama ve ne cezaya geldiğini bilmediğim, beş altı yarı madde bulunmuştu yalnız benim için. Sonradan öğrendiğimize göre o maddelerin toplam ceza sonucu otuz yıla yakın tutuyormuş. En belirgin suçumuz da, askeri isyana teşvik ve gizli toplantı yapmakmış». Saz çalarak devleti, kurulu düzeni yıkmak».

SARAL'IN SONU

Bu anlattığımız öykü böyle kolay başladı ama böyle kolay bitmedi. Saral, cezaevinden hastaneye miğdesinden ameliyat koşuluyla aktarıldı. Doğayla savaşı kazanan Saral'ın ameliyattan gözünü açtığında ilk sorusu şu olmuştu:

— Bizim erler yine çöpü döküyor mu?

Saral kendini toparlayıp hastaneden çıkınca Burdur'a sürdüler. Çocukları Çorlu Lisesinde öğrenimini sürdürdü. Oğulları Mustafa ve Erdal yalnız öğrenimlerini değil babalarının başlattığı özgürlük savaşını da boylarıyla denk bir biçimde büyüttüler.

Ve aradan yıllar geçti. Bir çok acı olaylar belleklerden silindi gitti. Fakat Amerikanın Çorlu Havaalanında Saral ve Saral'lardan yediği tokat belleğinden silinmedi. Yerli işbirlikçileriyle bir olup Saral'dan öcünü aldı sonunda. Hem de onu taa Of'ta bularak aldı. On kişinin namlusunu Saral'ın yiğit yüreğine doğrultarak aldı. Kimin vurduğu halen belli değil diyorlar Saral'ı. Oysa herşey öylesine açık ve seçik ki. Saral kendi namusluluğunun, yurtseverliğinin bedelini öldürülerek ödedi ve Saral öldürüldüğü için içeride yatan yok şimdi.

Saral Askerlikte dikiş tutturamayınca doğru memleketi olan Of'a gitti. Orada vurguncusu, soyguncusu, sömürücüsüyle uğraşa girdi. Onların yılardır yaptığı açık haksızlığı gözler önüne sergileyince birden kurşunlar yağdı üzerine. Hem de kendi öz akrabaları tarafından...

Saral'ın Üniversitede okuyan yiğit oğlu Mustafa da öldü çok geçmeden. Babasının acısına dayanamadı dediler. Mustafa'nın nasıl öldüğüne doktorlar bir ad koyamadı... Ama herkes, Mustafa ölecek can değildi dediler...

Amerika ve işbirlikçileri Saral'ın defterini böylece dürdükten sonra, sıra bana gelmişti. İlkin 12 Mart'ta Davutpaşa kışlasına, Efrayim Elrom için rehine olarak tıktılar. Derken yolumu çevirdiler Türün paşanın «kontur»una. Ben daha ölmedim. Fakat Türün Paşanın kontur'undayken Saral gibi bir kurşunla ölmeğe çoktan razıydım.

İnsan bu, gülden nazik taştan berktir derler. ölmedik işte.

Eh be zulüm, ölmedikçe bizler, elbet bir gün senin de çarkın kırılır...

Bu yazıyı Saral başçavuş ve onun gibi yurtseverlerin anısına saygıyla adıyorum. **SON**

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Okuyucu gözüyle bir akıl yürütme

İstanbul Emniyetinde görevli Başkomiser Uğur Gür ve arkadaşlarının yaralanması ile sonuçlanan **«olay»** ile **16 Mart Katliamı** diye adlandırdığımız ve 6 yurtsever öğrencinin öldüğü **«olay»**ı konu edineceğiz.

Bu iki olayda polisin tutumu üstüne akıl yürütmelerde bulunmak istiyoruz.

Ancak hemen ve baştan belirtelim ki bu konuda hiç bir özel istihbarata **sahip değiliz**. Pek çok olayda olduğu gibi, mesleğimiz gereği kulağımıza üflenen istihbarat kırıntıları dahi sözkonusu değil bu defa. O yüzden yaklaşımımızı daha yazının başlığında ortaya koyduk: **Okuyucu gözüyle bir akıl yürütme,** dedik.

Yürütelim bakalım.

***

Başkomiser Uğur Gür'ün saldırıya uğradığı olayda, İstanbul emniyetine bağlı ekipler, olup biteni bizzat Uğur Gür'ün telsizle yaptığı anons sayesinde öğrendiler.

16 Mart Katliamında da saldırı olayını, tıpkı Uğur Gür'ün saldırıya uğradığı olayda olduğu gibi, İstanbul Emniyetine bağlı ekiplere anons edecek telsiz cihazları, İstanbul Üniversitesi önünde görevli **polis** ekibinde vardı. Üstelik Uğur Gür olayında olduğu gibi, İstanbul Üniversitesi önünde görevli polis birliğinin bir saldırıya uğramışlığı filan da söz konusu değil. Yani telsiz cihazını kullanıp, emniyet ekiplerine olayı duyurma şansı, İstanbul Üniversitesinde görevli polis birliğinde çok çok daha fazla idi.

Üstelik telsiz cihazı sayısı da fazla idi. Uğur Gür'ün kendine ait (ki o sırada Gür hem yaralıdır, hem de saldırganlarla çatışmaktadır) tek telsizi varken, İstanbul Üniversitesi önünde görevli polis ekibinde bir kaç telsiz cihazı bulunmaktadır ve bu telsizi kullanma şansını elinde tutan polis memurları, o sırada ne yaralıdırlar ne de saldırganlarla ateş teatisi halindedirler.

***

Uğur Gür'e yönelen silahlı saldırının üzerinden bir kaç dakika bile geçmeden, **telsizle yapılan anons** sayesinde olay yerine bir çok polis ekibi yetişmiştir ve gazetelerde okuduğumuza göre bunlar saldırganlarla silahlı çatışmaya girip, sonunda onları yakalamışlardır.

16 Mart Katliamında ise, bombayı atan **katil** kaçmak **için fırsat** bulurken, hem onu korumak **için hem de biraz daha yurtsever öldürmek için** otomatik tüfeklerle ateş eden beş altı kişilik **faşist çete** de rahatça kaçma olanağı bulmuşlardır.

Yani ya görevli polisler telsiz cihazlarını kullanıp, diğer ekipleri haberdar etmemişlerdir. O zaman bu **suçun** hesabını bizzat o ekip vermek zorundadır. (Ki o ekip bunun yanısıra daha bir çok suçun hesabını da vermek zorundadır.)

Ya da İstanbul Üniversitesi önündeki polisler **telsizleri ile olayı diğer ekiplere duyurmuşlardır ama o ekipler olay yerine** saldırganları **yakalayacak bir hızla** yetişememişlerdir.

Bu **yetişememenin** ise bir açıklaması olmak gerekir.

***

Uğur Gür'ün **saldırıya** uğradığı semt, görece olarak, İstanbul Üniversitesi Merkez Bina önünden **daha az** kritik ve **daha az** stratejik bir yerdir. Buna rağmen ekipler olaya zamanında **yetişip**, saldırganları kovalayıp yakalamışlardır.

Buna karşılık İstanbul Üniversitesi Merkez Binası, **faşist** saldırının kaynağı, odağı durumundadır. Ulaşım **noktası** olarak daha merkezidir. Çevredeki faşist yuvalar (**Küllük, Cafe Mola, Cafe Platin, Marmara Kıraathanesi, vb.**) yüzünden, polis ekiplerinin çok daha hazırlıklı olması gerekmektedir.

Bu **«hazırlıksızlığın»** da bir açıklaması olmalıdır...

***

Başkomiser Uğur Gür'ün yaralandığı olay, polis mantığına göre **«sürpriz»** bir saldırıdır. Önceden önlem alınması düşünülemez. En azından emniyet örgütü **«zamanında önlem almadı»** diye kınanamaz, suçlanamaz. Hatta bu **«sürpriz»**e rağmen yetiştiği için, polis şefleri tarafından kutlanır, taltif edilir.

Buna karşılık 16 Mart'ta katliamla **sonuçlanan** saldırı asla ve asla **«sürpriz»** değildir. Tersi sürprizdir. Faşistlerin, Merkez Bina'da işgali kıran ilerici, yurtsever öğrencilere saldırması değil, saldırmaması sürprizdir yani. Bu yüzden, bu saldırı sırasında önlem almayan polis şeflerinin bir ihmali ciddi olarak söz konusudur.

Bu **ihmalin** de bir açıklaması olmak gerekir...

***

Bu gazete İstanbul Üniversitesi öğrenime yeniden açılırken iki gün süre ile geniş ve yaygın bir yayın yaptı. Üniversitedeki polis ekibinin değiştirilmesi gereğini, gerekçeleriyle ortaya koydu, istedi ve savundu.

Nitekim, 16 Mart katliamını izleyen dakikalarda, İstanbul Üniversitesinin sayın Rektörü Haluk Alp'in, görevli polis birliğinin değiştirilmemesi ile ilgili olarak **«Değiştirilmesi için böyle bir olay gerekiyordu anlaşılan»** demesi, bu yargımızın somut kanıtıdır.

Merkez binada görevli polis ekibinin katliamdan önceki haftalarda, aylarda adı sanı belli (Politika bu adları tek tek açıkladı çünkü) faşistlerle içli dışlı olmuşluğu bilinirken, bu ekibin değiştirilmemesi bir **«kasıt»** değilse, bağışlanmaz bir **gaflet** değil midir?

Bu **kastın** ya da **gafletin** de bir açıklaması olmak gerekir.

***

Okuyucu gözü ile bazı akıl yürütmelerde bulunduk. Bakalım **«yetkili gözüle ve diliyle»** bazı cevaplar gelecek mi?

Yoksa 1 Mayıs Katliamı gibi, Kanlı Pazar gibi, pek çok benzeri gibi bu **«katliam»**ın da zamanın küllendirici etkisine bırakıldığına mı tanık olacağız?

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

İkinci Bölüm

Ender Kâmil Boyacı

Yabancı gözüyle 13 Kasım

-29-

«Yüksek Kumanda Heyetini tenkid ettiğimiz iddiasını ciddiyetten uzak görüyoruz. Silâhlı Kuvvetlerimizin Yüksek Kumanda Heyeti ile daima vazife şuuruna dayanan, askerî terbiye ve geleneğe uyan karşılıklı sevgi ve saygı düzeni içinde bulunmuştuk.» diyen Özdağ, ordu için şunları söylüyor:

«Ordunun ihtilâl ve politikadan sıyrılması için gösterilen gayretin daima tasvibkârı oldum. Ordu hakkında değişmez kanaatimi ve prensibimi şöyle ifade etmiştim:

— Türk ordusu nazist, faşist, komünist sistemlerden, Lâtin Amerika askerî diktatörlüklerinden çok farklı olarak, ne bir şahsın, ne bir zümrenin, ne bir sınıfın, bir müstebidin iktidarı işgal ve temadi ettirme vasıtası, ne de diğer uluslara karşı tehdit, tahakküm ve tasallut aletidir.

Ordu Atatürk'ün çizdiği sistemde bir şahsın, bir zümrenin, bir partinin, hatta bir hükümetin değil, doğrudan doğruya Türk milletinin hizmetindedir. Hizmet Anayasa ile muayyendir...

Aziz yurdumuzda bir tek ordu tanıyoruz. Türk yurdunu ve Anayasa ile muayyen Türk Cumhuriyetini korumak ve kollamakla ödevli Türk ordusu, Türk Silahlı Kuvvetleri... Bu ordu dışındaki yasa dışı her kuvvet teşekkülünü, Türk Milletine karşı bir suikast telâkki ederiz. M.D.O. (Millî Devrim Ordusu), S.D.K. ve emsali her tertibi karanlık ruhların, kirli emellerin mücessem hıyaneti olarak görürüz. Bunlara müsamahayı hıyanete iştirak telâkki ederiz.»

Sayın Özdağ, «mücessem hıyanet» olarak nitelediği illegal-gizli cuntasal kuruluşlar arasında «Türk Silâhlı Kuvvetler Birliği» etiketli «Generaller Cuntası»na nedense eğilmiyor... Kendilerini paketlettirip diyar-ı gurbetlere sürgün eden, daha sonra paketleyenleri de paketleyip «halleden» o devasa Cunta'ya karşı sayın Özdağ'ın özel)bir sempatisi olmadığına göre, neden acaba bu mübarek ve muhteşem Cunta'dan söz etmiyor veya söz edemiyor?

Sayın Özdağ, şahsî savunmasının bir sonraki pragrafında baklayı ağzından çıkararak bu merakımızı biraz olsun gideriyor:

«Sayın Yargıçlar...

Huzurunuza siyasî kinlerin tesiri ile çıkarıldığımı biliyorum...

21 Mayıs olaylarının olmamasını arzu ettiğimiz bir gerçektir. Çok önceden iktidar sahiplerini akıl ve basiretle, hâkimane tedbirlerle ihtilâl tansiyonunu düşürme ve muhtemel olayları önleme yolunda ikaz ettiğimiz bir gerçektir. Bu gerçek bilinirken, 21 Mayıs olayları vesile ittihaz edilerek hürriyetlerin çalınması, tutuklu bulundurulmamız ve tutukluluk şartları açık bir zulümdür. Zulüm payidar olmaz...»

Yassıada'nın intikamı 21 Mayıs'ta finans-kapital tarafından alınırken, 14'ler grubundan bazıları da tutuklanmış, arada kaynamışlardır. 21 Mayısçılara yapılan zulüm ve işkence, Yassıada sâkini, Demokrat Parti çetesi elebaşlarına yapılanların yanında hiç kalmaktadır. 27 Mayıs sabahı tepetaklak giden finans-kapital grubu, 21 Mayıs hareketinin elebaşlarına ve diğerlerine, Yassıada'nın ve 27 Mayıs'ın öcünü fazlasiyle almak amacıyla işkence yapmıştır... O siyasi kin'in altında S.K.B. cuntası ile «tarihî paşa» yatmaktadır. Zulüm payidar olmaz, ama şiddetli ve uzun süreli olabilir...

Millî Birlikçilerimiz ve 14'lerimiz Türkiye'yi kasıp kavuran finans-kapital kasırgası önünde çil yavrusu gibi dağılmışlar, kasırganın nereden estiğine akıl erdiremeden siyasal işlevlerini yitirip gitmişlerdir:

«Hürriyet savaşının birinci yılı dolmadan kendimi dünyanın en uzak köşesine atılmış gördüm. İkinci yılında memur edildiğimiz iddia edildiği halde, izinle yurda dönmemize izin verilmedi. 27 Mayıs, Anayasa ve Hürriyet Bayramı ilân edilmişti. Üçüncü yıldönümünde ben o günün hazırlanmasında ön planda olan arkadaşlarımla üç yıl evvelini an an yaşayarak siyasî şubede sabahlıyordum. Günlerce sorgusuz, tutuklu bulundurulmuştuk. Bu davranış, kudret sahiplerine güç ve itibar sağlamıyacaktır» (Özdağın savunmasından, s.72)

Finans-Kapital, tekelci-sermaye grubu üç yıl içinde ağlarını öylesine kurup gelişmiştir ki, 27 Mayıs 1960'da kendisini devirenlerden bir bölümünü, 27 Mayıs 1963 günü inim inim inleterek intikamını alacak kudrete erişmiştir...

Kısacası derya içindeki balıklar olan Millî Birlikçilerin 14'ler ekibi, deryayı bilmedikleri için tepelenip gitmişlerdir.

Yabancılar 13 Kasım olayını nasıl görüyorlardı?

«İktidarı ele geçiren 38 Subaydan kurulu Millî Birlik Komitesi içinde, bir süre sonra iki rakip grup belirmişti. Devrimin ismen lideri olan General Gürsel'in başında bulunduğu gruplardan biri, mümkün olduğu kadar erken demokrasiye dönülmesinden yanaydı. Albay Türkeş'in liderliğindeki daha küçük bir grup ise, «köklü reformlar»ı gerçekleştirmek için askerî rejimi uzatmaktan yanaydı. Pek çok gözlemci, MISIR örneğini düşünerek, yaşlı General Gürsel'i, General Necip'e; Türkeş'i de Nâsır'a benzetiyordu. Aslında bunun aksi oldu. 1960 Kasımında, en az ilki kadar dramatik bir darbe sonunda ON DÖRTLER diye tanınan radikal grup görevden uzaklaştırıldı, sürgüne gönderildi. (Yazan: David Hotham, Türkçesi: M. Ali Kayabal: TÜRKLER, Milliyet, 26 Nisan 1973).

Sütten (Nâsır'dan) ağzı yanan kurt ve tecrübeli Anglo-Sakson emperyalizmi, yoğurdu (Türkeş'i) üfleyerek yedi. David Hotham'ın ve diğerlerinin ve özellikle İntelligance Service'in Nâsır-Necip, Türkeş - Gürsel benzeştirmesi, zavallı Kudretli (!) Albay'ın soluğu Delhi'de almasına neden olmuştur, dersek yanılmış olmalıyız.

«İNSAN BİR KERE «BEN OLMADIM MI İŞLER YÜRÜMEZ» DEMEĞE BAŞLADI MI, HAPI YUTTU DEMEKTİR. ENVER DE BÖYLE DÜŞÜNÜYORDU - TALAT (*) DA BÖYLE DÜŞÜNÜYORDU. NE OLDULAR?» (Atatürk).

13 Kasım günü tutuklanıp, yurt dışına sürülen 14'lerin temel yanılgısı yukarıda söz edilen yanılgıdır. Mamak Askerî Mahkemesi önünde 1963 yılında yaptıkları savunmalarda bile Türkeş-Baykal-Özdağ üçgeninin aynı yanılgıyı sürdürdükleri ve temel çelişkileri göremedikleri gözlenmektedir.

1 — D.P. döneminde, özellikle 1959 yılında, 27 Mayıs'ın arifesinde, 27 Mayıs'tan M.B.K. ve özellikle 14'ler ekibine mal edilen ve büyük işlermiş gibi halka tanıtılan bazı girişimlerin başladığı görülmektedir. Bu durumda 27 Mayıs'tan sonra M.B.K.nin birinci döneminde 14'lerin önayak oluşuyla gerçekleştirildiği öne sürülen ve Kudretli Albay Türkeş'in kendisine mâlettiği işlerin esasen D.P. çetesinin muhterem başlarının programlarında bulunduğu da görülür, ki bu sonuç Türkeş ekibinin böbürlenmelerini, «biz olmasak hiçbir iş olmaz» safsatasını ve palavrasını ortaya bütün yavanlığı ile çıkartır.

a) Ordu birliklerinde azaltma önerisi:

Bu öneri 5/1/1960 tarihli gazetelerde vardır. Bütçe müzakereleri sırasında D.P. Milletvekili Necati Çelim tarafından önerilmiştir.

b) Ordu mensuplarının malî durumlarının düzeltilmesi:

Assubay maaşlarının (asli maaş) 60'dan 80'e çıkarılacağı ve 1960 yılında 1143 lojmanın inşa edileceği bildirilmiştir. (7 Ocak 1960).

c) Mecburî iş servisinin ihdasını isteyen bir rapor vardır (17 Kasım 1959).

ç) Profesör Baade, askerlik hizmetinin üç yıla çıkarılmasını ve bunun yarısının memleket hayrına olan sivil hizmetlere sarfedilmesini teklif etmiştir. (17/11/1959).

d) C.H.P. tarafından Grev ve iş ihtilâfı için yeni tasarılar Meclise getirilmiştir. (18/11/1959).

e) Generallerin ve amirallerin ordunun hiyerarşi piramidini bozacak biçimde yığılmalarını önlemek ve tasfiyeyi sağlamak için «Generallerin ve albayların sıhhî muayeneleri» usulü getirilmek istenmiştir. (18/11/1959).

(*) Sadrazam Talât Paşa (1874-1921)

(DEVAM EDECEK)

SSK'dan atılan işçilerin işe dönmeleri için Hükümet göreve çağrıldı

- ☆ «BÜTÜN YASAL GİRİŞİMLERİN ZORLANMASI ÇALIŞMASI YAPILACAKTIR? İŞTEN ÇIKARMALARI BASİTE İNDİRGEMEK İŞÇİ SINIFININ HAKLARINI GÖZETMEMEK OLACAKTIR»
- ☆ TUM HAS-İŞ SENDİKASI 126 İŞÇİNİN ZAMAN GEÇİRİLMEKSİZİN İŞE ALINMALARI İSTEMİ TEKRARLANDI.
- ☆ BAKANLIĞA VERİLEN BİLGİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ İSTENİYOR...

Tüm Has-İş Sendikası dün gazetemizde yayınlanan işten çıkarılan SSK işçilerinin işe alınmamaları üzerine basına ve kamuoyuna bir açıklamada bulunmuş SSK'dan atılan işçilerin işlerine kısa sürede dönmelerini istemiştir.

26 Aralık 1975 tarihinde SSK'da işçi statüsünde çalışan emekçilerin memur yapılmak istendiği ve memur olmak isteyen işçilerin de iş akitlerinin fesh edildiğini hatırlatan **Tüm Has-İş Sendikası** MC'nin faşizan uygulamasıyla 126 işçinin tekrar işe alınmadığını vurgulamış ve şunları açıklamıştır:

«O dönemin Sosyal Güvenlik Bakanı Mahir Ablum SSK'da kıyıma uğramış işçiler için «şeriatın kestiği parmak acımaz» diyor CHP Genel Başkanı ve diğer CHP Milletvekilleri bunu sert bir dille kınayarak SSK'dan yıkımları eleştiriyorlardı. Daha sonra memur statüsünde olmak kaydıyla tekrar işe alınmalar başladı. Bunu iktidarın o dönemki bir geri adımı olarak nitelemekteyiz. Ancak 126 arkadaşımız tekrar işe alınmamış; bu konuda yasal girişimler bir türlü sonuçlanmamıştır. Bugün iktidarda olan CHP ağırlıklı Ecevit Hükümeti'nin ilgili Bakanlıkları ile gerekli ilişkilerde bulunduk. Tekrar işe alınmalarını istedik. 3 yıla varan zamandır işsiz kalan ve haksızlığa uğrayan bu arkadaşlarımızın haklarının yeniden verilmesini; SSK'da uygulanan kıyımların ortadan kaldırılmasını istiyoruz.»

Tüm Has-İş Sendikası SSK'da çalışan binlerce işçinin ve diğer işkollarında çalışan işçilerin mutlaka grevli ve toplusözleşmeli sendikalaşma hakkının verilmesi gerektiğini ve bu konuda sendikanın üzerine düşen görevi yerine getireceğini açıklamıştır.

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER

İKD «LÜBNAN OLAYLARI EMPERYALİZM FAŞİZM VE SİYONİZMİN NASIL İÇİÇE OLDUĞUNUN BİR KANITIDIR» DEDİ...

İlerici Kadınlar Derneği İsrail'in Lübnan'a saldırmasını ve Filistinlileri yok etme planlarının emperyalizm, faşizm ve siyonizmin nasıl içiçe olduğunun bir kanıtı olarak nitelemiştir.

İKD Genel Merkezinden yapılan açıklamada gerici siyonist İsrail Hükümetinin Lübnan topraklarına ve bu bölgedeki Filistin halkına karşı son saldırısı ve İsrail ile ABD'nin Güney Lübnan'da falanjistlerin (Lübnan'lı faşistleri) yerleştirme planları yapmaları emperyalizm, siyonizm ve faşizmin nasıl içiçe olduğunun kesin bir kanıtı olduğu açıklanmış, **«barıştan insan haklarından yana olan herkes Filistin halkının yanında yerlerini almalı, İsrail hükümetinin saldırılarını önlemek için seferber olmalıdır»** denmiştir.

Öte yandan İKD Genel Başkanı **Beria Onger**, Başbakan **Ecevit**, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Filistin Kadınlar Birliği ve Lübnan Kadın Hakları Birliği'ne gönderdiği telgraflarda İsrail saldırılarının önlenmesi istenmiş, İKD'nin Filistin ve Lübnan kadınlarının ve halklarının yanlarında olduğunu vurgulamıştır.

POL-DER GİRESUN ŞUBE KONGRESİ YAPILDI...

Giresun POL-DER Şubesi 2. Olağan Genel Kurulu geçtiğimiz Cumartesi günü yapılmış, yeni Yönetim Kuruluna **Hüseyin Soysüren, Mahmut Gülmez, İsmail Kıran, Osman Yalçın** ve **Osman Karadağ** adlı polis memurları seçilmişlerdir.

Kongrede 3201-2559 sayılı kanunların iptali istenmiş, **«İktidarın değil halkın polisiyiz» «Silahla değil kitapla eğitilmek istiyoruz»** denilmiştir.

İGD ZONGULDAK ŞUBESİ, KOZLU'DA İGD ÜYELERİNE YAPILAN İŞKENCEYİ PROTESTO ETTİ...

İGD Zonguldak Şube Başkanı **Saffet Can** yaptığı açıklamada 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısiyle yapılan afişleme sırasında üyelerine polis tarafından engelleme yapıldığı, üyelerinin karakola götürülerek işkence yapıldığını açıklamıştır.

Saffet Can özetle şunları söylemiştir:

«Yasal bir afişlemeyi yapan üyelerimize karakolda padişahlıktan kalma yöntemlerle dayak atılmış ve işkence yapılmıştır. İşin ilginç yanı da arkadaşlarımıza işkence yapılırken Belediye Başkanımızın orada bulunmasıdır. İşkenceyi yapan polisler 8 kişidir. nlardan üçü, Komiser Hilmi, Polis Şahben r, ve memur Ferhat Sezgin'dir. Hükümet bipliği 3 arkadaşımıza 10 gün, 5 arkadamıza da bir haftalık rapor vermiştir. Ayca Cumhuriyet Savcılığı yasa dışı uygulama yapan polisler hakkında dava açmıştır».

HABER-DER YENİ HÜKÜMETİN VARLIĞI İLE FAŞİZM TEHLİKESİNİN ORTADAN KALKMADIĞINI BELİRTTİ.

Tüm PTT ve TRT Çalışanları Birleşme ve Dayanışma Derneği Genel Merkezinden yapılan açıklamada, acılı ölüm haberleri ile gelen günlerin, kitle kırımlarına yönelik saldırıların, 2 yılı aşkın MC uygulamalarından sonra işbaşına gelen yeni hükümetin varlıyla faşizm tehlikesinin ortadan kalkmadığı vurgulanmış, **«Son şafist saldırı ve cinayetler bunun en somut örneğidir.»** denilmiştir.

Açıklamada özetle şöyle denilmiştir:

«Bu aşamada hükümete düşen görev, sermayenin ekmeğine yağ süren «tarafsız» politikasını bir yana bırakmak, parlamento içindeki partisinden sokaktaki militanlarına dek tüm faşist yuvaların etkinliklerini yoketmektir. Faşizme karşı taraf almak f tutmak için yeterince kan dökülmüş, yüğine ateş düşen anaların sayısı yetmiştir ık. CHP hükümeti, MHP ve ÜLKÜ OCAKRI'nın kapanması yolunda kesin tavrını malıdır.»

İGD ANTAKYA - MERSİN - ESKİŞEHİR - İSKENDERUN GAZİANTEP ŞUBE KONGRELERİ YAPILDI...

İlerici Gençler Derneği Antakya, Mersin, kişehir, İskenderun, ve Gaziantep Şube kongreleri yapılmış şube yönetimleri şu şede oluşmuştur.

Antakya: Abbas Taş, Mustafa Köse, Ali ak, Abbas Güldiker, Hasan Değişken.

Mersin: Yılmaz Uçak, Mehmet Miçooğulı, Baki Balcı, Hıdır Şahin, Mustafa Albayk.

İskenderun: Doğan Özkan, M. Ali Yaşar, met Karaman, Hasan Doğdu, Selahattin il.

Eskişehir: Ramazan Cura, Ziya Türkeş, rafettin Güner, Ziya Yavuzeş, A. Hikmet at.

Gaziantep: Metin Kaya, Şerif Kılıç, Ha Gelgeç, Ali Avşar, Hasan Yücel.

Her 5 kongrede UDC'nin hayata geçirilsi, 141-142'nin kaldırılması, 1 Mayıs 1978'e nsal olarak katılmak, Dünya Demokratik çlik Federasyonu'na üye olmak, Küba'da lacak Gençlik Festivaline katılmak, Kıbve Filistin halklarıyla dayanışma ve Nöt Bombasına karşı mücadele vermek için rarlar alınmıştır.

Meral konfeksiyonda grev kararı alındı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Teksil Sendikası, İstanbul'da kurulu Meral Konfeksiyon işyerinde grev kararı almıştır.

Sendikanın Toplusözleşme Dairesinden alınan bilgiye göre, bu işyeri için bir süredir devam eden müzakereler sonucunda bir anlaşma sağlanamamış ve 70 işçinin çalıştığı Meral Konfeksiyon'da önceki gün grev kararı alınmıştır.

Yine alınan bilgiye göre, aynı sendikanın üyesi olan ve 120 işçinin çalıştığı Gökbakan Triko işyerinde toplusözleşme imzalandığı öğrenilmiştir.

İki yıl süreli olan bu sözleşmeye göre; işçilerin gündeliklerine birinci ve ikinci yıl 50'şer lira zam yapılmıştır.

Öte yandan, Tekstil Sendikanın yeni örgütlendiği; Gökova Mensucaat, Beğenal Konfeksiyon, İnceler Boyacılık ve Aktaş Triko işyerinde de toplusözleşme için çağrıda bulunduğu öğrenilmiştir.

Antbirlik'te toplu sözleşme imzalandı

ANTALYA (A.A.)

Türk-İş'e bağlı Tek-Gıda-İş Sendikası kısa adı (Ant-Birlik) olan, Antalya Tarım Satış Kooperatifleri Birliği ile sürdürdüğü toplu iş sözleşmesi görüşmeleri tarafların anlaşmalarıyla sonuçlanarak imzalanmıştır.

Toplu iş sözleşmesinde yaklaşık 350 işçi yaralanmakta, çalışanların günlük ücretlerine birinci yıl için 50 ikinci yıl içinde 40 liralık bir ücret artışı getirilmektedir.

Yılda iki maaş tutarında ikramiye ödenmesi hükmüne getiren yeni dönem toplusözleşme ile 15 lira yemek ücreti, 75 lira çocuk zammı, 1500 lira doğum yardımı ve işçilerin çocuklarına yılda 300 liralık bir eğitim yardımı öngören toplu iş sözleşmesinde, kıdem tazminatının hizmette geçen her yıl için, 20 lira zamlı olarak ödenmesi kararlaştırılmıştır.

Kayseri'de Genel-İş bölgesel semineri bitti

KAYSERİ, (İSTA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'nca düzenlenen 6. Bölgesel İşçi Eğitim Semineri önceki gün sona ermiştir.

Kayseri-Sivas-Malatya ve Sivas illeri Genel-İş Sendikası temsilcilerinin de hazır bulunduğu 6. bölgesel işçi eğitim Seminerinde Doç. Dr. Alparslan Işıklık ile Doç. Dr. Rıdvan Karalar'da bulunmuşlar, Türk-İş'e bağlı DYF İş Federasyonu salonunda yapılan üçgünlük seminerde **«Türkiye'nin toplumsal yapısı, ekonomik sorunlar, işçi eğitiminin önemi, sosyal sınıflar, Anayasa ve Devlet, Sendikacılık ve siyaset» gibi konuları işlemişlerdir.**

Tarımsal ilaç vurgunu sürüyor

İLAÇ ÜRETİCİSİ ÇOKULUSLU TEKELLER VE BAYİLERİ, KÂRLARINI ARTIRMAK İÇİN YAPAY DARLIK YAPIYORLAR

- ☆ İLAÇ SATICISINA BORÇLANAN KÖYLÜNÜN TOPRAKSIZLAŞMA SÜRECİ ARTIYOR...
- ☆ KÖYLÜYE KULLANIM SÜRESİ DOLMUŞ İLAÇLARIN YÜKSEK FİYATLA SATILDIĞI BELİRLENDİ...

İSTANBUL (İSTA)

Tarımsal ilâç üretimindeki tekelleşme ile ilâç tekelleri tarafından «Daha Çok Kâr» amacıyla dayatılan pazarlama sisteminin köylünün bir kat daha sömürülmesine ve yoksullaşmasına yol açtığı belirtilerek «Tarımsal ilâç» sorununun çözümlenebilmesi için ilk olarak üretim ve dağıtımın devlet eli ile yürütülmesi görüşü savunulmuştur.

Köy-Koop'un aylık yayın organı olan TABAN dergisinde yer alan, ve Dr. Yaşar Aktaş imzası taşıyan bir yazıda, tarımsal ilâç sorunu ve bu sorunun doğmasında, ilâç satıcılarının rolü ele alınarak eleştirilmiştir. Tarımsal ilâç üretiminin ulusal ve uluslararası tekellerin denetimi altında olduğu hatırlatılan araştırmada köylünün ilâçlamaya başlayacağı dönemlerde ve hastalık yıllarında yapay olarak darlık yaratıldığı, bu alandan elde edilen kârların zamanla «Vurguna» dönüştüğü belirtilmiştir. Araştırmada Seyhan ve Ceyhan ovalarında sık sık tekrarlanan bir olaydanda söz edilmiş, buralarda kullanım süresi dolan tarımsal ilâçların başka bir seçeneği olmayan köylüye yüksek fiyatla satıldığı belirtilmiştir.

Tarımsal ilaç üretimindeki tekelleşme, köylünün bir kat daha sömürülmesine yol açıyor.

Köy-Koop araştırmasında tarımsal ilâç konusunda genel olarak karşılaşılan bu sorunların yanısıra, ilâç tekelleri tarafından dayatılan «Satıcılar ağının» sorunları ağırlaştırdığı görüşüne yer verilmiştir. Köy kökenli orta büyüklükteki toprak sahipleri ile onların ailelerinden oluşan Tarımsal ilâç satıcılarının, ilâç tekellerinin başlattığı vurgundan daha çok pay almak, bu vurgunu genişletmek ve köylünün fiyat düşürmesini engellemek amacıyla aralarında birlikler kurdukları belirtilen araştırmada ilâç bayilerinin veresiye satışlarla köylüyü kendilerine borçlandırdıkları, bunun yanısıra gerçek fiyatının çok üstünde ve yanlış ilâç sattıkları görüşüne yer verilmiştir.

Bu olguların birleşmesi ile köylünün topraksızlaşması sürecinin hızlandığı belirtilen Köy-Koop araştırmasında zamanla köylünün ilâç, tür ve fiyatı konusunda söz hakkını yitirdiği belirtilmiştir.

ÇÖZÜM: İLAÇ ÜRETİM VE PAZARLAMASININ DEVLETLEŞTİRİLMESİ

Tarımsal ilâç sorununun ülkeninin ilâç sorunundan ayrı tutulmayacağı görüşüne yer verilen araştırmanın bir başka bölümünde de genel olarak tüm ilâçların özel olarak da tarımsal ilâçların üretiminin bir an önce devletleştirilmesi, pazarlamanın da devlet eliyle yapılması istenmiş, bunun karşısında köylünün de örgütlenmesi gereği üzerinde durulmuştur.

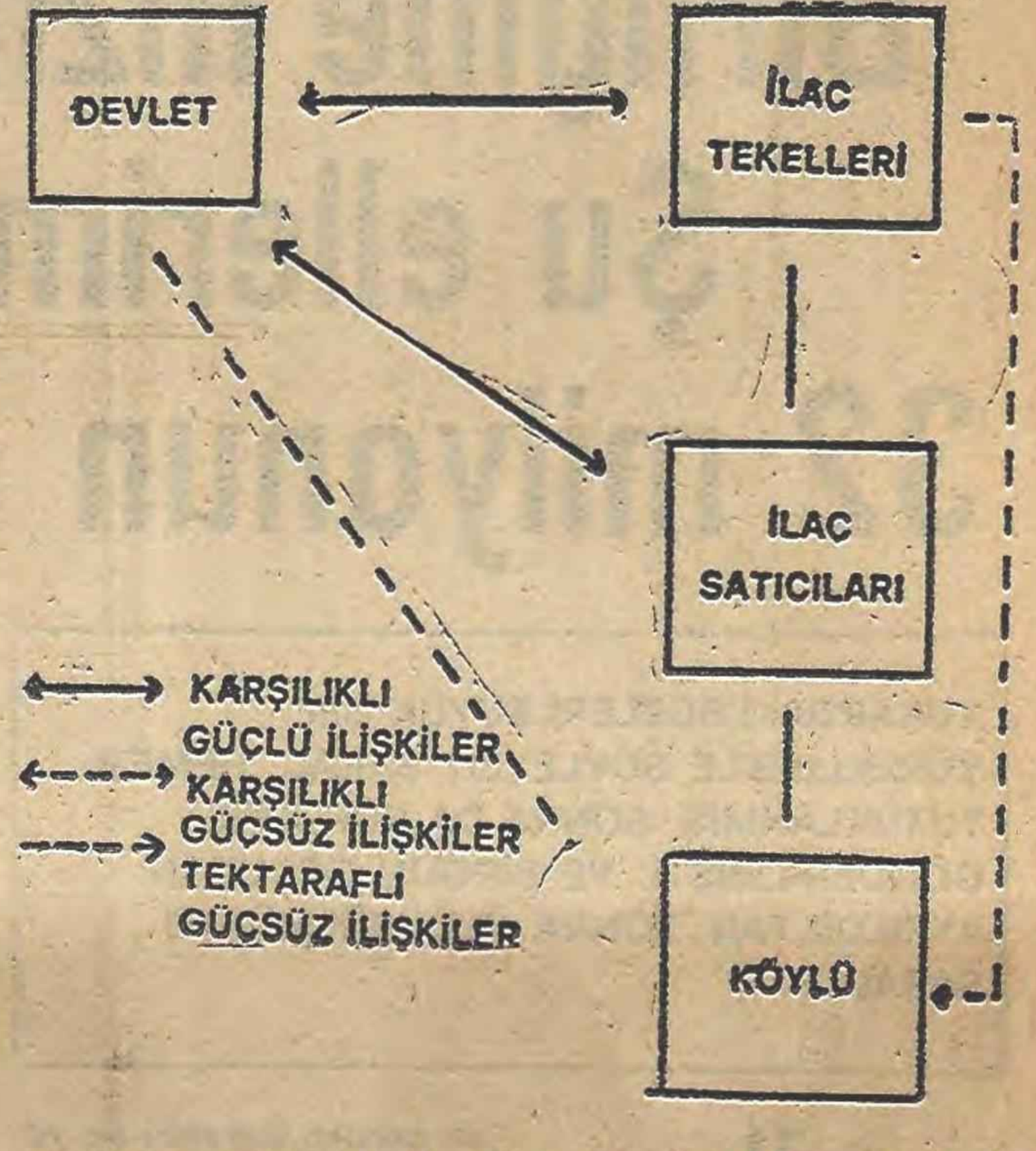
DEVLET
İLAÇ TEKELLERİ
İLAÇ SATICILARI
KÖYLÜ
KARŞILIKLI GÜÇLÜ İLİŞKİLER
KARŞILIKLI GÜÇSÜZ İLİŞKİLER
TEKTARAFLI GÜÇSÜZ İLİŞKİLER

Tekellerden tüketicinin eline geçen zirai ilaçlar, teke kârlarını böyle arttırıyor...

Enerji Bakanı uyarıldı!

Tek Afşin Tesislerinde faşist baskılar sürüyor

★ **FAŞİST SALDIRININ SİVİL SAVUNMA TEŞKİLATINDA YAPILDIĞI AÇIKLANDI**

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Tek Ges-İş Sendikası Afşin Şube Başkanı Aslan Binboğa Türkiye Elektrik Kurumu Afşin Tesis Grup Müdürlüğü işyerinde MC kalıntısı güçlerin etkili olmakta devam ettiğini açıklamıştır.

Son dönemde faşist saldırıların sürdüğünü belirten Aslan Binboğa, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal'a gönderdiği mektupta Lojmanlarda kalan bir işçinin evinin yatağında kurşunlandığını ve bu olayın 150 dairelik bir sosyal sitede olduğunu belirtmiş Tesis'deki yönetici kişilerin MC tarafından atanmış kişiler olduğunu hatırlatarak önlemin alınması gerektiğini bildirmiş ve şunları açıklamıştır:

Kim yapacak bunları burada? Bu güne dek olayda kendini kanıtlamış faşistlerin kalıntısı idaremi, olayları tezgahlıyan Sivil Savunma Teşkilatı mı? Biz biliyoruz. Sizler bizlerden daha iyi biliyorsunuz, sonuçsuz, aciz kalan yaklaşımlar bunlar. En azından MC döneminde böyle oldu veya böyle olması istendi, arzulandı.

Memleketin ve köklü dönüşümler yapması beklenen demokrasi hükümetinin koşullarını biliyor en azından idrak ediyoruz. Herşey bir çırpıda değişmez, faşizmin zaman içinde kök salmış pislikleri zaman istiyecektir. Bunu da biliyoruz. Ancak yörenin feodal bir yapısı var. Akrabalık bağları, bu tip ilişkiler her şeyden ilerde. Bu yüzden burada can kaybıyla sonuçlanacak bir faşizan olay bile önüne geçilemiyecek tırmanışlar doğuracaktır. Çalışmak, işlerin yürümesi olanaksız olacaktır.»

Çevre kirlenmesine ençok tekstil sanayi neden oluyor

İZMİR, (A.A.)

Türkiye'deki tüm tekstil sanayiinin çevreye verdiği kirlilik değerinin, yaklaşık iki milyon nüfusun kirliliğine eşdeğer olduğu açıklanmıştır.

Ege Üniversitesi İnşaat Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü Doçentlerinden Ahmet Samsunlu, önemli ve gelişmiş bir endüstri dalı olan tekstil, fabrikalarını esas alarak yapılan bir inceleme sonunda, Türkiye'deki tekstil endüstrisinin yıllık artık su miktarının 126 milyon metreküp olduğunun belirlendiğini söylemiştir.

Gıda-İş yetkilileri, SEK Grevi ile ilgili görüşmelerin sürdürüldüğünü ve anlaşma sağlandığı takdirde grevin bugünlerde sona erebileceğini söylediler.

SEK grevi 8. ayında

★ **İŞYERİNE KARTVİZİTLE ALINAN MSP EĞİLİMLİ 52 KİŞİ, GREV KIRICILIĞI YAPIYOR...**

İSTANBUL (İSTA)

İstanbul Şirinevler'de kurulu Süt Endüstrisi Kurumunda çalışan 125 işçinin sekiz ay önce başlattıkları grev devam etmektedir.

DİSK'e bağlı GIDA-İŞ Sendikasının üyesi bulunan işçiler, «isteklerimizi kabul ettirinceye kadar mücadelemizi sürdüreceğiz. Hiç bir güç grevimizi kıramayacaktır» demişlerdir.

Tarım Bakanlığı'na bağlı Süt Endüstrisi Kurumu'nda çalışan işçiler, kendileriyle görüşen İSTA muhabirine şu anda 52 kişinin çalışıyormuş gibi girip çıktıklarını ve bu kişilerin eski Tarım Bakanı MSP'li Fehim ADAK zamanında kartvizitle işe alındıklarını söylemişlerdir.

İşyerinde üretim olmadığı halde bu 52 kişiye ücret ödendiğini iddia eden işçiler, bu konuda şunları söylemişlerdir:

«İçerdeki grev kırıcılar, **HAK-İŞ Konfederasyonu'na** bağlı Özgıda-İş Sendikasının üyeleridirler. Bizler burada binbir zorluk içinde **grev yaparken onlar, sanki** çalışıyorlarmış gibi **işyerine girip-çıkmışlar**, oysa hepside **yan gelip yatmışlardır**. Bunlar işçi falan değil, **işverenin satın** aldığı adamlardır.»

Öte yandan grevle ilgili görüşmelerin Bakanlık düzeyinde yeniden başlatıldığı bildirilmektedir.

1977'de Kamu yatırımlarının yüzde 63,2 si gerçekleştirildi

ANKARA (ANKA)

Kamu sektörü tarafından 1977 yılında yapımı programlanan yatırımların yüzde 63, 2'sinin gerçekleştiği 1977 programında alınması öngörülen tedbirler bölümünün uygulanmadığı belirtilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı Koordinasyon Dairesi tarafından hazırlanan «1977 Yılı Program Uygulamasında Gelişmeler» konulu raporda 1977 yılı içinde kamu kuruluşları tarafından öngörülen 138,3 milyar liralık yatırım programının 87, 4 milyar lirasının gerçekleşebildiği belirtilmiş, özellikle Kamu İktisadi Kuruluşları tarafından yürütülmekte olan girişimlerde program hedeflerinin önemli ölçüde altında kalındığı ifade edilmiştir. DPT raporunda, Kamu İktisadi Kuruluşları (KİT) yatırımlarından imalat sanayiinde gerçekleşmenin, beklenenin çok altında olduğu belirtilerek «bunun başlıca nedenleri ise bazı büyük yatırım projelerinin henüz olgunlaşma safhasında olması ile döviz tahsis ve transferlerinin çoğunun yapılamamış olmasından ileri gelmektedir» denmiştir.

Plan yatırım hedeflerinin gerçekleşme durumunun, hukuki idari tedbirlerin gerçekleşme oranından daha yüksek olduğu kaydedilen raporda şöyle denmiştir:

«Hukuki ve İdari tedbirlerin uygulanmasında uğranılan başarısızlıklar, Mevzuat ve bürokrasi gibi başlıca iki büyük nedene dayanmaktadır. Ayrıca para ve personel yönünden olanakların sağlanmaması da genel nedenler arasında sayılabilir. Mevcut bir yasanın değiştirilmesi yeniden düzenlenmesi veya hukuki boşluk bulunan konularda yeni bir yasanın çıkarılması yıllar boyu program ve icra planlarında üstüste tedbirler konmasına rağmen çoğu zaman temin edilememektedir. Kalkınma planında öngörülen ilke ve hedeflerin hukuki açıdan biçimlendirilememesi ise, uygulamada aksaklık ve başarısızlığın en büyük nedenlerinden biridir. Bürokrasi çarkının işleyişi ile sosyal ve politik baskılar da bu konuda engelleyici rollerini sürdürmektedirler.»

Bimak Basın Kurulu Duvar Gazetesi'ni gerçekleştirdi

İSTANBUL (İSTA)

Maden-İş Sendikası üyesi BİMAK Fabrikası işçileri Sendika temsilcilerinin etkin çalışmasıyla fabrikada güncel konuları içeren duvar gazetesi oluşturmaşlardır. Maden-İş Sendikası'nın bir çok işyerinde Bölge Temsilciliklerinin karar ve danışma organlarının aldığı kararlar doğrultusunda duvar gazetesi düzenleyen işçiler; sendikal örgütlenmenin önemini vurgulamak ta, güncel gelişmeleri değerlendirmektedirler.

İşyerlerinde eğitim çalışmalarının önemli bir unsuru o-lan duvar gazetesi için Bimak işçileri ve sendika temsilcileri duvar gazetesini Sendikanın kararları doğrultusunda Basın Kurulu'nun gerçekleştirdiğini ve sendikanın denetiminden geçtiğini bildirmişlerdir. İşyer Basın Kurul duvar gazetesinin gerçekleşmesi üzerine şöyle bir çağrı yayınlıyorlardı:

«BİMAK işçileri olarak gayretimizi sarfederek duvar gazetesi oluşturduk. Bu atılımı son derece önemli görmekteyiz. Tüm fabrikalarda geniş emekçi kitlelerin bilinçlenmesi ve eğitilmesi açısından bir duvar gazetesinin kurulmasını önemli bir aşama olarak görmekteyiz.»

Faşistler, DİE yardım sandığını iflas ettirdi

ANKARA, (İSTA)

Devlet İstatistik Enstitüsü'ne MC hükümetleri döneminde alınan «Ülkücü» komandolar tarafından iflas ettirilen yardım sandığı sorununa Ankara Valiliği ve müfettişlerce el konulduğu öğrenilmiştir.

Bildirildiğine göre enstitüde çalışan işçi ve memurlar tarafından kurulan ve DİE'de çalışanlara bazı sosyal yardımlar sağlamakta olan sandık MC hükümetleri döneminde işe alınan faşist komandolar tarafından kısa süre içinde ele geçirilmiştir. Komandoların eline geçtiği zamana kadar tüm çalışanlara yeterli olmasa bile bir katkıda bulunan sandık komandoların eline geçtikten hemen sonra iflas etmiştir. Memur ve işçilerin sandığı iflas etmesine olanak bulunmadığı yolundaki itirazları komandolar tarafından kaba kuvvetle bastırılmıştır.

Ecevit hükümetinin işbaşına gelmesinden sonra Devlet İstatistik Enstitüsü yönetimi de değişmiş ve yeni yöneticiler sorunun üzerine gitmişlerdir. Müfettişlerin çalışmalarından sonra ortaya çıkacak sonuca göre sorumlular hakkında gerekli yasal önlemlerin alınacağı belirtilmektedir.

16 Mart katliamını polis

(Baştarafı 1. Sayfa'da) üst kısmında «T.C. İstanbul İli Emniyet Amirliği» kaşesi bulunmaktadır. Onun altında ve sol üst köşede de «Top Zab. Müd Kalem A. Yaz Md.» kısaltması yer almaktadır. Bunların da altında «sayı: 1297» ve «Konu: Güvenlik Tedbirleri Hakkında» denmektedir.

Belgenin metni ise aynen şöyledir:

«İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde 8.3.1978 günü Ülkücü gruba mensup öğrencilerin, karşıt görüşlü öğrencilere Anfi'de saldıracakları, sol gruba mensup öğrencilerin fakülteye gelmeye devam etmeleri halinde 8-10 gün içinde bu grup üzerine dinamit atılacağı Emniyet Müdürlüğünün 7.3 1978 gün ve Plan ve Hrk. Şb. Ks. 1-892 yazılarıyla bildirilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve her hangi bir olay vukuunda gerekli emniyet tedbirlerinin alınmasını rica ederim.»

Bu yazının sağ alt tarafında imza yer almaktadır. Fotokopideki siliklik yüzünden imzanın bir bölümü okunamamıştır. Okunabilen kısımlarda Murat adı görmekte soyadının ise «Na...» olduğu görülmektedir. Soyadı okunamayan Murat adlı polis şefinin Toplum Zabıtası'nda olduğu belgede görülmekte, ancak Toplum Zabıtasında «Müdür mü, Müdür Muavini mi?» olduğu belli olmamaktadır.

Sol alt köşedeki yazılarda ise, bu istihbaratın dağıtımı ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Burada aynen şöyle yazmaktadır:

Müd. Mua.

Nöb. Amirliğine

9-10 ve Üniversite Brı. A.

İsthb. A.

POL-DER'İN UYARISI

16 Mart'ta faşist komandoların girişecekleri katliamın sekiz gün önce İstanbul Emniyet Örgütünce istihbar edildiğini kanıtlayan belgeyi basına veren POL-DER, İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu adına Başkan Kazım Bilir imzası ile bir de bildiri yayınlamıştır. Bildiride **«Eski dönemlerde yanlılığı kanıtlanmış Emniyet yetkilileri görevlerinden alınmadan»** anarşinin önlenemeyeceği vurgulanmaktadır.

POL-DER'in «Halkımıza» başlıklı basın bildirisinde aynen şöyle denmek tedir:

«[illegible] dönemde saldırı ve katliamların kişi ve topluluk gözetmeksizin geniş boyutlara ulaştığını görüyoruz.

İstanbul Üniversitesindeki 6 öğrencinin ölümü ve bir çoğunun da ağır şekilde yaralanması ile sonuçlanan bombalı saldırı, Ümraniye'de 5 kişinin öldürülmesi ve son olarak bir meslekdaşımızın görevi başında hunharca vurulması olayları göstermektedir ki; gözlerini kan bürümüş saldırganlar, silahlarını halkımıza ve özgürlükçü demokrasiyte yöneltmişlerdir.

İstanbul Üniversitesindeki katliamın polis örgütüne 10 gün önceden bildirilmiş olması ve bir yetkilinin imzası ile görevlilerin bombalı saldırıya karşı uyarılmasına rağmen, katliamın istihbarat edildiği şekilde gerçekleştirilmesi üzücü olduğu kadar düşündürücü ve demokrasi adına kuşku vericidir.

POL-DER olarak anarşinin devamından çıkar uman halk düşmanlarının tezgâhladığı her türlü şiddet eylemini nefretle kınıyor, anarşinin önlenmesinin, eski dönemlerde yanlılığı kanıtlanmış olan Emniyet yetkililerinin görevlerinden alınmadan sağlanamayacağını bir kez daha duyurur, halkımıza baş sağlığı dileriz.»

Yurt

(Baştarafı 1 Sayfada) sında da ayrıcalık yaratmaktadır. Yurt dışındaki hizmetlerini borçlanarak, borçlanma tutarını Türk Sigorta Kurumlarına yatıran işçiler, tavan sınırı üzerinden emekli olabilecektir. Tavan sınırdan emekli olacağı için de, alacağı, emeklilik maaşı ile borçlanma tutarını Türkiye'deki işçi daha emekli bile olmadan bir kaç katıyla geri alabilecektir.»

SOSYAL GÜVENLİK BAKANI'NIN AÇIKLAMASI

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, yurt dışında çalışan işçilerin hizmet sürelerinin, daha önce Türkiye'de geçen hizmet süreleri ile «yurda kesin dönüş yapmaları halinde» birleştirileceğini söylemiştir. İşgüzar, söz konusu yasa tasarısının bir iki ay içinde meclislerden çıkacağını umduğunu bildirmiştir.

Sosyal Güvenlik Bakanı İşgüzar, Ankara'da yayınlanan «Umut» gazetesine yaptığı açıklamada, söz konusu yasa tasarısının Bakanlar Kurulu'ndan geçtiğini, mecliste komisyonlarca kabul edildiğini ve Genel Kurul'a geldiğini hatırlatmış, şöyle demiştir:

«Bu tasarıya göre yurt dışında çalışan işçilerimiz çalıştıkları süreleri borçlanma suretiyle, primlerini de uzun vade sayabileceğimiz üç yıl içinde taksitle ödeyerek emekli haklarına sahip olacaklar, kadınlar 20 yıl, erkekler 25 yıl esasına göre emekli aylığı alacaklardır. Dış ülkede çalışmaya devam eden işçilerimiz borçlan — dışındaki normal primlerini çalıştıkları ülke parasıyla ödeyeceklerdir. Yurt dışından kesin dönüş yapanların yurt içi ve yurt dışı çalışma süreleri birleşecektir daha önce yurt dışında çalışmış olup da Türkiye'ye dönmüş bulunan kişiler, dış ülkelerdeki sürelerini borçlanacak, primlerini Türk parası olarak ödeyeceklerdir.»

İspanya Cezaevleri Müdürü sokak ortasında tüfekle öldürüldü

MADRİD, (UPİ)

İspanya Cezaevleri Müdürü Jesus Haddad dün sabah sokak ortasında makineli tüfek ateşiyle öldürülmüştür.

İspanyol EFE Ajansı, Haddad'ın üç yada dört silahlı genç tarafından evinden çıkıp arabasına binerken vurulduğunu haber vermiştir.

Kırk yaşındaki Haddad derhal hastaneye kaldırılmış, ancak hastaneye vardığında öldüğü saptanmıştır. Haddad Cezaevleri Genel Müdürlüğüne geçen aralıkta atanmıştı.

Bu, 10 Mart günü Madrid'in sayfiyelerinden birinde bir polis memurunun tabancayla vurularak öldürülmesinden bu yana İspanya'da işlenen ilk siyasi cinayettir.

Bilindiği gibi İspanya cezaevlerinde mahkûmlar, bir süredir cezaevlerindeki koşulları ve gardiyanların işkence yapmalarını protesto amacıyla direnişler yapmaktaydılar.

Son isyan da gardiyanların Madrid'deki Carabanchel cezaevinde bir mahkûmu dayaktan öldürmeleri üstüne çıkmış ve büyük yankılar uyandırmıştı.

Mahkûmun ölümü üstüne, Carabanchel Cezaevi Müdürü ve 10 görevli önce görevlerinden alınmışlar, ardından da işkence ve cinayet suçlarından mahkemeye sevkedilmişlerdi.

Son altı aydır başka cezaevlerinde ise mahkûmlar genel af ilânı isteğiyle ayaklanmaktadırlar. Ancak bu tür isyanlar son bir kaç haftadır yatışmıştır.

THY iç hatlara yüzde 30-100 oranında zam yaptı

ANKARA, (THA)

Türk Hava Yollarının iç hat seferlerine yapılan zamlar belli olmuştur. THY Yönetim Kurulu tarafından saptanarak, Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'ün onayına sunulan yeni zamlı tarife iç hatlarda yüzde 100 ile yüzde 30 oranında zamları öngörmektedir.

THY'nın iç hatlardaki yeni zamlı tarifesi şöyledir:

	Eski (TL.)	Yeni (TL.)
İstanbul - Ankara	600	900
Ankara - İzmir	650	900
Ankara - Adana	600	1200
İstanbul - İzmir	600	900
İstanbul - Trabzon	900	1450
Ankara - Diyarbakır	400	750
Ankara - Malatya	375	650
Ankara - Van	600	1100
İstanbul - Van	950	1450
İstanbul - Diyarbakır	800	1450
İstanbul - Adana	950	1800
İstanbul - Antalya	800	1400 (kesin değil)

Zamlı tarifenin önümüzdeki Pazartesi gününden itibaren yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

İLAN

Kağıthane Belediye Başkanlığından

Aşağıda belirtilen Bitüm nakliyat işleri 2490 sayı kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

İŞİN ADI:	Keşif Bedeli	Geçici Teminatı	İhale Tarihi	İhale Günü	Saati
1 — 1500 ton Bitümün Batmandan Nakliyesi	3.135.000.—	107.800.—TL	7.4.1978	Cuma	15.00 de
2 — 1500 Ton Bitümün Batmandan nakliyesi	3.135.000.—	107.800.—TL	4.4.1978	Salı	15.00 de

3 — Eksiltme Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.
4 — Eksiltme Şartnamesi ve diğer evraklar Belediye Fen İşleri Müdürlüğünde görülebilir.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:
  a) Yukarıda Belirtilen geçici teminatlarını,
  b) 1978 yılına ait Ticaret Odası belgesini,
  c) Müracaat dilekçeleri ile birlikte eksiltme şartnamesinde ve hususi fenni şartnamede belirtilen tarihten önce Belediyemize yapacakları müracaatla verilecek yeterlik belgelerini teklif mektupları ile birlikte ihale gününde ihale saatinden bir saat önce Encümen başkanlığına vermelidirler.
6 — Postadaki vaki gecikmeler ile telgrafla müracaatlar kabul edilmez.

(Basın 12583 — 334)

Ortaöğretimde eksik süre yaz aylarında tamamlanacak

ANKARA (İSTA)

Çeşitli nedenlerle öğrenim yapılamadığı için kapatılmış bulunan Ortaöğretim kurumlarında kapalı geçen sürede yapılamayan derslerin yaz aylarında tamamlanacağı bildirilmiştir.

Resmi Gazete'nin dünkü sayısında yeralan ek yönetmeliğe göre yapılamayan derslerin Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunca hazırlanacak iş takvimi esaslarına göre hızlandırılmış bir programla tamamlanacağı açıklanmıştır.

ATAMALAR

Öte yandan yine Resmi Gazete'nin dünkü sayısında, esnaf ve sanatkarlarla diğer bağımsız çalışanlar Sosyal Sigortalar Genel Müdür Başyardımcılığına aynı Kurum Genel Müdür Yardımcısı Münir Nurettin Ergin'in getirilmesine ilişkin bir Atama Kararnamesi yeralmıştır. Bu arada Nurettin Ergin'den açılan Genel Müdür Yardımcılığına da Esat Çelebi atanmıştır.

Diğer yandan İmar ve İskan Bakanlığında çeşitli görevlere ilişkin beş atama yapılmış, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığına ise Başbakanlık Müşaviri Selahattin Ertürk'ün atanması uygun görülmüştür.

CHP'li bir belediye başkanı istifa etti

SAKARYA, (THA)

11 Aralık seçimlerinde CHP adayı olarak Serdivan Kasabası Belediye Başkanlığına seçilen emekli öğretmen Ali Yurdasavaş görevini yürütemiyeceğini ileri sürerek Belediye Başkanlığından istifa etmiştir.

Yurdasavaş Sakarya Valiliğine posta ile gönderdiği istifa mektubunda **«bu kutsal görevi daha fazla yürütemiyeceğim. Beldeme yararlı olamayacağım, istifamın kabulünü rica ederim»** demiştir.

Türkiye'nin sahip olduğu silahlar 2 yıl sonra demode olacak

WASHİNGTON, (A.A.)

Avrupa'daki NATO Kuvvetleri Başkomutanı General **Alexander Haig,** Türkiye'ye uygulanan Amerikan askeri yardım ambargosunun da önemli sorunlar doğurduğunu belirtmiş, Türkiye'nin sahip olduğu silahların büyük bir bölümünün 1980 yılında tamamen demode olacağını söylemiştir.

Alexander Haig, dünya nükleer silah dengesinin hızla değiştiğini, Sovyetler Birliğinin geliştirdiği nükleer top mermisinin sosyalist ülkelerde kullanılması halinde dengenin yeniden kurulamayacak bir ölçüde bozulacağını iddia etmiştir.

Haig, bir çok NATO ülkesinde tepki yaratan insanlık dışı silah Nötron bombasının NATO ülkeleri tarafından kabul edilmesi gerektiğini de belirtmiştir.

Çok miktarda radyasyon yayan Nötron bombasının diğer nükleer silahlara tercih edilmesi gerektiğini de belirten General Haig, NATO'nun 30 günlük bir silah ve cephane yedeği bulunmasını da eleştirmiş, bunun 90 güne çıkarılmasını istemiştir.

Ülkü ocakları Eskişehir

(Baştarafı 1 Sayfada)

ESKİŞEHİR'DE

☆ Eskişehir Emniyet Müdürlüğü 1. nci Şube elemanları aldıkları bir ihbarı değerlendirerek Ülkü Ocakları ve Eğitim Enstitüsü öğrenci derneklerinin bulunduğu binada yaptıkları aramada 2 adet tabanca bulmuşlar ve 2 öğrenciyi yakalayarak gözaltına almışlardır.

Köprübaşı semtinde bulunan ve bir şahsın dövülerek Ülkü Ocaklarının bulunduğu binaya sokulduğu ihbarını alan ilgililer yaptıkları arama sırasında Eğitim Enstitüsü öğrencisi Hüseyin Karagöz'de 1 adet Astra tabanca 1 şarjör, 5 adet 7.65 çapında mermi, Motor Sanat Okulu'nda beklemeli Remzi Bağımsız'ın üzerinde de Çekoslavak malı Vizor ile bir şarjör 7 adet 7.65 çapında Geco marka mermi ele geçirilmiştir.

Arama sırasında yakalanan öğrenci Hüseyin Karagöz ile Remzi Bağımsız'ın adliyeye verildikleri bildirilmiştir.

SAMSUN'DA

☆ Samsun'da bulunan 16 Demokratik kitle örgütü ve sendika dün yaptıkları basın toplantısında Samsun Valiliğine yeni atanan Çorum Valisi Ertuğrul Süer'in adilci görev yapmadığını ileri sürmüşler ve valinin görevden alınmasını istemişlerdir.

DİSK. 7. Bölge Temsilciliği, Yek Ges-İş Sendikası Genel-İş, Lastik-İş, Maden-İş, Oleyis, Sendikalarının Samsun Şube ve Temsilcilikleri ile TÖB-DER, TÜS-DER, Samsun Şubeleri; Karadeniz Dev-Genç, Karadeniz Kadınlar Derneği, Yabancı Diller Yüksek Okulu Öğrenci Derneği, İnşaat Mühendisleri Odası, Ziraat Mühendisleri Odası Samsun Şube ve Temsilcilikleri dün yaptıkları ortak basın toplantısında Samsun Valiliğine yeni atanan Ertuğrul Süer'in göreve başlamasıyla faşist komandoların daha fazla olay çıkardıklarını açıklamışlar, ve bu durumun «faşizme ihtar eylemi» sırasında ve daha sonraları daah day ğounlaştırıldığını belirtmişlerdir.

☆ Samsun Yabancı Diller Yüksek Okulu Öğrencileri Süresiz boykota başladıklarını açıklamışlardır. Yaykur'a bağlı Yüksek Okul öğrencileri öğretimin eşit koşullarda yapılmasını ve öğretmenlik hakkının tanınmasını istemişler ve okuldaki öğretim sistemini eleştirmişlerdir. Süresiz boykota geçildiğini belirten öğrencilere karşı yüksek okul müdürlüğünden boykotu bırakmaları çağrısının çözüm getirmediğini bildirmişlerdir.

İSTANBUL'DA

Mecidiyeköy Lisesi'nde ilerici öğrencilere bir grup faşist tarafından düzenlenen saldırıda iki öğrenci yaralanmıştır.

Saat 13.00 sıralarında, Lise'den çıkan öğrencilerin önleri bir grup faşist tarafından kesilmiştir. Faşistler tarafından öğrencilere yöneltilen saldırıda İlerici Liseliler Derneği üyesi oldukları bildirilen Dursun Kalkan ve Hakan Acar adlı iki öğrenci muşta ve sopa darbeleri ile yaralanmışlardır. Saldırganların olaydan sonra kaçtıkları öğrenilmiştir.

Saldırıya uğrayan öğrenciler, kendilerine saldıran faşistlerin Bahtiyar Çelik, Ferit Okan, Kadir Yağlıdere, Konur Alp ve Hasan adlı kişiler olduğunu söylemişlerdir.

ANKARA'DA

Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüned çalışan Hasan Aydoğan isimli memurun evine dün saat 7.00 sıralarında patlayıcı madde atılmıştır. Patlama sonucu ölen ve yaralanan olmadığı binada hasa rmeydana geldiği bildirilmiştir.

ELAZIĞ'DA

☆ Emniyet Müdürlüğünden alınan bilgiye göre önceki gece saat 01 ile 03 sırasında üç ayrı yere patlayıcı madde atılmıştır.

☆ Elazığ Endüstri Meslek Lisesi meydana gelen olaylar yüzünden beş gün süre ile kapatılmıştır.

Son bir hafta içerisinde meydana gelen ve beş öğrencinin yaralanması ile sonuçlanan olayların büyümemesi için valilikçe lisenin Pazartesi güüne kadar kapatılması kararlaştırılmıştır. Öğrenime bir süre için kapatılan Endüstri Meslek Lisesi yatılı öğrencileri, polis nezaretinde garajlara kadar götürülerek memleketlerine gönderilmiştir.

KOCAELİ'DE

İzmit'te dün sabah Demiryolu Caddesindeki Paşabahçe Şişe Cam Satış Mağazasına bomba konulduğu ihbar edilmiş, bunun üzerine polis alarm durumuna geçirilmiştir.

Bu ihbar üzerine görevli memurlar paniğe kapılarak kendilerini sokağa atmışlardır. Olaya elkoyan polisler yapılan aramalara rağmen bombayı bulamamışlardır.

DİYARBAKIR'DA

Ziya Gökalp Lisesi'ne bomba konulduğu yolunda yapılan bir ihbar üzerine polis binada geniş çapta bir arama yapmış, ancak yapılan ihbarın doğru olmadığı ortaya çıkmıştır.

Çalışma

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lıştıranlarla ilişkileri düzenlemek de vardır. **Türkiye'de bütün dünya'daki sosyal gelişimin tersine bir akım elbette düşünülemez. Özgürlükçü demokrasinin hakim olduğu bütün ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de işçi işveren ve hükümet üçlüsünü ülke sosyal politikasında etkenliğin merkezi olması tabiidir. Bu bakımdan işçi konfederasyonlarını ziyaretim gibi işveren konfederasyonunu da ziyaretim normaldir. Gelecekte çalışma hayatıyla ilgili sorunlara müşterek çözümü arama ortamını bakan olarak her an taze tutmak isterim.»**

NARİN'İN SÖZLERİ

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Halit Narin'de şunları söylemiştir:

«Sayın Bakanımız bir iadeyi ziyarette bulundular. Çalışma dünyamızın işveren kesimiyle kendilerine her işte olduğu gibi lüzumlu bilgileri veriyoruz. Ve yapılması gereken değişiklikler üzerinde de bakanlıklarına bir not takdim ediyoruz. Bu konuda da görüşlerimizi almak istedikleri zaman çalışma hayatına daha iyi bir katkıda bulunacak bir yardımı olacağı inancıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu şekilde yanlış anlaşılmayı ortadan kaldıran güzel bir misali de burada görüyoruz. Çalışma Bakanlığı yalnız çalışanların değil, çalıştıranların da bir bakanlığıdır şeklindeki fikrimizi ve samimi inancımızı göstermiş oluyoruz. Senelerce süren bir çalışma arkadaşlığımız var.»

Eğitim

(Baştarafı 1 Sayfada) bu sınıflarda öğrenimlerine devam edeceklerini bildirmiştir.

EĞİTİM ENSTİTÜLERİNDE

Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü bulunmaması nedeniyle kayıtları silinen veya bu yıllarda aynı nedenle kayıtlarını alan, ancak başka bir yüksek öğrenim kurumuna kayıt yaptırmamış öğrenciler 31 Mart 1978 akşamına kadar okullarına başvuracaklar, kayıtlarını yeniletecekler, kayıtları yenilenen öğrencilerin durumları incelenecek, sınıfları kesin olarak saptanacak ve bulundukları sınıflarda öğrenimlerine devamları sağlanacaktır.

1977 - 1978 öğretim yılında da can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü bulunmaması nedeniyle okullarına devam edemiyenlerin, devam etmedikleri süreler devamsızlıktan sayılmayacak ve bulundukları sınıflardaki öğrenimlerine devamları sağlanacaktır.

Mahkeme AA hakkında açılan davayı reddetti

ANKARA, (A.A.)

Hükümet adına Maliye Bakanlığı'nın **«Anadolu Ajansı Yönetim Kurulu'nun (mutlak butlan) nedeniyle malûl olduğu»** iddiasıyla açtığı davanın son duruşması dün Ankara 4. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde yapılmıştır. Mahkeme, **«Anadolu Ajansı yöneticilerinin yasanın aradığı şartları haiz bulunmadıkları, bu nedenle de görevden alınarak, Anadolu Ajansı'nın yönetiminin bir kayyum heyetine tevdii edilmesini»** isteyen davayı reddetmiştir.

Davanın reddedilmesiyle Anadolu Ajansı'nın bugünkü yöneticileri görevlerini sürdürecekler dir.

Cumhurbaşkanı Korutürk de Butto'nun affını istedi

ANKARA, (A.A.)

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk de, Pakistan İslam Cumhuriyeti eski Başbakanı Zülfikar Ali Butto hakkında verilen ölüm cezasının hafifletilerek, Butto'nun hayatının bağışlanmasını istemiştir.

Cumhurbaşkanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinden verilen bilgiye göre, Cumhurbaşkanı Korutürk Pakistan Cumhurbaşkanı Fazıl Alahi Çavduri'ye bu konuda bir mesaj göndermiştir. Korutürk, mesajında **«kardeş ve müttefik Pakistan'ın içişlerine karışma yönünde en ufak bir niyet beslemediğini, yüksek mahkemenin kararı hakkında da herhangi bir değer hükmü vermediğini»** belirterek, **«Butto için verilen hükmün hafifletilmesinin insani açıdan isabetli olacağı içten kanısında bulunduğunu»** bildirmiştir.

ürün
SOSYALİST DERGİ

45.(MART) SAYISINDA

● İ. BİLEN'in DİSK'e Mesajı ● Sınıf ve Kitle Sendikacılığı İlkeleri Yaşayacaktır ● Romanya Komünist Partisi Genel Sekreteri ve Romanya Sosyalist Cumhuriyeti Başkanı Nikolai Çauşesku Yoldaşa — Hollanda Komünist Partisi 26. Kongresi'ne — Mustafa Suphi'leri Anma Komitesi'ne ● Komünist Partisi Manifesti'nin 130. Yılı ● Günümüzün Ölçüsü ● Daha Çetin Savaşlara Doğru ● İzmir İktisat Kongresi'nin 55. Yıldönümü ● Türkiye İşçi Sınıfı Tarihinden Sayfalar: Sürükleyici Devrimci Güç — S. ÜSTÜNGEL ● İşçi Sınıfına Bilincin Dışarıdan Götürülmesi — İ. AKIN ● 8 Mart ve Türkiye'de Kadının Toplumsal Kurtuluşu ● Fotoğraf Yarışması: «Öğrenim Özgürlüğü ve Can Güvenliği» ● Türkiye'de Tarımsal Makinalaşma (III) — A. ARAKLIOĞLU ● Leonid BREJNEV'in PRAVDA'ya Demeci: «Batı'da Nötron Bombası Yapımına Sovyetler Kayıtsız Kalmıyacaktır» — (Information Bulletin) ● Günümüz Koşullarında Proletarya Enternasyonalizminin Gelişmesi — V. V. ZAGLADİN

TÜRKİYE DAĞITIMI : TEMEL DAĞITIM, Divanyolu Klodfarer Cad. 38/2 Cağaloğlu - İSTANBUL

İMO Çimento ve Kerestenin devlet eliyle dağıtılmasını istiyor

ANKARA, (İSTA)

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu tarafından dün yapılan açıklamad demir-çelikten sonra çimentc ve kerestenin de devlet eli le ihtiyaç sahiplerine veril mesi doğrultusunda hüküm tin çalışmalarını olumlu bulunduğu ve desteklendiği b lirtilmiş, etkin bir denetin ve dağıtım sistemi getirilme si istenmiştir.

Açıklamada, İnşaat Mühe disleri Odası olarak ihtiyaç ların saptanabilmesi için g rev alınmasının zorunlulu olduğu belirtilmiş özetle ş görüşlere yer verilmiştir:

«Demir ithalinin devle eliyle yapılması ve dağıtım yanında çimento ve kerest nin de devlet eliyle satılaca ğı yolunda önlemler alınc cağı hükümetçe açıklanm tadır.

Bu önlemlerin önümüzde günlerde somutlaştırılmas etkin bir denetim ve dağıtı sistemi getirilmesi, bu alan daki vurgunu önlemesi yc nında, inşaat sektöründel yatırımların hızlanmasını d beraberinde getireceği açısı dan hükümetin girişimlerin olumlu karşılamaktayız.

Fakat alınan önlemlerin e kinliğinin sağlanabilmesi, ç ğın teknik kurallarına göre i tiyaçların saptanabilmesi, t ketimi ekonomik ölçüde tu tabilmesi anlamında mesle odaları ve bu arada odam zın dağıtım ve denetim kuru larında yetkili olarak göre alması zorunludur. Odamız kuruluş ve çalışma ilkel bu nitelikteki çalışmalara k tılmayı gerekli kılmaktadır.»

Ecevit, Güney Kore Heyetini kabul etti

ANKARA, (İSTA

Başbakan Bülent Ece Güney Kore Ulusal Mecl Başkanı **İlk Won Chun** baş kanlığındaki heyeti kabul ed rek bir süre görüşmüştür.

Ecevit Güney Kore heye nin kendisini ziyareti sırası da yaptığı kısa konuşmada Güney Kore parlamento he yetini Türkiye'de görmekte memnunluk duyduğunu ifa ederek **«bunun ülkelerin arasındaki geleneksel do luk ilişkilerine güç katacağ na inanıyorum»** demiştir.

Beslenme yetersizliğinden tuberkiloslu hasta sayısı artıyor

İZMİR, (A.A.

Son aylardaki ekonom bunalım nedeniyle tüberk lozlu hasta sayısında, sıtm salgınında olduğu gibi, te rar bir artma beklenebilec ği öne sürülmektedir.

Türk Tabibler Birliği Hal Sağlığı Komisyonu üyesi D Müeyyet Borotav'a göre, tü berküloz, enfeksiyöz ve so yal bir hastalık olup, sosy ve ekonomik problemler ç zülmedikçe bu hastalığın k künün kurutulmasına ol nak yoktur.

Sorunun tamamen besler me sorunuyla içiçe olduğu g rüşünü de savunan Dr. B ratav hazırladığı bir rapo da konuyla ilgili görüşleri şöyle özetlemiştir:

«Bunun acı örnekleri yc pılan taramalar sonunda c laşılmıştır. Örneğin besle menin genellikle iyi olmadı cezaevlerinde yüzde 2'ye yc kın, akıl hastanelerinde is yüzde 5'in üzerinde tedaviy muhtaç aktif akciğer tüberk lozu saptanmıştır. Bu kuru lar dışında yaşayıp ekonc mik güçsüzlük nedeniyle y terince beslenemeyen tü vatandaşlar için aynı soru mevcuttur. Yani kısacası t berküloz sosyal bir hastalı tır. Sosyal ve ekonomik pro lemler çözümlenmedikçe kö kü kazınılamaz. Daha da k tüsü devamlı olarak artar.»

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım.Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika 'da eğitim × öğretmen

35 BIN KÖY İLKOKULU YOKSULLUĞA TERKEDİLMİŞ DURUMDA...

KÖY OKULLARINA KÖY BÜTÇESİNİN YÜZDE 10'U AYRILIR. BU ORAN YILDA 70-80, BİLEMEDİNİZ 100 LİRADIR ÇOĞUNLUKLA

222 SAYILI İLKÖĞRETİM YASASI'NIN KÖY OKULLARIYLA İLGİLİ MADDESİ ANAYASA İLE AÇIKÇA ÇELİŞMEKTEDİR.

Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından hazırlanan ve 1974-1975 öğretim yılını kapsayan İlköğretim İstatistiklerine göre, 41 bin 60 ilkokuldan 37 bin 310'u kırsal alanlardaki yerleşme birimlerinde bulunmaktadır. Bu 37 bin 310 köy ilkokulunun 36 bin kadarı ise, günümüz koşullarında ekonomik yönden dar boğazda ve olanaksızlıklar içindedir. Başka bir deyişle, ekonomik kaynakları ancak beş kutu tebeşir alacak güçtedir. Yapılan araştırmalar ve incelemeler ve bunlara bağlı olarak 222 Sayılı İlköğretim Yasasının maddeleri köy okullarının ekonomik boğuntularının kanıtlarıdır.

222 Sayılı Yasa'nın ilgili 76. maddesi şöyle demektedir. **«Köy bütçesinin yüzde 10'u ilköğretim giderlerine ayrılır»** Bir küçük hesap gerçekleri ortaya sermeye yeter: Yıllık bütçesi 1200 lira olan bir köyde ilköğretim masraflarına ayrılacak para 222 Sayılı Yasanın ilgili maddesine göre, 120 liradır. Şimdi bu 120 lira ile okul yöneticisi okulunun gereksinmelerini nasıl karşılayacaktır?..

Politika, bu konuyla ilgili olarak iki öğretmenin görüşünü aldı. Köy okullarının dertlerini dile getirmelerini dinledi

* * *

POLİTİKA: 222 Sayılı Yasanın 76. maddesi günümüz koşullarında ilkokulların giderlerini karşılayacak güçte midir?

NAZMİ GÖREN: Anayasa'nın 50 Maddesi açık: **«Halkın öğrenim ve eğitim ihtiyaçlarını sağlama devletin başta gelen ödevlerindendir.»**

«İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için mecburidir ve devlet okullarında parasızdır.»

Durum bu denli açıkken, Anayasa ile açık açık çelişen bir yasadır 222 Sayılı Yasa. İlköğretimin tüm gereksinimlerinin devlet tarafından karşılanması zorunlu olduğu halde, bu zorunluluğun çok küçük bir bölümü özel bir yasa ile köy bütçelerine aktarılmış, geriye kalan gereksinimlerin sağlanması ise öğrenci velilerinin omuzuna yüklenmiştir. Hattâ öğretmenin cebine, dar bütçesine de yüklenmiştir. Nedenleri açık. Politikadan ekonomi soyutlanamayacağına göre, geri kalmış ülke insanının eğitimi de elbette bağımlı olduğu emperyalist ülke ve tekellerin isteği doğrultusunda olacaktır. Yani, yeni kuşağın, özellikle kırsal kesimlerde yeterince gözlerinin açılmasını engellemektir amaçlanan. Herşey burada düğümlenmektedir.

222 Sayılı Yasa'nın 76. Maddesine göre bir köy bütçesinin yüzde 10'u okula ayrılmaktadır. Okul yöneticisi o parayla, bir öğretim yılı okul gereksinimlerini (tebeşir, boya, onarım vs.) karşılamak zorundadır. Burada yaşadığım somut bir olayı anlatayım. Manyas İlçesi Hacıosman Köyü İlkokulu'nda görevli olduğum 1968-1969 öğretim yılında, köy bütçesi yanılmıyorsam 800 lira idi. Okula yasal olarak bu bütçeden ayrılan pay ise 80 TL. oldu. Böylece 80 TL. ile bir öğretim yılını nasıl geçirdiğimi ancak ben ve benim gibi öğretmenler bilirler.

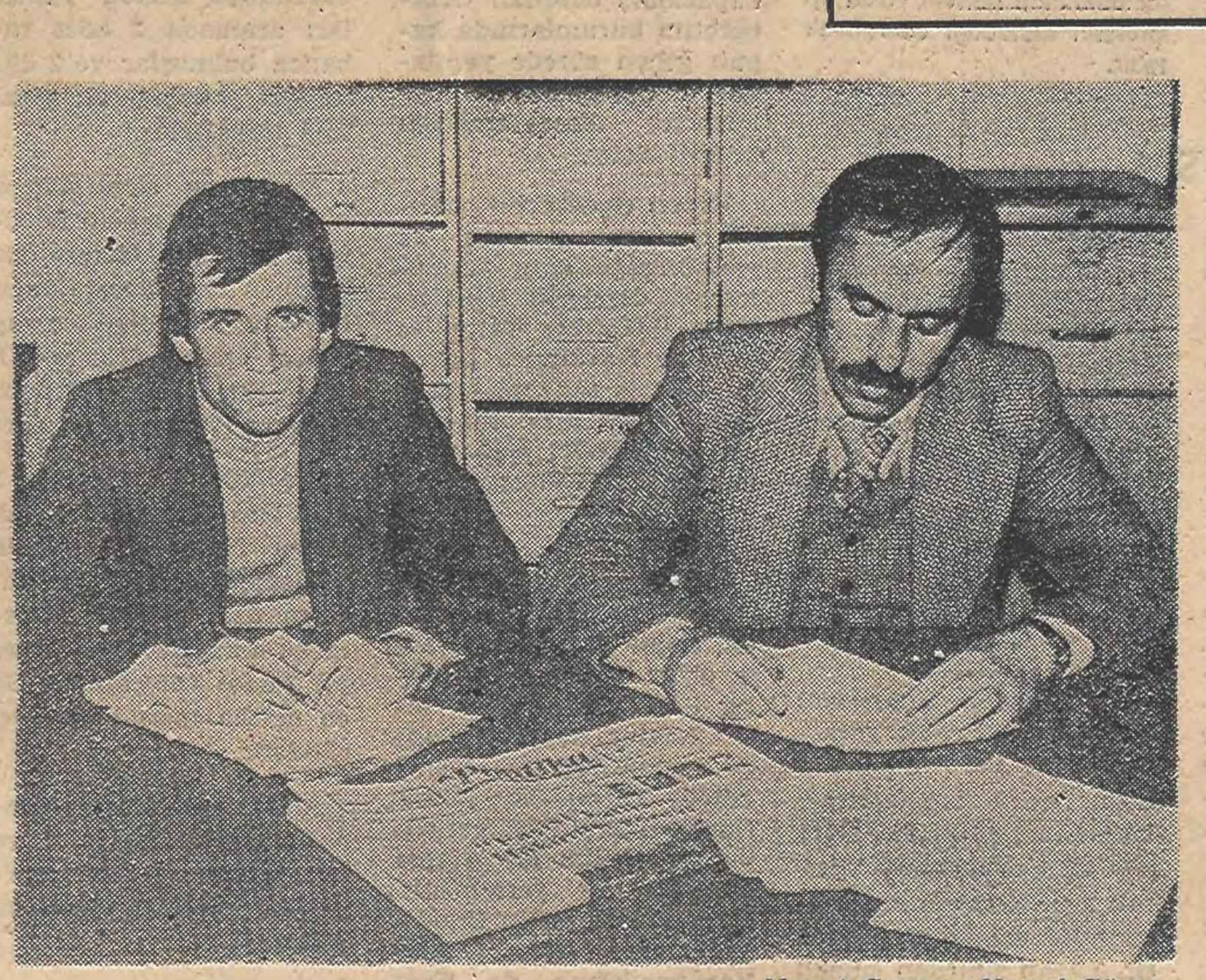

Ahmet Gençay, Nazmi Gören.

AHMET GENÇAY: 222 Sayılı Yasa'nın 76. Maddesi gereğince köy bütçesinin yüzde 10'u okul giderlerine ayrılır. Yasa hükmü öyle. Ama bu yasanın ilgili maddesinin günümüz koşullarında, okul gereksinmelerini karşılayacak bir doyumda olmadığı da ortadadır. Yasanın çıkışından günümüze kadar köprülerin altından çok sular geçtiği gibi, köprüler de değişti. Her şey değişirken yasaların değişmemesi, en azından içeriklerinin günümüz koşullarına ayarlanmaması olumsuz sonuçlar doğuruyor. Köpek besleyen mutlu azınlığın köpeklerinin sabah kahvaltıları en az 100 lira tutmaktadır. Bu durumda varsılların bir köpeğinin sabah kahvaltısı, bir köy ilkokuluna ayrılan parayla özdeşleşince insan bir hayli düşünmek zorunda kalıyor. Yüzde 10'larla okul giderleri karşılanabilir mi? Kimi kandırıyorlar? Bakın size bir örnek vereyim. Ben Afyon'un Sandıklı Kazasının Selçik Köyü'nde çalışırken o köyün bütçesi 955 lira idi. Okula bu bütçeden yasalara göre düşen pay 95.5 liraydı. Şimdi 95 lira ile ben okulun hangi gereksinmelerini alabilirdim. Alsam alsam birkaç kutu tebeşir ve birkaç tane karton alabilirdim. Nitekim öyle de yapmıştım. Durum bu. Ama bunun yanında bütçesi 30-40 bin lira olan köy'ler de var. Ama böyle köyler kaç tanedir ülkemizde. Sayıları iki bini geçmez.

POLİTİKA: Görülüyor ki durum gerçekten acı. Çözüm önerileriniz nedir?

NAZMİ GÖREN: Köy okullarıyla ilgili yasa maddesi günümüz koşullarına göre ilkeldir ve Anayasa'nın 50. Maddesiyle de çelişmektedir. Yasanın en kısa zamanda değişmesi zorunludur. Öte yandan köy ve şehir ilkokulları arasındaki ayrım da kaldırılmalıdır. Bilindiği gibi şehir ilkokullarına ayrılan ödenekler kent halkından değil, özel idare bütçelerinden ayrılmaktadır. Sonra köy ilkokullarının dershane sayıları da gözönüne alınmalıdır. Bakanlıkça yeni bir yasa çıkartılarak buna göre ödenek ayrılmalıdır. Anayasa'nın açık hükmü işlerlik kazanmalıdır. Çocuklara birkaç kitap vermekle bu madde uygulanmış sayılamaz.

AHMET GENÇAY: Sorun bir okulun sorunu değil. 35 bin ilkokulun ortak sorunudur. Konuya böyle bakmak daha doğru olur. Çözümse ortadadır. Bu yasa ile su yoluna bile gidilmez. Güvencesi yoktur. Öğretmeni güç durumlarda bırakmaktadır. O yüzden bu yasa hemen bir değişime uğratılmalı ve Anayasa'nın ilgili madesi buzdolabından çıkartılarak hayata geçirilmelidir.

35 bin ilkokulun kaderi yoksul köy bütçelerinin yüzde 10'larına bırakılmamalıdır. Yeni hükümet konunun ciddiliğini kavrayacak duyarlıktadır. Öğretmen parlamenterler konuya yabancı değillerdir. Onların bir çoğu, zamanında bu yüzde onlarla köylerde eğitim savaşımı vermişlerdir. Gökten zenbinlle inmediler oraya. Köy okullarının sorunlarına biran önce eğilinmelidir. Yoksa «köylerimizde okul var» diye kendimizi avuttuğumuzla kalırız...

Çalışan kadınlarımız ve okul öncesi çağda çocuklarımızın eğitimi

Turhan Oktay

Çağımız Türkiye'sinde yaşam koşullarının günden güne güçleşmesi, ekonomik düzeyi aşağı olan ailelerde kadını da çalışmak zorunda bırakmıştır. Kadının üretime katkısı savı yadsınamaz. Ne ki, sosyal yardım olanakları çok dar olan ülkemizde, annenin çalışma yaşamına girmesi, doğacak yavruların eğitimi yönünden bir takım belirgin sorunları da birlikte getirmiştir. Bu da okul öncesi çağda çocukların nerede, nasıl ve kimler tarafından eğitileceği sorunudur.

Anne çalışırsa, doğacak çocuğa kim bakacak? Anne çalışmazsa aile nasıl geçinecek? Çocuk mu yapılmasın!

Bu durumda devlet, şu üç seçenekten birini düşünmek ve uygulamak zorundadır: Ya dar gelirliler belirli bir ekonomik düzeye getirilecek, anne evde çocuğuyla ilgilenecek; ya evdeki anneye belirli bir maaş bağlanacak, ya da okul öncesi çağ çocuklarının eğitilmesi için kreşler, anaokulları açılacak ve bu yaygınlaştırılacaktır.

Bunların içerisinde kısa zamanda gerçekleştirilebilecek olanı ve çağın gereklerine uyanı, kuşkusuz kreşler ve ana okulları açılmasıdır.

Bugün bir çok kentlerimizde kreşler ve anaokulları vardır. Bunlar genellikle özel kuruluşlar olup, çocukların eğitimi ve bakımı açısından psiko-pedagojik ve sosyolojik yeterli niteliklerden yoksundurlar.

Okul öncesi çağ, çocuğun kişilik ve karakterinin gelişmesinde rol oynayan en önemli evredir. Bu nedenle, asıl eğitim çocuğa bu dönemde verilmelidir. Sağlıklı bir toplum yaratmak için, bireylerin de ansal (zihnî), bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı yetişmesi gerekir. **Oysa çalışan annelerin yavrularının eğitimini ellerine teslim ettiği kreşler, anaokulları nasıldır? Bunların aranan özelliklerindeki yapım plânlarını kim denetler; eğiticilerini kimler, neye göre seçer?**

Yanlış bir eğitim, çocuğun tüm yaşamını ters bir biçimde etkiler. Kişilik ve karakter tahta ya da demir parçası değildir ki istenildiğinde törpülenip pürüzleri düzeltilebilsin.

«Ağaç yaşken eğilir»; eğilir ama önemli olan onu iyiye, güzele, doğruya eğmektir. Şu unutulmamalıdır ki, küçükken (bu da yaşamın kısa bir dönemini kapsar) tüketici olan çocuk, ileride üretici olacaktır. Daha açık söylemek gerekirse, üretim iyi eğitilmiş bireylerle verimli kılınır.

Hangi özel kuruluş böyle bir eğitimi kendi parasal çıkarlarından, kârından önce düşünür, uygular?

Devlet, çalışan ana-babaların çocuklarına, eğitim amaçlarına uygun kreşler ve anaokulları açmadığı, bunları yaygınlaştırmadığı sürece, nice sakat kuşaklar yetişecektir. Gönençli (müreffeh) Türkiye'den, nurlu ufuklardan dem vuran politikacılarımız, gelecekte bozuk kuşakların yetişmesinden duyunçlarında (vicdanlarında) bir ezikllik duymayacaklar mı? Nurlu dedikleri ufuklarında bu ulusun yükselen çığlıklarını bulmayacaklar mı?

Zekâ testleri doğal zekâyı ölçmekten uzaktır...

Ayfer Süren

Özellikle okul çağındaki çocukların zekâsını ölçmekte kullanılan zekâ testleri, doğal zekâyı ölçmekten uzaktır. Bu testler ancak zekânın bir kısmını oluşturan öğrenme hızını ve sonradan tecrübelerle geliştirilmiş, işlenmiş yönlerini ölçebilmektedirler.

Zekâ testlerinin zekâyı tam olmasa bile, en yakın şekilde ölçebilmeleri için öyle hazırlanmaları gerekir ki, öğrenme olanakları da deneyimler, başka bir deyişle eşit olmayan olanak ve çevrelerden gelmek, testin uygulandığı kişiler arasında sonuçlar bakımından ayrım yaratmasın. Testleri hazırlayanlar soruları öyle düzenlemeliler ki, görgü ve bilginin bu soruları cevaplandırmada etkisi **olmasın. Böyle hazırlanan testlerde. «sahip olunan» ve «olunmayan» olanaklar sonuçta rol oynamazlar Ve ancak bu şekilde doğal zekâ biraz daha sağlıklı bir biçimde ölçülebilir. Ancak böyle testleı hazırlayabilmenin güçlüğü de ortadadır.**

Zekâ testlerinin uygulanmasında ve değerlendirilmesinde, bu testi uygulayanın kişisel ve teknik özellikleri de uygulamada alınacak sonuçları etkiler. Bu durumu önlemek için testin yeri ve zamanı iyi seçilmeli. aynı zamanda test uygulanar ve uygulayan kişiler her yönden böyle bir uygulamaya hazır olmalıdırlar.

Şunu tüm eğitimcile kabul ederler: Değişik çe relerden fakat zekâca bir birine eşit iki çocuğa aynı zekâ testini uyguladığımızda, öğrenme olanaklarından yoksun, gerekl eğitim ve öğretimi görmemiş olan çocuk, sonuçta diğerine göre başarısız o lacaktır. Ancak bu, o çocuğun zekâca geri olduğunu, diğerinin ise üstün olduğunu göstermez. B şartlar altında hazırlana ve bu kadar değişik ya şam koşulları içinden ye tişen kimselere uygula nan zekâ testleri doğ zekâyı ölçmekten uza tır ve bu toplumun ayr calıklı yapısını, adaletsi liklerini ve fırsat eşitsizl ğini vurgulamaktan başk bir işe yaramaz.

EĞİTİM TARİHİMİZDEN

EĞİTİMİMİZDE EMPERYALİST UZMANLAR

Ulusal Kutuluş Savaşından buyana Eğitim Politikası yirmi beş kez yeniden düzenlendi. Bu düzenlemelerde özellikle Alman ve ABD uzmanlarından yararlanıldı. Giderek Emperyalist ülkelerden gelmiş burjuva eğitim uzmanları, eğitimimize o kadar çok karıştılar ki, eğitimde süregelen bunalımın bizzat yaratıcısı oldular. Bunların eğitim düzenimize ektiği tohumlar, faşist tırmanışın eğitim alanında sivrildiği günlerde iyice boy attı.

1950'den sonra gelen ABD'li uzmanlar, Köy Enstitülerinin kapatılmasında birinci derecede rol aldılar. Bunlardan Wafford ve Maske adlı olanların, «millî yapımıza uygun olarak kızlarla erkek öğrencilerin ayrı okullarda okutulmasını, elektrik, fizik ve kimya yerine, zengin doğal kaynaklarımızın öğretilmesini, radar, radyo, telsiz gibi ileri tekniğin yerine hayvan ve böceklerin vücut yapılarını öğretmemizi» öğütlediler. Eğitim sorununu ancak böyle çözebilirmişiz! 1960'dan sonra ise J. Kennedy'in **«gelişmekte olan ülkelere, onların ihtiyaç duyduğu elemanları göndereceğiz. Bunlar oralarda Amerikan mucizesini ve Amerikan sevgisini aşılayacaklar»** sözüne uygun olarak ülkemize 12 binden fazla **«Barış Gönüllüsü»** geldi. Bunlar kuzu postuna bürünmüş emperyalist propagandacılar yada CİA Ajanlarıydı. Barış Gönüllüleri gidecekleri ülkenin dinini, dilini, geleneklerini ve sınıf dengelerini bilecek şekilde eğitilmiş kimselerdi. Geldiklerinde görkemli törenlerle karşılandılar ve sürülmüş, kırılmış, meslekten atılmış öğretmenlerin yerlerine yerleştirildiler.

Barış Gönüllüleri Anlaşmasına bağlı olarak ABD'ye gönderilen öğrencilere ise geri döndüklerinde CİA hesabına casusluk yapmalarına yönelik çalışmalar için baskı yapıldığı bilinmektedir.

Barış Gönüllüleri adıyla gelen savaş kışkırtıcıları, eğitim gören genç kuşaklara **«Kuzey'deki tehlike yi»** aşılıyor ve ABD'nin Kültürünü, ekonomik politik düzenini benimsetmeye çalışıyorlardı. TÖS'ün, demokratik kuruluşların ve ilerici kişilerin savaşımları sonucu, sahte barış gönüllülerinin emperyalist yüzleri teşhir edildi. Bugün eğitim alanında CİA Ajanları geri çekilmiş görünüyor. Fakat onların bıraktıkları yöntem ve programlar varlığını sürdürüyor. İlerici öğretmenlerin ulusal ve demokratik eğitim için verdikleri savaşım, emperyalizmin Ajanlarının ektiği tohumları bir gün mutlaka söküp atacaktır.

---

kitap ağacı Ahmet Uysal

ZEKÂ VE ZEKÂ TESTLERİ NEDİR?, NE DEĞİLDİR?

Zekânın gerçek ve yeterli bir tanımı yapılabilmiş midir? 1967'lerde sosyoloji öğretmenimiz Doğan Ergun: «Zekâ bir başarı olanağıdır» tanımını ileri sürmüştü. Başarı olanağı vermediğimiz bir öğrencinin zekâsını ölçen araçların güvenirlik ve geçerliğinden söz edilebilir mi?

Gündüz Vassaf **«Zekâ ve Zekâ Testleri Nedir? Ne değildir?»** adlı kitabında şöyle yaklaşıyor soruna: **«Kimi zekâ testleri, çocukların çeşitli yeteneklerini, potansiyelleri hakkında çok bilgi verici olabilir. Kimi zeka testleri de, toplumun gerçeklerine, insanına ters düştüğü için yetersiz kalıyor.»** Yazara göre zekâ, tıpkı enerji gibidir. Değişen toplumun içinde, değişik koşullar altında ve değişik da görülmektedir. Bu nedenle bir takım olaylarda, insanın çeşitli davranışlarının ölçütsel ayrımlar yaparak zekâ bölümünü 99, 98 gibi rakamlara vurmak gülünçtür. Onun için de son zamanlarda zekâ testi deyimi yerine yetenek testi deyimi kullanılmaktadır. Soruya yazar: **«Bilmediğimiz şeyi nasıl ölçeriz ki?»**

Kitaptan çıkardığımız ilginç sonuçlardan biri de şu: Eldeki testlerin **«Toplumdaki egemen sınıfın yargı değerleri ve başarı ölçütlerine göre geliştirilebileceği göz önünde tutulursa, zenginlerin yoksullara göre başarılı olmaları çok normal»** dir. Buradan da şu yargıya varmaktayız: **Farklı sınıf ve kültürlerin kendi niteliklerine göre testleri olması»** gerekmektedir.

Zekâ testlerinin nasıl ortaya çıktığını, nasıl uygulandığını sınıfsal bir yaklaşımla ele alan Gündüz Vassaf'ın bu ilginç çalışması sanırız ki, «Bireyden yana değil, toplumdan yana hiç değil, ama kendi kurumlarından yana olan» sözde bilim adamlarıyla, egemen sınıf ideolojisini savunanları öfkelendirecek bir niteliktedir.

---

karalama defteri

Üniversitede öldürülen altı öğrenci için Pazartesi günü 10'a kadar derslere girmedik.

Aslında öğretmenlerimiz yaptı boykotu ama biz de katıldık. Bazı idareciler engel olmaya, gözdağı vermeye çalıştılar ama sökmedi. Pek az öğrenciyi korkutabildiler.

Yalnız bir şey dikkatimi çekti. Bazı öğretmenler katılmadılar boykota. Neden acaba? Onlar bu kanlı katliamı onaylıyorlar mı yoksa? Onaylamıyarlarsa tek bir şey kalıyor geriye: Doğru bildikleri şeyi savunamayacak kadar korkak ve yüreksizler.

İnsan öğretmenine acır mı? Ben acıdım. Pazartesi günü öğrencisiz, boş sınıflara giren öğretmenlere - utanıyorum yazarken ama - acıdım.

112

Haftalar anlamını yitirdi, öğretmenim...

Türkân GEDİK

Derse yeni başlamıştık. Yeşilay Haftası ve önemini anlatıyorduk. Kapı açıldı Hasan Amca girdi. Getirdiği sigara paketini öğretmenimize uzattı. Paranın üzerini verdi.

«Hasan Amca ne gereği var şimdi sigaranın.

Öğretmenimizi utandırmanın»

Sigaranın sağlığa olan zararlarını anlattı öğretmenim uzun uzun. Tahtaya akciğerlerin resmini çizdi. Sigara içenlerdeki durumu gösterdi. Cebine koyduğu sigara paketi patlamaya hazır bir bomba gibiydi.

Yeşilay Haftasını okulca da kutladık. İçki ve sigaranın zararlarını anlatan şiirler okundu. Çok güzel okuyan arkadaşlarımız vardı. Büyüklerimiz alkışlarken hep **«Aferin»** sözcüğünü yineliyorlardı. Duvarlarda içki ve sigarayı karalayan özlü sözler yazılmıştı. Bu sırada Hasan Amca öğretmen odasından çıkardığı ayaklı sigara küllüğünü çöp kutusuna dökmek için götürürken küllük elinden kaydı. Sigara izmaritleri çevreye yayıldı. **Tüm başlar o yöne çevrildi.**

«Hasan Amca, ne gereği var şimdi küllük temizlemenin

Öğretmenlerimizi utandırmanın»

Tören bitiminde Müdür Bey Hasan Amcaya çıkıştı. **«Densiz adam.»** dedi. Ne anlama geldiğini bilmiyorum.

Annem, babam da sigara içer. **«Sizin zamanınızda Yeşilay Haftası kutlanır mıydı?»** dedim **«Kutlanırdı»** dedi babam: Kutlanmazdı demesini çok isterdim.

Annem, çocukluğunu anımsadı. Gözleri ışıdı. **«Yeşilay Haftasında sigara ile ilgili bir şiir okumuştum. Çok alkışlanmıştım.»** dedi Kafasında saklı duran bir kaseti teype koydu sanki, tümüyle okudu.

Evimize gelen konuklara da sigara ikram edilir. İçmeyen olursa üstelenir.

Çevremizde çok komik ve şaşırtıcı olaylar oluyor.

Haftalar, anlamını yitirdi öğretmenim. Artık Yeşilay Haftasını kutlamayalım. İzmaritlerle doluyor küllükler. Köşe başlarında sigara satıyor çocuklar. Kullanılmayan bilgileri öğrenmeyelim. Kasetleri boş kalsın kafamızın. Bırakın onları deneylerimizle dolduralım.

TÜRKİYE'DE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM YETERSİZ

UNESCO Türkiye Milli Eğitimi Okul Öncesi Semineri, hafta başında Türk Tarih Kurumu Toplantı Salonunda yapıldı. Seminerin açış konuşmasını yapan Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, okul öncesi eğitimin Türkiye'de yerleşmemiş, yaygınlaşmamış ve değerinin anlaşılmamış olduğunu kaydetti.

Bakan Uğur, «Biz, Dünyanın belirli coğrafyasında tutuklu kalan bir ülke olmadık. Ülkemizde çeşitli uygarlıklar yerleşmiştir. **Biz, çeşitli uygarlıkların çağdaş temelcisi** olmaya adayız. Toplumumuzda başka alanlardan çok daha fazla eğitim alanında kendi öz katkımız, kendi öz yaratıcılığımız oldu. Öz katkı, toplumdaki eğitimciler ve uzmanların yaratıcılığı ile zorunludur. Her toplum, kendi insanına, kendi doğal kaynaklarına yönelir. Toplumumuzda, bir bunalım görülmektedir. Bunu da eğitimdeki bunalım yapmaktadır. Eğitimin her aşamasında Türk toplumunun özlemler ve gereksinmeler ile bir uyum sağlanamamıştır. Bunun değişmesi **zorunludur», dedi.**

Öğretmenleri özlük hakların içeren toplan yapıl

TÖB - DER İzmit Şub sinin özlük haklarını ka sayan konuları içeren t lantısı Halkevi salonun yapıldı.

Çeşitli konuşmaların pıldığı toplantı şube ba kanlığınca daha önce ö retmenlere dağıtılan bi ri çerçevesinde yürü dü.

TÖB - DER İzmit Şub bildirisinde öğretmenle özlük haklarının en k sürede olumlu bir dö gelmediği taktirde sa nacak eylemler konusu öneriler sıralanmakta